

489658

TULIB

3 1379 01489983 6

๑๖ ก.ค. ๘๐/๓๗๗

ประกาศ พระราชบัญญัติ

แก่

พระราชกำหนดต่าง ๆ รัชกาลที่ ๕

ปีร. ศ. ๓๒๕

โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ

พิมพ์ครั้งแรก ๓๐๐ ฉบับ

ราคาเล่มละ ๔ บาท

สารบัญ

กฎหมาย รัชกาล ที่ ๕ ปี ๑๒๕

พระราชบัญญัติ บัญชีการทุจริตด้วยหนังสือสำคัญที่จดทะเบียนชื่อสำหรับตัว

หน้า ๒๐

พระราชบัญญัติ เที่ยงอำนาจ เพิ่ม เดิม ศก ๑๒๕

หน้า ๒๓

พระราชบัญญัติ กำหนดโทษ ทำ ผัน เดือน ศก ๑๒๕

หน้า ๔๖

พระราชบัญญัติกรมธนบัตร เพิ่ม เดิม ศก ๑๒๕

หน้า ๖๖

ประกาศสงคราม

หน้า ๓

ประกาศ ข้อ บัญชีสำหรับ การเรียรายในแดน เจ็ดยี่ ดงาน

หน้า ๘

ประกาศ เปลี่ยนกรรมการตำแหน่ง เกษตรราชการกรุงเก่า

หน้า ๑๕

ประกาศ เปลี่ยนนาม พระ ราชบัญญัติออกตราของที่ดิน เป็นพระราชบัญญัติออกโฉนดตราของและให้ ใช้ ในมณฑลพิษณุโลก หน้า ๑๕

ประกาศ ตั้งข้าหลวงเกษตรออกโฉนดตราของ มณฑลพิษณุโลก หน้า ๑๕

ประกาศ เปลี่ยน รอง ข้าหลวง เกษตร มณฑล นครไชยศรี หน้า ๑๖

ประกาศ ตั้ง มณฑล จันทบุรี และ ตั้ง เมือง ขลุง หน้า ๑๖

ประกาศ ให้ ใช้ พระราช บัญญัติ อากการพนัน ศก ๑๒๐ หน้า ๑๗

ประกาศ กระทรวง นคร ภาย ที่ ๕ หน้า ๑๗

ประกาศ ห้ามไม่ให้เล่นการพนันชื่อ โจ่ง ในมณฑลพายัพศก ๑๒๕ หน้า ๑๗

ประกาศ ยกเลิกการเก็บค่าธรรมเนียมแก่เรือที่ เดิน ใน คลอง ภาษี เจริญ

และคลองดำเนินสะดวก หน้า ๑๒

ประกาศ เปลี่ยนตำแหน่งเสนาบดี กระทรวง พระคลังมหาสมบัติ หน้า ๒๘

ประกาศ ตั้ง ผู้แทน เสนาบดี กระทรวงโยธาธิการ หน้า ๓๐

ประกาศ ตั้ง รอง ข้าหลวงตรวจ การ ที่ดิน หน้า ๓๐

ประกาศ ตั้ง ข้าหลวง เกษตรที่ ๒ มณฑลปราจีนบุรี มณฑลกรุงเทพฯ และ นายทะเบียน ที่ดิน เมือง นครไชยศรีเมืองฉะเชิงเทรา หน้า ๓๓

✓ ประกาศ จัด การ บ้อง กัน กาฬโรค หน้า ๓๓

ประกาศ ตั้ง ผู้ช่วย ข้าหลวง ตรวจ การ ออก โฉนด ที่ ดิน ใน หน้า ที่ ๓๓ การ หน้า ๓๔

ประกาศ กระทรวงโยธาธิการ แผนกโปร่งนีย์ ไทรเลข หน้า ๓๔

ประกาศ บอ ก เด็ก ตราแดง ใบ ของ ใบ เหยียบยา เดิมสำหรับ ที่ดิน ตำบลบ้าน บึง ท้องที่ อำเภอ เมือง ตำบล บ้าน เข็ด ตำบล ตอน ของ ตำบล โศกข์ หนอง ตำบล ท่าข้าม ตำบล วัดโบสถ์ ตำบล บ้าน กลาง ตำบล โศก เพราะ ตำบล ตรีสี่เหลี่ยม ตำบล บ้าน ศาตา ตำบล ไร่ หลัก ของ ตำบล หนอง ชยาค ตำบล หน้า พระธาตุ ตำบล หนอง เขียง ตำบล บ้าน กุญ ไร่ ตำบล ตอน ทอ ตำบล หัว ถนน ตำบล นา วงหิน ตำบล คลอง แบ่ง ตำบล หนอง ปรีอ ตำบล เมือง เก้า ตำบล ตลาด เมือง เก้า ตำบล หนองจอก อำเภอ พันธ์ แขวง เมืองชลบุรี หน้า ๓๗

ประกาศ กระทรวงโยธา ธิการ เป็ดียน อัตราค่า ธรรมเนียมรับฝาก โปร่งนีย์ ไทรเลข ธานีใน พระราชอาณา เขตร์ หน้า ๔๐

08/10/2566

ประกาศ	ตั้ง มณฑล ปัตตานี	หน้า	๕๑
ประกาศ	การใช้เงินตราสยาม มณฑลภาค ๓๒๕	หน้า	๕๒
ประกาศ	กระทรวงโยธาธิการ แพบกไปรษณีย์โทรเลข	หน้า	๕๖
ประกาศ	กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ว่าด้วย การออกใช้เงินตราอย่าง ใหม่	หน้า	๕๒
ประกาศ	บอกตำบลที่ออกใบอนุญาตเล่นการพนันมณฑลกรุงเทพฯ	หน้า	๕๓
ประกาศ	กระทรวงนครบาล ฉบับที่ ๖	หน้า	๕๘
ประกาศ	รับแจกเงินบาท ศตดวง	หน้า	๕๘
ประกาศ	ศักดิ์นา คำรวจ ภูธร	หน้า	๖๑
ประกาศ	ลดอัตราเก็บเงินอากรค่าน้ำใน เมือง ประจวบคีรีขันธ์	หน้า	๖๑
ประกาศ	ให้ใช้หมวกเก็บกระบี่สีดำสำหรับเครื่องแต่งตัวฝ่ายพลเรือน หัวเมือง	หน้า	๖๒
ประกาศ	ใช้พระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์ทหาร ศก ๑๒๔	หน้า	๖๓
ประกาศ	กำหนดอัตราเงินผู้ที่ได้เสียภาษีอากรต้องในจำพวกยกเว้นชั่วคราวตามพระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์ทหารศก ๑๒๔	หน้า	๖๔
ประกาศ	กระทรวงมหาดไทย	หน้า	๖๕
ประกาศ	ข้อบังคับสำหรับบ่อนกนผู้ขายตักข้างพาชามเขตรแดน	หน้า	๖๘
ประกาศ	ข้อบังคับสำหรับบ่อนกนผู้ขายตักข้างพาชามเขตรแดนมณฑลราชบุรี และ มณฑลนครสวรรค์	หน้า	๖๘

- ประกาศ กระทรวง พระคลัง มหาสมบัติ ว่า ด้วย เปลี่ยนถ่าย เงินนาม เงินปกติ
ในชนบท หน้า ๗๒
- ประกาศ กระทรวง โยธาธิการ แผนกไปรษณีย์ โทรเลข หน้า ๗๓
- ประกาศ เบ็ด หอ ทะเบียนและตั้ง เจ้าพนักงาน นาย ทะเบียน ที่ดินสำหรับ เมือง
พิศณุโลก หน้า ๗๓
- ประกาศ ตั้ง ผู้ช่วยนายทะเบียน ที่ดินสำหรับ เมืองฉะเชิงเทรา โดยพระบรม
ราชโองการ หน้า ๗๕
- ประกาศ แก่ พระราชกำหนด เครื่อง แต่ง ตัว ทหาร เรือ ศก ๑๒๔ หน้า ๗๕
- ประกาศ แก่ ไซ ความ ยุทธวิธี ค้าต มณฑล มัดตานี หน้า ๗๖
- ประกาศ กระทรวง โยธา ธิการ หน้า ๗๗
- ประกาศ แก่ ไซ การ เก็บภาษี อ้อยใน มณฑล จันทบุรี หน้า ๗๗
- ประกาศ กระทรวง โยธาธิการ แผนกไปรษณีย์ โทรเลข หน้า ๗๘
- ประกาศ พระ ราช กฤษฎีกา ห้าม การ แยก เปลี่ยน เจ้า ของ ที่ดิน ซึ่ง ถูก ทาง
รถไฟ สาย เหนือ หน้า ๗๐
- ประกาศ แก่ พระราช กำหนด เครื่อง แต่งตัว ทหาร เรือ ศก ๑๒๔ หน้า ๗๓
- ประกาศ กระทรวง โยธาธิการ ใน การ จัดซื้อ ที่ดิน สร้างทางรถไฟ สาย เหนือ
หน้า ๗๒
- ประกาศ พระราชกฤษฎีกา เพิ่ม เติม ห้าม การ แยก เปลี่ยน เจ้า ของ ที่ดิน ซึ่ง
ต้อง การสร้าง ทาง รถไฟ แยก จาก สาย ตัวนอก ไปตั้ง ตะเข้
สินค้ำที่ริมแม่น้ำ เจ้า พระยา หน้า ๗๗

- ประกาศ ~~เพิ่ม~~ เติมในการจัดซื้อที่ดินสร้างทางรถไฟสายแยกจากสายควนฮอน
ไปตั้งสะพานดินคำที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา หน้า ๑๒
- ประกาศ กระทรวงโยธาธิการ แยกไปรษณีย์โทรเลข หน้า ๑๓
- ประกาศ พระราชทานอำนาจพิเศษ แก่บริษัท อินนิเอนีย์ริงโซไซตี้ดีเอสฟอสฟอรัส
หน้า ๑๔
- ประกาศ ตั้งตำแหน่งเสนาบดี กระทรวงโยธาธิการ หน้า ๑๐๓
- ประกาศ กระทรวงเกษตรธิการ จำด้อยให้บริษัท รถราง พระพุทธบาท
ท.จ.ก. ยื่นบัญชีงบประมาณ ร.ศ. ๑๒๔ ในภายในวันที่ ๑
กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๒๕ หน้า ๑๐๓
- ประกาศ ให้ใช้รถประคตเครื่องแต่งตัวราชการฝ่ายพลเรือนในกระทรวง
โยธาธิการ หน้า ๑๐๕
- ประกาศ ตั้งเมืองปราณบุรี หน้า ๑๐๕
- ประกาศ ใช้พระราชบัญญัติอากรการพนัน ร.ศ. ๑๒๐ และกฎเสนาบดี
สำหรับอากรการพนันให้ใช้ ในมณฑลชั้นใน ร.ศ. ๑๒๐ ในเขต
แขวงนครน่าน หน้า ๑๐๗
- ประกาศ กระแสพระบรมราชโองการเรื่องสิ้นบนจำบุรีรายชอขวางเพลิงทั้ง
หน้า ๑๐๗
- ประกาศ กระทรวงนครบาล หน้า ๑๑๓

ประกาศ กระทรวง เกษตรฯ วิชาการ บอกลยเด็ก ตราแดงใบของใบเหยียบ
ย่ำ เดิม สำหรับ ที่ดิน ตำบล สระ น้ำจันทน์ ตำบล จำปา ตำบล
ห้วยจรเข้ ตำบล นครปฐม ตำบล พระปฐม ท้องที่อำเภอ
พระปฐมเจดีย์ และ ตำบล วัดแค ตำบล บ้าน กวญ ตำบล
จันทราย ตำบล บาง กระเบา ตำบล บาง แก้ว ตำบล โพเคียว
ตำบล ลำปะทอน ตำบล ท่า มอญ ตำบล ปากน้ำ ตำบล
ท้ายทุ่ง ตำบลท่ากระชับ ท้องที่ อำเภอ เมือง ๆ นครไชยศรี

หน้า ๑๑๒

ประกาศ กระทรวง เกษตรฯ วิชาการ ว่าด้วย ถ้าง หนังสือ ชื่อ ชาย ที่ดิน ตำบล
ช่อง นนทรี อำเภอพระโขนง แขวงเมืองนครเขื่อนขันธ์ หน้า ๑๑๔

ประกาศ กระทรวง โยธาธิการ หน้า ๑๑๖

ประกาศ ให้แจ้ง ความ กภาพโรค หน้า ๑๑๗

ประกาศ บอกลยเด็ก ตราแดง ใบของใบเหยียบย่ำ เดิม สำหรับที่ดินตำบล
บ้าน คดอง ตำบล ห้วยรอ ตำบล วัง น้ำคู้ ตำบล ท่าทอง
ตำบลมะขามสูง ตำบลบ้านป่า อำเภอโพธาราม ๆ พิศณุโลก หน้า ๑๑๘

ประกาศ กระทรวง โยธาธิการ แพนทกกรไปรษณีย์โทรเลข หน้า ๑๒๑

ประกาศ พระราชทานอำนาจพิเศษ แก่บริษัท เบ็งกั๊สยาม กัมมาจตุณ จำกัด
หน้า ๑๒๓

ประกาศ กระทรวง นคร มาต ฉบับที่ ๗ หน้า ๑๓๔

ประกาศ เพิ่ม เติม ขยาย เขต ที่ดิน สร้าง โรงงานใหม่ใน ทางรถไฟ สายควน

- ประกาศ เปลี่ยนอัตราเก็บภาคหลวงตีบุงเงิน เหรียญเงิน บาท ในมณฑล
ภูเก็ต หน้า ๑๓๗
- ประกาศ แก้ อัตราขึ้น ที่นาและเปลี่ยน ชื่อตำบลมณฑลปราจีนบุรี หน้า ๑๔๕
- ประกาศ ตัด ถนนที่ เพ็งไม้ คำบดตลาดน้อยและ วัดสัมพันธวงษ์ ทองที่ อำเภอ
ลำเพ็ญ หน้า ๑๕๐
- ประกาศ การ รักษา พระ นคร หน้า ๑๕๒
- ประกาศ เพิ่ม เติม พระ ราช บัญญัติ ว่า ด้วย การ เติบ เรือ ใน น่าน หน้า สยาม
รัตนโกสินทร ศก ๑๒๔ หน้า ๑๕๕
- ประกาศ ให้ ใช้ พระราช บัญญัติ อากร การ พันธ์ ศก ๑๒๐ ในมณฑล อุตร
ดิตถ์ ตั้งแต่ ศก ๑๒๖ หน้า ๑๕๗
- ประกาศ ข้อ มติ สำหรับ การ ที่ จะ นำ บัน และ บัคตัน กระสุน ดินดำ เข้ามา
ในมณฑล ภูเก็ต หน้า ๑๕๗
- ประกาศ ให้ ใช้ พระราช บัญญัติ ดัชนีว่า โศกกระบือและ สุนัข ตาม หัวเมือง
ศก ๑๓๘ ใน มณฑล อุตร ตั้งแต่ ศก ๑๒๖ หน้า ๑๕๘
- ประกาศ เพิ่ม เติม กฎเสนา บัติ กระทรวงเกษตราธิการ ว่า ด้วย โอน ทะเบียน
เปลี่ยน กรรมสิทธิ์ ที่ดิน หน้า ๑๖๐
- กฎเสนา บัติ กระทรวง เกษตราธิการ สำหรับการ ออก โฉนดที่ดิน หน้า ๑๐
- กฎเสนา บัติ กระทรวง เกษตราธิการ สำหรับการประกาศ การออกโฉนดที่ดิน หน้า ๑๒

กฎเสนาบดีกระทรวง เกษตราธิการ	เพิ่มเติม วิชัย โอน ทะเบียนที่ดินศก	๑๒๕
		หน้า ๓๗
กฎเสนาบดีเพิ่มเติม เรียกว่า ขรรคมุขม	มีชัย มอจัน	ที่มีอินตราภายใน
	มณฑลกรุงเทพฯ	หน้า ๕๕
กฎเสนาบดีแก้อัตราค่า	อนุญาตเดิน การพนันใน มณฑลกรุงเทพฯ	หน้า ๕๗
กฎเสนาบดีกระทรวง เกษตราธิการ	ว่าด้วย อัตราเก็บค่า ขรรคมุขมเรือ	
	แพที่ จะ เข้า ออก ประตูน้ำ คลอง แล่น แล่น	หน้า ๗๒
กฎเสนาบดีกระทรวง ยุติขรรคมุขม		หน้า ๗๐
กฎเสนาบดีกระทรวง เกษตราธิการ	ว่าด้วย การ โอนใบไต่สวน	หน้า ๓๓๒
พระ ขรรคมุขมศาล	ว่าด้วย การ ไต่สวน และพิจารณา คดีการ ฝ่ายทะเล	
		หน้า ๓๕
พระราชหัตถ์เดชา	พระราชทาน พระบรม ราชานุญาตให้ พระยาวิสุทธ	
	โกษาจัดการยืม เงิน ต่าง ประเทศ	หน้า ๓๗๖

ประกาศสงกรานต์

รัตนโกสินทรศก ๓๒๕

มีพระบรมราชโองการให้ประกาศไว้แก่ชน ทั้ง ปวง บรรดาซึ่งนับถือ
พระพุทธศาสดา และธรรมเนียมวันคืน เดือนปี อย่างเช่นใช้ ในสยามทราบ
ทั่วกันว่า ในรัตนโกสินทรศก ๓๒๕ หรือปีเม็ยอยู่สุคนธ์ โยยสุริยคติกล่าว
เป็นปรกติสุรทิน ส่วนจันทรคติกล่าวเป็นปรกติมาศวาร ใน^{ฝั่ง}วันศุกร์
ที่ ๑๓ เดือนเมษายน รัตนโกสินทรศก ๓๒๕ เป็นวันมหาสงกรานต์ พระ
อาทิตย์จะยกขึ้นสู่วาษีเมษเวลาเช้า ๓ โมงกับ ๓๖ นาที วันเสาร์ที่ ๑๔ เป็น
วันเนา และวันอาทิตย์ที่ ๑๕ เดือนเมษายน เป็นวันเถลิงศก ขึ้นจุลศักราช
ใหม่ เป็น ๓๒๐๘ เวลาบ่ายโมง ๑ กับ ๒๘ นาที ๑๖ วินาที

เพราะฉนั้นในปีนั้น การซึ่งจะทำบุญและเล่นนักษัตรฤกษ์นั้นเป็น ๓ วัน คือกำหนดตั้งแต่วันศุกร์ที่ ๓๓ และวันเสาร์ที่ ๓๔ วันอาทิตย์ที่ ๓๕ เดือน เมษายนรัตนโกสินทรศก ๑๒๕

ลักษณะซึ่งจะจดหมายวันคืนเดือนปีนั้น ให้ใช้ดังทุกขมา คือตั้งแต่วัน อาทิตย์ที่ ๓ เมษายนให้จดหมายตั้งชื่อปีในท้องวังว่ารัตนโกสินทรศก ๑๒๕ และให้ลงเลขบนหลังศกนั้น ๓๗ อย่างนี้ ตามประจํารัชกาลไปก่อนจะเปลี่ยน ศกใหม่เทอญ

ถ้าจะจดหมายวันคืนเดือนปี ตามวิธีซึ่งนทรศกก็อย่างเก่าให้ใช้ดังนี้ คือ ตั้งแต่วันอาทิตย์ที่ ๒๕ เดือนมีนาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๔ ตรงกับ วันอาทิตย์ เดือน ๕ วันค่ำ ๓ ไปจนถึงวันเสาร์ที่ ๑๔ เดือนเมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ ตรงกับเดือน ๕ แรม ๖ ค่ำ ให้ว่าบั้นเมื่อยังเป็น สัปดศกจุศักราช ๑๒๑๗ ต่อเมื่อถึงวันอาทิตย์ที่ ๑๕ เดือนเมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ ตรงกับเดือน ๕ แรม ๗ ค่ำ ซึ่งเบนวันเถลิงศกไป ให้ใช้ ว่าบั้นเมื่อยุศัศกจุศักราช ๑๒๑๗ ไปก่อนจะเปลี่ยนปีใหม่

วันอังคารที่ ๒๗ เดือนมีนาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๔ วันหนึ่ง วันเสาร์ที่ ๑๕ เดือนกันยายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ วันหนึ่ง เป็นวันพระราชพิธี ประชุมถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา

วันศุกร์ที่ ๒๗ เดือนเมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ เป็นวันพระราช พิธีจรดพระนังคัล

อันถึงวันนิตวาจะบูชา ถิ่นนิยมในคัมภีร์ว่าพระชรรถกถาว่า เป็นวันประสูติ

และตรัสรู้ พระปริณิพพานของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใน โสมันนิก
ขัตตฤกษ์ วิสาขะบูรณมี ตกในวันอังคารที่ ๘ เดือนพฤษภาคม รัตนโกสินทร
ศก ๑๒๕

วันศุกร์ที่ ๒ เดือนกรกฎาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ เป็นวัน เข้าปฐม
พรรษา

วันเสาร์ที่ ๕ เดือนสิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕ มีจันทร์อุปราคา
ครึ่งหนึ่ง

วันอาทิตย์ที่ ๕ เดือนสิงหาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ เป็นวันเข้าขัณ्ฑิม
พรรษา

วันฉลองพระชนม์พรรษา ตกในวันพฤหัสบดีที่ ๖ เดือนกันยายน รัตน
โกสินทร ศก ๑๒๕

วันพระราชพิธีสารทน์ ตกในวันเสาร์ที่ ๑๕ และวันอาทิตย์ที่ ๑๖ และ
วันจันทร์ที่ ๑๗ เดือนกันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕ ใน ๓ ราตรีนี้ให้
การเป่นเสด็จ ในวันอังคารที่ ๑๗ เดือนกันยายนรัตนโกสินทรศก ๑๒๕

อนึ่งวันเฉลิมพระชนม์พรรษา โดยทางสุริยคติกาลวันเสาร์ที่ ๒๒ เดือน
กันยายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ เวลาเช้า ๕ โมงกับ ๕ นาที ๑๒ วินาที

วันอังคารที่ ๑ เดือนตุลาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ เป็นวันมหาปวารณา
ที่เรียกว่าออกพรรษา

วัน พุศัที่ ๑๓ เดือนตุลาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ เป็นวันพระราช
พิธีของเบ็รียงยกโคมไทย

08/10/2566

พระราชพิธีฉัตรมงคลสมโภชพระมหาเศวตฉัตร ครบทำในวันศุกร์ที่ ๘
และวันเสาร์ที่ ๙ วันอาทิตย์ที่ ๑๐ เดือนพฤศจิกายน วันโกสินทรศก ๑๒๕

อนึ่งนักขัตฤกษ์เฉลิมฉัตรรัชพรรษา ตกในวันพฤหัสบดีที่ ๑๕ และวันศุกร์
ที่ ๑๖ และวันเสาร์ที่ ๑๗ เดือนพฤศจิกายนวันโกสินทรศก ๑๒๕ เหมือน
ศกก่อน ให้พระบรมวงษานุวงศ์และข้าทูลละอองธุลีพระบาทและราษฎรทั้งปวง
บรรดาที่จะคักแต่งสถานที่ต่าง ๆ แม้ มีน้ำใจจะจุดประทัดของพระเศวต
คุณและเล่นนักขัตฤกษ์ต่าง ๆ จงทำในกำหนดทั้ง ๓ วันดังกล่าวมานี้

วันศุกร์ที่ ๑๐ เดือนพฤศจิกายน วันโกสินทรศก ๑๒๕ เปนวันประชุม
ถวายบังคมพระบรมรูป

วันอังคารที่ ๒๐ เดือนพฤศจิกายน วันโกสินทรศก ๑๒๕ เปนวันดโคม
พระราชพิธีรียาพวาย เริ่มตั้งแต่วันศุกร์ที่ ๒๑ เดือนธันวาคมเป็นต้นไป
จนถึงวันอาทิตย์ที่ ๓๐ เดือน ธันวาคม ๓๐ ราตรี ให้การเปนเสร็จในวันจันทร์
ที่ ๓๑ เดือนธันวาคม วันโกสินทรศก ๑๒๕

อนึ่งวันเฉลิมพระชนม์พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ
และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชมกุฎราชกุมาร ตามสุริยคติภาต ตรงในวัน
พุธที่ ๒ เดือน มกราคม วันโกสินทรศก ๑๒๕

พระราชพิธีรับถวาย เริ่มตั้งแต่วันอาทิตย์ที่ ๓๐ เดือนธันวาคม เป็นต้นไป
จนถึงวันพฤหัสบดีที่ ๓ เดือนมกราคมใน ๕ ราตรี ให้การเปนเสร็จใน
วันศุกร์ที่ ๕ เดือนมกราคม วันโกสินทรศก ๑๒๕ วันจันทร์ที่ ๑๕ เดือน
มกราคม วันโกสินทรศก ๑๒๕ มีสุริยุปราคาครั้งหนึ่ง

วันอังคารที่ ๒๘ เดือนมกราคม รัตนโกสินทรศก ๒๒๕ มีคัมภีร์ปรากฏอีก
ครั้งหนึ่ง ถ้าจะเข้ามาจะบูชาจากกรุงศรีสัตนนิบาต ซึ่งนิยมน่าเป็นวันประชุม
พระตำหนัก ๒๒๕๐ พระองค์ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงแสดงโอวาทปาวีโมกข์
ณท่ามกต่างที่ประชุมนั้น กำหนดวันพุธที่ ๒๗ เดือนกุมภาพันธ์ รัตน
โกสินทร ศก ๒๒๕ ในวันนี้ซึ่งชื่อพราหมณ์ จะได้ทำพิธีสวดวราครีวเทวา
สถาน

พระราชพิธีสัมพัจฉรฉินท์ เริ่มตั้งแต่วันเสาร์ที่ ๘ เดือนมีนาคม รัตน
โกสินทร ศก ๒๒๕ และวันอาทิตย์ที่ ๑๐ และวันจันทร์ที่ ๑๑ และวันอังคารที่ ๑๒
ใน ๔ ราชวัน ให้การเบญเส็จในวันพุธที่ ๑๓ เดือนมีนาคม รัตนโกสินทร
ศก ๒๒๕

อนึ่งวันเวลาพระอาทิตย์ จะเปลี่ยนขึ้นราศีใหม่เรียกว่าสงกรานต์เดือน และ
พระอาทิตย์สถิตย์ณราศีห้ามวันตฤถิมหาสุญ

พระอาทิตย์จะยกขึ้นสู่ราศีเมษ วันศุกร์ที่ ๑๓ เดือนเมษายน รัตนโกสินทร
ศก ๒๒๕ เวลาเช้า ๓ โมงกับ ๓๐ นาทีเป็นต้นไป จนถึงวันจันทร์ที่ ๑๕ เดือน
พฤษภาคม รัตนโกสินทร ศก ๒๒๕ เวลาเช้า ๓ โมงกับ ๓๒ นาที

เดือนห้าวันอังคารที่ ๒๗ เดือนมีนาคม รัตนโกสินทรศก ๒๒๕ และวัน
อังคารที่ ๓๐ เดือนเมษายนรัตนโกสินทร ศก ๒๒๕ เป็นวันตฤถิมหาสุญ แล้ว
ยกไปสู่ณราศีพฤษภ ไปจนถึงวันพฤหัสบดีที่ ๑๕ เดือนมิถุนายน รัตน
โกสินทร ศก ๒๒๕ เวลาบ่าย ๕ โมงกับ ๓๒ นาที

เดือนหกวันอาทิตย์ที่ ๒๘ เดือนเมษายน และวันจันทร์ที่ ๑๕ เดือน

พฤษภาคม วันโกสินทรศก ๓๕ เป็นวันตฤถิมหาสุญ ด้วยยกไปสู่นราชินี
เมณฑุ ไปจนถึงวันจันทร์ที่ ๓๐ เดือน กรกฎาคมวันโกสินทร ศก ๓๕ เวลา
เช้า ๒ โมงกับ ๔๗ นาที

เดือน เจ็ดวันอาทิตย์ที่ ๒๗ เดือนพฤษภาคม และวันอาทิตย์ที่ ๓๐ เดือน
มิถุนายน วันโกสินทร ศก ๓๕ เป็นวันตฤถิมหาสุญ ด้วยยกไปสู่น
ราชีกรรกฎ ไปจนถึงวันพฤหัสบดีที่ ๓๐ เดือนสิงหาคมวันโกสินทร ศก ๓๕
เวลา ๒ ทุ่มกับ ๔๗ นาที

เดือนแปดวันศุกร์ที่ ๒๗ เดือนมิถุนายน และวันศุกร์ที่ ๓๓ เดือนกรกฎาคม
วันโกสินทร ศก ๓๕ เป็นวันตฤถิมหาสุญ ด้วยยกไปสู่นราชินีถึงที่ ไป
จนถึงวันอาทิตย์ที่ ๓๐ เดือนกันยายน วันโกสินทรศก ๓๕ เวลา ๔ ทุ่ม
กับ ๔๗ นาที

เดือนเก้าวันศุกร์ที่ ๒๗ เดือนกรกฎาคม และวันศุกร์ที่ ๓๐ เดือนสิงหาคม
วันโกสินทรศก ๓๕ เป็นวันตฤถิมหาสุญ ด้วยยกไปสู่นราชินี จนถึงวัน
พุธที่ ๓๗ เดือนตุลาคมวันโกสินทร ศก ๓๕ เวลาเช้า ๒ โมงกับ ๓๒ นาที

เดือนสิบวันพุธที่ ๒๕ เดือนสิงหาคม และวันพฤหัสบดีที่ ๓๓ เดือนกันยายน
วันโกสินทรศก ๓๕ เป็นวันตฤถิมหาสุญ ด้วยยกไปสู่นราชินีคุด ไป
จนถึงวันศุกร์ที่ ๓๐ เดือนพฤศจิกายน วันโกสินทรศก ๓๕ เวลาเช้า ๒ โมง
กับ ๔๗ นาที

เดือนสิบเอ็ดวันอังคารที่ ๒๕ เดือนกันยายน และวันพุธที่ ๓๐ เดือนตุลาคม
วันโกสินทร ศก ๓๕ เป็นวันตฤถิมหาสุญ ด้วยยกไปสู่นราชินีพิศจิก ไป

จนถึงวันเสาร์ที่ ๑๕ เดือนธันวาคมรัตน โกสินทรศก ๑๒๕ เวลายาม ๓ กับ ๑๒ นาที
 เดือนสิบสองวันอาทิตย์ที่ ๒๑ เดือนตุลาคม และวันอังคารที่ ๓๓ เดือน
 พฤศจิกายน รัตน โกสินทรศก ๑๒๕ เป็นวันตฤถิมหาสุญ ด้วยกไปสู่ณราชินุ
 ไปจนถึงวันอาทิตย์ที่ ๓๓ เดือน มกราคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ เวลา ๑๐ ทุ่ม
 กับ ๒๔ นาที

เดือนอ้ายวันอาทิตย์ที่ ๒๕ เดือนพฤศจิกายน และวันอังคารที่ ๓๑ เดือน
 ธันวาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ เป็นวันตฤถิมหาสุญ ด้วยกไปสู่ณราชิมังกร
 ไปจนถึงวันอังคารที่ ๓๒ เดือนกุมภาพันธ์รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ เวลาบ่าย ๒ โมง
 เดือนยี่วันจันทร์ที่ ๓๗ เดือนธันวาคม และวันอังคารที่ ๑ เดือนมกราคม
 รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ เป็นวันตฤถิมหาสุญ ด้วยกไปสู่ณราชิมุกข์ ไปจน
 ถึงวันพฤหัสบดีที่ ๑๕ เดือนมีนาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ เวลาเช้า ๒ โมง
 กับ ๔๗ นาที

เดือนสามวันเสาร์ที่ ๒๖ เดือนมกราคม และวันเสาร์ที่ ๘ เดือนกุมภาพันธ์
 รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ เป็นวันตฤถิมหาสุญ ด้วยกไปสู่ณราชิมัน ไปจน
 ถึงวันเสาร์ที่ ๓๓ เดือนเมษายนรัตนโกสินทรศก ๑๒๖ เวลาบ่าย ๓ โมงกับ ๓๖ นาที
 เดือนสี่วันเสาร์ที่ ๓๖ เดือนกุมภาพันธ์ และวันจันทร์ที่ ๔ เดือนมีนาคม
 รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ เป็นวันตฤถิมหาสุญ

หนึ่งวันธรรมดระณะ ซึ่งนิยมตามวิธีปักชคณณะ เป็นวันที่รักษา
 พระอุโบสถ และประชุมฟังธรรม ซึ่งยกให้เองกันกับ วันพระตามปรกติ
 ที่รัฐทอนในชาวสยามประเทศทั้งปวงนั้น ในบมเมยฮุศกนี้ ตั้งแต่วันอาทิตย์

๘
ขึ้นค่ำ ๓ เดือน ๕ ปีมเมียยังเป็นต้นปีกฤกษ์ศักราช ๑๒๖๗ เป็นต้น ไปจนถึงวัน

พฤษภาคม ๑๕ ค่ำเดือน ๕ ปีมเมีย อัฐฤกษ์ศักราช ๑๒๖๗ เป็น ๓๒ วัน

วันจันทร์ ขึ้นค่ำ ๑ และวันอังคาร ขึ้น ๘ ค่ำ และวันอังคารแรมค่ำ ๑ และวัน

พฤษภาคม ๘ ค่ำในเดือน ๖

วันพฤหัสบดี ขึ้นค่ำ ๑ และวันศุกร์ ขึ้น ๘ ค่ำ และวันศุกร์แรมค่ำ ๑ และ

วันเสาร์ แรม ๘ ค่ำ ในเดือน ๘

วันเสาร์ ขึ้นค่ำ ๑ และวันอาทิตย์ ขึ้น ๘ ค่ำ ในเดือน ๘

วันอาทิตย์ ขึ้นค่ำ ๑ และวันจันทร์ ขึ้น ๘ ค่ำ และวันจันทร์แรมค่ำ ๑ และ

วันอังคาร แรม ๘ ค่ำ ในเดือน ๑๐

วันอังคาร ขึ้นค่ำ ๑ และวันพุธ ขึ้น ๘ ค่ำ ในเดือน ๑๑

วันพุธ ขึ้นค่ำ ๑ และวันพฤหัสบดี ขึ้น ๘ ค่ำ และวันพฤหัสบดีแรมค่ำ ๑ และ

วันศุกร์ แรม ๘ ค่ำ ในเดือน ๑๒

วันศุกร์ ขึ้นค่ำ ๑ และวันเสาร์ ขึ้น ๘ ค่ำ ในเดือน ๑

วันเสาร์ ขึ้นค่ำ ๑ และวันอาทิตย์ ขึ้น ๘ ค่ำ และวันอาทิตย์แรมค่ำ ๑

และวันจันทร์แรม ๘ ค่ำ ในเดือน ๒

วันจันทร์ ขึ้นค่ำ ๑ และวันอังคาร ขึ้น ๘ ค่ำ ในเดือน ๓

วันอังคาร ขึ้นค่ำ ๑ และวันพุธ ขึ้น ๘ ค่ำ และวันพุธแรมค่ำ ๑ และวัน

พฤหัสบดีแรม ๘ ค่ำในเดือน ๔

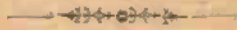
รวม ๓๒ วันนี้ นอกจาก ๓๒ วันเท่านี้ ก็คงต้องกันกับวันพระตามปรกติ

หนึ่งในรัตนโกสินทร์ ศก ๑๒๕๓ นี้ วันศุกร์เป็นวันชงไชย วันศุกร์เป็นวัน

อธิปัตติ และวันพฤหัสบดีเป็นวันอุบาทว์ และวันอาทิตย์เป็นวันโลกาภิวินาศ ข

ประกาศ

ขอบังคับสำหรับการเรียกรายในแดนเจ็ดยศถาน

พระเจ้าน้อยยาเธอ กรมหลวงดำรงราชานุภาพเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย
 รับพระบรมราชโองการใส่เกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศ
 ทราบทั่วกันว่า ได้ทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทว่า ในสมัยนี้เวลาเทศกาล
 เมื่อราษฎรไปประชุมนมัสการเจ็ดยศถานตามหัวเมือง คือพระพุทธรูป
 เบื้องต้น มีคนไปตั้งเรียกรายในบริเวณเจ็ดยศถานนั้น ๆ มากขึ้นกว่าแต่ก่อน
 และโดยมากไม่มีใครรู้ได้ว่า คนเหล่านั้นเรียกรายจะเอาทรัพย์ไปประกอบ
 กิจการกุศลอย่างไร ๆ มีแต่เหี้ยนหรือภาวน ไปตั้งให้ตั้งปรัษย์เข้าใจว่า เรีย
 กราย ใครศรัทธาที่จะทำบุญทานก็ให้ทรัพย์ ครั้นเสร็จสิ้นเทศกาลแล้ว
 ผู้เรียกรายก็พาทรัพย์หายสูญไปเสียโดยมาก เช่นนี้เป็นช่องทางที่คนโกงจะ
 พ้อดวงเอาทรัพย์ของดีปรัษย์ที่มีเจตนาในการ กุศล หาส้มควมไม่ จึงทรง
 พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งว่า แต่ไปในเวลาพักชกฤกษ์ที่ราษฎรประชุม
 กันกระทำการสักการบูชาเจ็ดยศถานอันใด ๆ ถ้าเป็นผู้นอนนอกจากผู้เป็นเจ้าของ
 ฮาวาศ หรือเจ้าพนักงานผู้จัดการบำรุงรักษาเจ็ดยศถาน นั้น เรียกราย เพื่อ
 บำรุงรักษาเจ็ดยศถานนั้นเองแล้ว ผู้นอน หรือผู้ที่จะตั้งเรียกรายเพื่อการอย่าง
 อื่น ต้องไปขออนุญาตต่อเทศาภิบาล คือข้าหลวงเทศาภิบาลที่ดี ผู้ว่าราช
 การเมืองกตนายอำเภอก็ดี ซึ่งเป็นหัวหน้ารักษาการท้องถิ่นก่อน ให้

เท่าที่บิดสอบถามจนเป็นที่พอใจว่า การที่เรียกรายนั้นเป็นการกุศลสุจริต
จริงแล้วจึงให้ออกใบอนุญาต อันปรากฏชื่อผู้เรียกรายและการกุศลที่จะไม่
ทำด้วยทรัพย์สินที่เรียกรายได้ ไปนั้นไว้ ใบอนุญาตเป็นสำคัญ ใบหนึ่งหรือ
หลายใบเท่าจำนวนซึ่งจะตั้งแยกกันเรียกรายในที่แตกต่างกัน ในบริเวณนั้น ให้ผู้เรีย
กรายเอาใบอนุญาตคนบิดไว้ เป็นสำคัญให้มองเห็นได้คนที่เรียกรายนั้นทุก ๆ แห่ง ถ้า
และผู้ใดไปเรียกรายโดยไม่ขออนุญาตก็ดี ไม่ได้ รับผิดชอบต่อผู้ใด หรือไม่
ใช้ใบอนุญาตตามที่ว่ามาในประกาศนี้ก็ดี ผู้นั้นมีความผิดต่อ ระวังโทษ
ปรับเช่นเงิน ๒๐ บาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่ง หรือทั้งจำและปรับ
ด้วยทั้งต้องสำทอน ส่วนทรัพย์สินที่เรียกรายได้ โดยผิดประกาศนี้ ให้เป็น
ของเจ้ากรมเจดีย์สำทอนที่ไปตั้งเรียกรายนั้น แต่โทษที่ว่ามา ทั้งนี้ไม่ดบ ดัง พระ
ราช อัญญาอันจะ พึงมีแก่ผู้กระทำความผิดซึ่งไปตั้งเรียกราย แม้ โดยได้ รับผิดชอบต่อ
แล้ว เมื่อได้ความจริงว่าการเรียกรายนั้น เป็นการพ้อ ดองผิด เอาทรัพย์สินของ
ผู้อื่นอัน มีตาม โทษ หนักกว่ากำหนดที่ไว้ว่ามาแล้ว

ประกาศมาณวันที่ ๑ เมษายน วันโกสินทรศก ๑๒๕ เป็นวันที่ ๑๓๖๕๕ ใน
รัชกาลปัตยุมันนี้

(ตงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ
เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

กฎเสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ
สำหรับการออก โฉนดที่ดิน

เจ้าพระยาเทเวศร์วงษ์วิวัฒน์ เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ รับพระ
บรมราชานุญาตให้ ออกกฎเสนาบดีเพิ่มเติมไว้ สำหรับ การออก โฉนดที่ดินตั้ง
ต่อไปนี้

04/2366

ข้อ ๓ ที่ดินรายใดมี แแย้งซึ่งกันว่าเป็นเจ้าของมากกว่ารายเดียวกันไปก็
หรือมีผู้มาซื้อที่ดินตามเงื่อนไขของ กติ ในที่ดินร่วทเช่นนี้ที่ดินรายใดเป็นกมตั้ง
สำคัญเต็มอยู่ แล้ว ก็ให้เข้าทดลองเกษตร ได้ส่วนและ เปรียบเทียบไปก็ตาม
พระวราช กำหนด กฎหมาย แต่ถ้าที่ดินรายใดเป็นที่ ไม่มีสิ่งสำคัญเดิม ให้ พง
วินิจฉัยโดยตักขณดังนี้

(ก) ผู้หนึ่งผู้ใดได้ลงทุนลงแรงหักร้าง รางพทที่ป่าทำ เป็นที่ เภาะปลูกมา
โดยสุจริต ผู้นั้นเป็นผู้ควร ได้รับกรรมสิทธิ์ ในที่ดินที่ตนทำมานั้น

(ข) ผู้หนึ่งผู้ใดได้ลงทุนลงแรงหักร้างรางพทที่ป่าทำ เป็นที่ เภาะปลูกมา
แล้วจึงร้างเสีย ภายหลังมีผู้ ชื่อนมาทำถาวร เภาะปลูกในที่นั้น โดย สุจริตผู้ กระ
ทำภายหลังเป็นผู้ควร ได้รับกรรมสิทธิ์ ในที่นั้น

(ค) ผู้หนึ่งผู้ใดลงทุนลงแรงหักร้างรางพททำเป็นที่ เภาะปลูกอยู่ แล้วภายหลัง
มีผู้มา แแย้งซึ่งทำ ในที่นั้นด้วยอำนาจอย่าง โดยอย่างหนึ่งก็ดี และผู้ทำก่อน
ติดตามว่ากล่าวอยู่ ถ้าได้ส่วนได้ความจริง ผู้ที่ทำอยู่ ก่อนแต่ต้องออกจาก
ที่ด้วยความจำใจ เป็นผู้ควร ได้รับกรรมสิทธิ์ ในที่ดินที่เคยทำมานั้น

(ง) ถ้าหากผู้ ที่วิวาทยังไม่ได้ลงทุนลงแรงทำที่นั้นทุกฝ่าย เป็นแต่แย้งซึ่ง
กันขอรับ โฉนดในที่แห่งเดียวกันก็ดี หรือที่แย้งซึ่งรับซื้อกันมาแต่เดิมจน
ได้ส่วนไม่ได้ความชัดว่า ผู้ใดจะเป็นผู้ควร ได้รับ โฉนดมากกว่ากันแล้ว
ให้ เข้าทดลองตั้งรายงานถาวร ได้ส่วนมายังเสนาบดีกระทรวงเกษตรราธิการ ๆ จะมี
คำสั่งให้ขายทอดตลาด หรือให้แบ่งปันกันประการใดก็ได้ตามแต่จะเห็นสมควร

ข้อ ๒ ในที่วิวาทคงปวง เมื่อเข้าทดลองเกษตร ได้ วินิจฉัยว่าฝ่ายใดควร

ได้รับโหนดเพียงใดแล้ว ก็ให้หาค่าเปรียบเทียบกับที่แจ้งตงเปิน คำสั่ง เต็ดชาต
ว่าฝ่ายใดควรได้รับโหนดเพียงใดด้วยเหตุใด เมื่อได้ ฮ้านคำวินิจฉัยให้ ฟัง
เข้าใจทุกฝ่ายแล้ว ก็ให้ออกไปนำฎา โหนด ให้แก่ผู้ควรได้รับตามคำวินิจฉัย
นั้นไป ถ้าผู้ใดไม่พอใจในคำวินิจฉัย ของ ข้าหลวง เกษตร นั้นก็ให้ ไปฟ้อง
ร้องกันยัง โรงศาลต่อไป

ข้อ ๓ คดีที่พิพาทกันด้วยเรื่องแย่งชิง กรรมสิทธิ์ ที่ดินกันด้วยประการใด ๆ
ถ้าคู่ความฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดรับโหนดไปแล้ว ให้ศาลเรียกโหนดไว้กลางกระ
ลาการ และถ้าคู่ความยังมีได้รับโหนดไป ให้ศาลมีหมาย อายัดโหนด
ฉบับนั้นไว้ต่อเจ้าพนักงานเกษตรราชการ เมื่อถึงเวลาออกโหนด ให้เจ้าพนักงาน
งานตำแหน่งเกษตรราชการส่ง โหนดฉบับนั้นไปยังศาลตามคำอายัด เมื่อมีคำ
พิพากษาเป็นเด็ดขาดประการใดแล้ว ให้ศาลมีคำสั่งส่ง โหนดนั้นมายังเจ้า
พนักงานเกษตรราชการ หรือนายทะเบียนเพื่อให้ จัดการคงหรือโอน หรือ
แยก โหนดนั้นให้ แก่ ผู้ที่จะได้รับตามคำพิพากษา

กฎให้ ไว้ณวันที่ ๓๓ มีนาคม รัตนโกสินทรศก ๒๒๔

กฎเสนาบดีกระทรวงเกษตรราชการ
สำหรับประกาศการออกโหนดที่ดิน

เจ้าพระยาเทเวศร์วงษ์ วัฒนรัตน์ เสนาบดีกระทรวงเกษตรราชการ รับพระ
บรม ราชานุญาตให้ ออกกฎ เสนาบดี เพิ่มเติมไว้ สำหรับ การ ออก โหนด ที่ดิน
ดังต่อไปนี้

08/10/2566

ข้อ ๑ เมื่อข้าหลวงเกษตร ได้ จัดให้ พนักงาน ออกทำการ ได้ ส่วนละกัน

เขตร ที่ดินใน ตำบลใด เป็นหน้าที่ของกำนันตำบล นั้นจะต้องมา แตะแคงผู้ แทนมา
ประจำ อยู่ใน เวลาที่ เจ้าพนักงาน เกษตร ทำการ ได้ส่ง และวางวัดกันเขตร ที่ดิน
ในท้องที่ของตน ๆ เพื่อเป็นพยานด้วยทุก ๆ สาย

ข้อ ๒ กำนันและผู้แทนกำนัน ที่มาอยู่ในกองพนักงาน เกษตร ตามความ
ในข้อ ๑ นั้น จะได้รับประโยชน์ เป็น ค่า บำรุง การ ตาม ราย วัน ที่มาวัน
ละ ๑ บาทว่าการในตำบลนั้นจะเสร็จ

ข้อ ๓ ในเวลา ที่ราษฎร ตำบลใด มารับ โฉนดให้กำนันนายตำบลนั้นมา
หรือแต่งผู้แทนมา พยานในการรับ โฉนดนั้นด้วย และจะได้รับค่าบุงการ
เหมือนในข้อ ๒ นั้น

ข้อ ๔ ในเวลา ที่ ขาดดวง เกษตร แจก โฉนดนั้น เจ้าของที่ดินต้องทำ
เรื่องราว มีชื่อกำนันในตำบลเป็นพยานมายื่นขอรับ โฉนดด้วยตนเองพร้อม
ด้วยใบนำละหนังสือสำคัญต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่สำหรับที่ดินรายนั้นด้วย ถ้าผู้ยื่น
เรื่องราวจะขอชื่อแบบเรื่องราวของขาดดวงเกษร ก็ให้ขายให้เป็นราคา
ตามข้อ ๔ ข้อ

ข้อ ๕ ถ้าเจ้าของที่ดินจะ มารับ โฉนดด้วยตนเองไม่ได้ด้วยความ จำเป็น
ประการใด ๆ ก็ดี ก็ให้มอบฉันทะให้ผู้ใดคนหนึ่งมารับแทน แต่ผู้มารับแทน
ต้องได้นำใบมอบฉันทะตามแบบหลวง พร้อมทั้ง ใบนำและหนังสือสำคัญ
สำหรับที่ดิน รายนั้น มายื่น และ ต้อง เสีย ค่าธรรมเนียม ใน การ มอบ ฉันทะราย
ละ ๑๖ ข้อ

กฎให้ ได้ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม วันพฤหัสบดี ศก ๑๒๔

(ลงนาม) เทเวศร์วงษ์วิวัฒน์

08/10/2566

เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ ๖

ประกาศเปลี่ยนกรมการตำแหน่ง

เกษตราธิการเมืองกรุงเก่า

ด้วยตามความในประกาศตั้งพระยาพระเจ้าพี่หมาก ข้าหลวงเทศีย์ เป็น
 กรมการตำแหน่งเกษตราธิการเมืองกรุงเก่า ซึ่งลงวันที่ ๒๓ กันยายน คศ ๑๒๐ นั้น
 บัดนี้ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายพระยาพระเจ้าพี่หมาก ข้าหลวง
 เกษตรีย์ มณฑลอุดรเกล้าฯ ไปเป็นข้าหลวงตรวจการนอก โฉนดที่ดินแล้ว
 จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ให้ดวงฉัตรดวงหนึ่งตั้งรองข้าหลวงเทศีย์ ทำ
 การในหน้าที่ข้าหลวงเทศีย์ มณฑล กรุงเก่า รับผิดชอบตำแหน่งเกษตราธิการ
 เมืองกรุงเก่าตั้งแต่บัดนี้สืบไป

ประกาศมาณวันที่ ๓๑ มีนาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๔

ประกาศเปลี่ยนนามพระราชบัญญัติ

ออกตราของที่ดินชั่วคราว เป็นพระราชบัญญัติออกโฉนดตราจอง
 และให้ใช้ ในมณฑลพิศณุโลก

เจ้าพระยาเทเวศร์วงษ์วิวัฒน์ เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ รับพระ
 บรมราชโองการใส่เกล้าฯฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯฯ ตั้งว่า พระราช
 บัญญัติออกตราของที่ดินชั่วคราว ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯฯ ให้ตราไว้
 เมื่อณวันที่ ๒๗ ธันวาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๑ นั้น ให้ใช้มาในมณฑล
 นครไชยศรี มณฑลอุดรเทพฯ และมณฑลปราจีนบุรี เปงการเรียบร้อย

มาแล้ว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนนามพระราชบัญญัตินั้น
ใหม่ให้เรียกว่าพระราชบัญญัติออกโฉนดตราจองสืบไป

อนึ่ง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ใ้ พระราชบัญญัติ ในมณฑล
พิศณุโลกตั้งแต่บัดนี้ต่อไป

ประกาศมาณวันที่ ๓๑ มีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๔

ประกาศตั้งข้าหลวงเทศร์

ออกโฉนดตราจองมณฑลพิศณุโลก

เจ้าพระยาเทเวศร์วงษ์วิวัฒน์ เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ ขอประกาศ
ให้ทราบทั่วกันว่าตามที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ใ้ พระราชบัญญัติออก
โฉนดตราจองในมณฑลพิศณุโลกเดื่อนั้น บัดนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้ตั้งวงภูงสถานพิณิช รองข้าหลวง เกษตร มณฑล นครไชยศรีไปเป็นข้าหลวง
เทศร์สำหรับออกโฉนดตราจองในมณฑลพิศณุโลก ตามพระราชบัญญัติ
นั้นตั้งแต่วันนี้ต่อไป

และเมื่อข้าหลวงเทศร์ กำหนดจะออกวางวัดได้ ส่วนที่ดิน ตำบลใด เมื่อใด
ข้าหลวงเทศร์ จะได้ประกาศบอกล่วงหน้าให้ทราบอีกชั้นหนึ่ง

ให้บรรดาเจ้าของที่ดินในมณฑล พิศณุโลก ประพฤติให้ ถูกต้อง ตามพระ
ราช บัญญัติ ออกโฉนดตราจองทุกประการ

ประกาศมาณวันที่ ๓๑ มีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๔

ประกาศเปลี่ยนรองข้าหลวงเกษตรมณฑลนครไชยศรี

เจ้าพระยาเทเวศร์วงษ์วิวัฒน์ เสด็จมาตั้งกระทรวงเกษตราธิการ ขอประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ตามที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งวงภูวสถานพิริยรองข้าหลวงเกษตรมณฑลนครไชยศรี ไม่เป็นข้าหลวงเกษตรหรือออกอุทิศตรา ของ มณฑลพิษณุโลกแต่เดิมนั้น บัดนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หลวงประเทศชั้นราชการรับตำแหน่งรองข้าหลวงเกษตรมณฑลนครไชยศรีสืบไป

ประกาศมาณวันที่ ๓๓ มีนาคม วันคนโทสินทรศก ๑๒๔

(ลงนาม) เทเวศร์วงษ์วิวัฒน์

เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ ข

ประกาศตั้งมณฑลจันทบุรี และตั้งเมืองขลุง

มีพระบรมราชโองการดำรัสเห็นชอบเกล้าฯ สั่งว่า อำเภอทุ่งใหญ่ ๑ อำเภอขลุง ๑ รวม ๒ อำเภออันสมควรจะยกเป็นเมืองหนึ่งได้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รวม อำเภอทุ่งใหญ่ กับอำเภอ ขลุงยกขึ้น เป็น เมืองจันทบุรี เรียกว่าเมืองขลุง และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รวมเมืองจันทบุรี ๑ เมืองระยอง ๑ เมืองขลุง ๑ เป็นมณฑลเทศาภิบาลเรียกว่ามณฑลจันทบุรี โปรดเกล้าฯ ให้ พระยาวชิรญาณวิเศษ เป็น ข้าหลวงเทศาภิบาล มณฑลจันทบุรีสืบไป

ประกาศมาแต่วันที่ ๔ เมษายน วันคนโทสินทรศก ๑๒๕

(ลงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

ประกาศให้ ใช้พระราชบัญญัติ

อากรการพนัน ร.ศ. ๑๒๐

ในมณฑลบูรพา คือเมืองเสียมราฐ เมืองศรีโสภณ เมืองพนมดง

พระเจ้าอินทวิชิต กรมหลวงดำรงราชานุภาพ เสด็จมาตั้งกระทรวงมหาดไทย รับพระบรมราชโองการได้เกล้า ฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ สั่งว่า ด้วยตามความในพระราชบัญญัติอากรการพนัน รัตนโกสินทรศก ๑๒๐ มาตรา ๒ มีว่า ถ้าจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ใช้พระราชบัญญัติอากรการพนัน ในมณฑลใดเมื่อใด จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ราชกิจจานุเบกษาเป็นสำคัญนั้น

บัดนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ ใช้พระราชบัญญัติ อากรการพนัน ในมณฑลบูรพา คือเมืองเสียมราฐ เมืองศรีโสภณ เมืองพนมดง ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ร.ศ. ๑๒๕ เป็นต้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๖ เมษายนรัตนโกสินทรศก ๑๒๕

(ลงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

ประกาศกระทรวงนครบาล

ฉบับที่ ๕

พระเจ้าอินทวิชิต กรมหลวงนครสวรรค์ เสด็จมาตั้งกระทรวงนครบาล

ขอประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ด้วยได้ รับข่าวว่าไข้กาฬโรคมีมากขึ้นในเมือง
ฮ่องกงและเมืองท่าเรืออื่น หลายตำบลใน ประเทศจีน จึงขอประกาศตาม
ข้อความในมาตรา ๑๒๒ ของ พระราชบัญญัติว่า ด้วย การ เดิน เรือ ใน น้ำหน้า
สยาม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ นั้น ให้ทราบทั่วกันว่าบรรดาเรือที่มาถึงใน น้ำ
น้ำสยาม จาก เมืองฮ่องกงหรือเมืองท่าเรือใด ๆ ในประเทศจีน จะต้องหยุด
ที่ท่าม บั้ง กันโรค ภายนี้ครายที่ เกาะพระ เพื่อให้เจ้าพนักงาน แพทย์ ตรวจ
และอยู่ ณ ที่นั้นจน กว่าเจ้าพนักงานแพทย์จะอนุญาตให้เข้ามาได้

ประกาศมาณวันที่ ๒๗ เมษายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕
(ตงพระนาม) นเรศวรพุทธี
เสนาบดีกระทรวงมหาด ๗

ประกาศห้ามไม่ให้เดินการพนันอื่นใด

ในมณฑลพายัพ ศก ๑๒๕

พระเจ้าอนึ่งยาเขอ กรมหลวงดำรงราชานุภาพ เสนาบดีกระทรวงมหาด
ไทย รับพระบรมราชโองการได้เกล้า ๆ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ สั่งว่า
ตาม ความใน มาตรา ๕ แห่ง พระ ราช บัญญัติอากร การ พนัน รัตนโกสินทร
ศก ๑๒๐ มีว่า ให้เสนาบดีที่มีอำนาจที่จะออกกฎเสนาบดีตั้งอัตราค่าอนุญาตให้
เดินการพนันอย่างใดโดยกำหนดอย่างใด และให้ เสนาบดีที่มีอำนาจที่จะ ห้าม
ไม่ให้เดิน การพนัน อย่างใด ๆ ได้ ในที่ใด ๆ นั้น

บัดนี้ได้ทรงทราบฝ่าดองขุดีพระบาทว่า ในเขตต์ แคว้นมณฑลพายัพ
มีราษฎรชอบเดินการพนันชนิดหนึ่งเรียกว่าอีโจ้ง วิธีที่เล่นเอาฮูโยนตง

08/10/2566

ในหลุมแต่พินันท์น่าจะเป้นค้หรือค้ เถนได้เสียเงินทองกันมากแะรวดเร็ว
คล้ายค้อไป เป้นทางที่จะช้ก้นำให้ ราษฎรได้รับความยากจน จึงทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศห้ามไม่ให้เงินการพนันชนิดอ้อใจในเขต
แคว้นมณฑลพายัพค้อไป เพราะฉะนั้นตั้งแต่นั้นได้ออกประกาศนี้ ถ้าผู้ใด
ผู้หนึ่งผู้ใดช้เงินช้เงินการพนันชนิดอ้อใจแล้ว จับได้ต้องปรับ โทษมีโทษตาม
ข้อความใน พระราชบัญญัติ อากการพนันรัตนโกสินทร ศก ๓๒๐ ทุกประการ

ศาลาว่าการมหาดไทย

ประกาศมาณวันที่ ๓ พฤษภาคม รัตนโกสินทร ศก ๓๒๕

(ลงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

กฎเสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ

เพิ่มเติมวิธี โอนทะเบียนที่ดิน รัตนโกสินทร ศก ๓๒๕

เจ้าพระยาเทเวศร์วงษ์วิวัฒน์ เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ ได้รับ
พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ออกกฎเสนาบดี เพิ่มเติมวิธีโอนทะเบียน
ที่ดินค้องค้อไปนี้

ข้อ ๓ ถ้าผู้จะทำสัญญาโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินด้วยประการใด ๆ แต่ผู้จะทำ
สัญญานี้เป้นเด็กหรือเป้นคนเสียจริต ซึ่งจะทำสัญญาด้วยตนเองไม่ได้ ไซ้
ให้ผู้นั้นขอให้ศาลที่มีอำนาจอยู่ในท้องถิ่นตั้งผู้ปกครองรักษาให้ เมื่อศาลได้
ตั้งผู้ปกครองรักษาให้แล้ว ก็ให้นายทะเบียนยอมรับให้ผู้ปกครองรักษาทำ

สัญญาแทนเด็กหรือคนเสียจริตนั้นได้

ข้อ ๒ เจ้านาย เด็กหรือคน เดียววิญญู ที่จะทำสัญญา นิติคาหรือมารดา
อยู่แต่ผู้ เดะบิดาหรือมารดา ของเด็กหรือของคน เดียววิญญู มาขอทำสัญญา
เทศน์ก็ให้ นายทะเบียนรับทำ ให้ โดยไม่ต้องศาลตั้งให้ เพราะเหตุว่าบิดา
หรือมารดาอยู่เป็น ผู้ปกครองรักษาบุตรอยู่ ตามประเพณีแล้ว

ข้อ ๓ สัญญาอันใดทำขึ้นตามข้อ ๑ และข้อ ๒ นี้ ให้ เป็นสัญญาที่ชอบ
ด้วยกฎหมาย

กฎให้ ไว้ ณ วันที่ ๗ พฤษภาคม วันโกสินทร ศก ๑๒๕

(ลงนาม) เพศศรวงษ์ วิจิตรณ

เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ ๗

พระราชบัญญัติสำหรับบองกนการ พุจริต

ด้วยหนังสือสำคัญที่จดทะเบียนชื่อสำหรับตัว

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาจุฬาลงกรณ์
พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้า ๆ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า
ด้วยทรงพระราชดำริเห็นว่า มีคดี ที่คนปลอมใช้ หนังสือ สำคัญ สำหรับตัว
ของคนต่างประเทศจีน พระราชกำหนดกฎหมายเก่าที่มีโทษที่จะเทียบเคียง ใช้
กันได้ พันธุนแรงเกินไปกว่าเหตุที่สมควรจะลงโทษ อีกประการหนึ่งมีคดีที่
เกี่ยวกับหนังสือสำคัญเช่นนี้หลายอย่าง ซึ่งควรจะให้โทษไว้ ให้ ชัดเจนสำหรับ
ใช้ ใน การพิพากษา ตัดสินให้ พอสมควรแก่โทษนั้น จึงทรงพระกรุณาโปรด
เกล้า ๆ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ สืบไป

มาตรา ๑๐ ถ้าผู้ใด กระ ทำให้ พนักงาน ต่าง ประเทศ ออก หนังสือ สำคัญ

ถ้าหรั้ม จดทะเบียนให้แก่นักหนังสือ ใด ๆ ที่ช่วยนำเอาความที่ตนรู้ถือว่าเปนเท็จ ไปกล่าวให้ฟังถึงงาน ต่าง ประเทศ เชื้อถือว่าเป็น หลักฐาน สมควร แก่ การ ออก หนังสือ ตำคัญเช่นว่านี้แล้ว ผู้นั้นมีความผิดต้องมีโทษจำคุกไม่เกินกว่า ๓ ปี ถ้า ปรับเป็น เงินไม่เกิน กว่า พันบาททุก ทั้ง โทษจำ และปรับด้วยทั้งต้องสถาน

ถ้าผู้ใดรู้ยว่าหนังสือตำคัญ เป็น เช่นว่านี้แล้วละไว้หนังสือตำคัญนั้นด้วย ผู้นั้นมีความผิดต้องด้วยโทษเหมือนกับที่ว่ามาในมาตรานี้เหมือนกัน

มาตรา ๒ ถ้าผู้ใดกระทำการทุจริตด้วย ชื่อฤขายฤ โชน ฤเช่าหรือ หนังสือตำคัญที่แท้ ไม่ใช่ของคนฉบับใด ๆ นั้นมาใช้ ด้วยอุบายอย่างใด ๆ ก็ดี ผู้นั้นมีความผิดต้องด้วยโทษจำคุกไม่เกินกว่าหนึ่ง ถ้าปรับเป็นเงินไม่เกิน กว่าห้าร้อยบาท ทุกทั้ง โทษจำ และปรับด้วยทั้งต้องสถาน

ถ้าผู้ใดมี หนังสือ ตำคัญ เช่นว่านี้ ไว้สำหรับ เพื่อประโยชน์ ที่จะกระทำการ ทุจริตด้วยรายฤ โชนฤ ใช้ หนังสือนั้นเองอย่างใด ๆ ก็ดี ผู้นั้นมีความผิดต้อง ด้วยโทษเหมือนกับที่ว่ามาในมาตรานี้เหมือนกัน

มาตรา ๓ ถ้าผู้ใดคิดการ เพื่อที่จะให้ ใด อยู่ใน ความคุ้มครอง มือง กันของ ต่าง ประเทศ แล้ว และ แสดงความเท็จว่าตน เป็นคนซึ่งมีชื่อและตำหิรปฏิ พรรณที่มอยู่ ในหนังสือตำคัญอันจดทะเบียน แล้วนั้นก็ดี ถ้าแสดงความจริงว่า เป็นบุคร ภรรยาของคนซึ่งมีชื่อ ในหนังสือ ตำคัญฉบับนั้นอันหากว่าถ้า เป็นความจริงผู้นั้นก็จะสมควรเป็นคนอยู่ในความคุ้มครอง มืองกัน ของ ต่าง ประเทศได้ตั้ง นกดี ผู้นั้นมีความผิดต้องโทษจำคุกไม่เกินกว่า หนึ่ง ถ้าปรับเป็น เงิน ไม่เกินกว่าห้าร้อยบาท ทุกทั้ง โทษจำ และปรับด้วยทั้งต้องสถาน

มาตรา ๔ ข้อความในพระราชกำหนดกฎหมายเก่าใหม่ ซึ่งไม่ได้กล่าว
แก่ ไร่องัว โดยเฉพาะพระราชบัญญัติแล้ว ให้คงใช้อยู่ ตามเดิมทุกประการ
ประกาศมาณวันที่ ๗ พฤษภาคม รัตนโกสินทร ศก ๒๒๕
เปผนวันที่ ๑๓๖๗๑ ในรัชกาลปัตยุบันนี้

ประกาศยกเลิกการเก็บค่าธรรมเนียม

แก่เรือที่เดิน ในคลองภาษีเจริญและคลองดำเนินสะดวก

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์
พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว คำรัสเหนือเกล้า ฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า
เจ้าพระยาเทเวศร์วงษ์วาทินี้ เสนาบดีกระทรวง เกษตรรา ชิการ นำรายงาน
คลองภาษีเจริญและคลองดำเนิน ี่สะดวก ขึ้นทูลเกล้า ฯ ถวายให้ ทรงทราบฝ่า
ถของขุดี พระบาทว่า ตั้งแต่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้กระทรวง
เกษตรฯ ขุดซ่อมคลองทั้งสองนี้เพื่อให้มีหาชนได้ ใช้เดิน เรือไปมาได้ โดยสะดวก
และได้จัดให้ มีเจ้าพนักงานประจำรักษาและซ่อมอยู่ เสมอ แล้วเก็บค่าธรรมเนียม
แก่เรือที่เดิน ในสองคลองนี้ตามอัตราในประกาศเพื่อ เป็นค่าใช้จ่าย ในการประจำ
รักษา เมื่อเห็นจากรายจ่ายการประจำรักษาแล้ว ก็ได้นำส่งพระคลัง
มหาสมบัติใช้ทุนที่ได้จ่ายไปในการขุดซ่อมคลองในชั้นต้นนั้น บัดนี้ได้นำเงิน
ตั้งพระคลังมหาสมบัติเท่าทุนเดิมแล้ว และขอเรียนพระราชปฏิบัตินี้ว่าจะควร
จัดการสถานใดต่อไป

เมื่อได้ทรงทราบฝ่าถของขุดีพระบาทแล้วจึงทรงพระราชดำริห์ว่า การ
ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ ตั้งอัตราเก็บค่าธรรมเนียมเรือที่เดินไป

08/10/2566

มาในคตของทั้งคตนั้น ก็เพื่อพระราชประสงค์จะได้ ใช้เงินแผ่นดินที่โปรดเกล้าฯ ให้จ่ายไปเป็นทุนในการจัดซ่อมคตของนั้น เมื่อกระทรวงเกษตร์เก็บเงินค่าธรรม เข็มส่ง พระคลัง มหาสมบัติได้ เท่าทุนแล้วคตนั้น สมควรจะได้เลิกการเก็บเงินค่าธรรม เข็มเสียคราวหนึ่ง เพื่อให้มหาชนได้ รับความสะดวกยิ่งขึ้นจะได้ เป็น ประโยชน์ แก่การ ค้าขายให้เจริญยิ่งขึ้นด้วย ข้าไ้กระยพระมหากษัตริยาธิคุณอันมีแก่ไพร่ฟ้าข้าแผ่นดิน และความหวังพระราชหฤทัยในความเจริญของพระราชอาณาจักร์ ดังนี้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกเลิกการเก็บ ค่าธรรม เข็มแก่เรือที่ เติมน้ำใน คตของ ภาชี เจริญ และ คำเนิน ๕ คตอก เสียตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ เปนต้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๑๖ พฤษภาคมรัตน โกสินทร ศก ๑๒๕

เปนวันที่ ๑๓๗๐๐ ในรัชกาลปัตยุบันนี้

๗

พระราชบัญญัติเบี้ยบ้านาญเพิ่มเติม

รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ท้าวตั้งเหนือเกล้าฯ ให้ ประกาศจงดทราบทั่วกันว่า ทรงพระราชดำริเห็นว่า พระราชบัญญัติเบี้ยบ้านาญรัตน โกสินทร ศก ๑๒๐ ซึ่ง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราขึ้นไว้แต่เดิมนั้น ได้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ให้อยู่แต่จำเพาะอยู่ในหมู่ ชำราชการที่เป็นชาวสยาม บัดนี้ ทรงพระราชดำริเห็นว่า ชาวต่างประเทศที่รับราชการมีบำเหน็จความชอบ สมควรจะได้ รับพระราชทานผลประโยชน์เลี้ยงชีพ ในเมื่อจะรับราชการต่อ

๗/10/2566

ไปไม่ได้ก็มี โดยทรงพระมหากรุณาแก่ข้าราชกาชเหล่านั้น จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติเพิ่มเติมขึ้นไว้ สำหรับเป็นแบบแผนที่จะพระราชทานเบี้ยบำนาญบ้างหนึ่ง แก่ข้าราชกาชชาวต่างประเทศตามพระราชบัญญัติ เบี้ยบำนาญรัตนโกสินทร ศก ๑๒๐ ดังต่อไปนี้ :-

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ ให้มีนามว่า "พระราชบัญญัติเบี้ยบำนาญเพิ่มเติม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕" ให้ใช้ตั้งแต่วันที่แจ้งอยู่ในประกาศนี้ เป็นต้นไป.

มาตรา ๒ คำว่า "ข้าราชการชาวต่างประเทศ" ในที่นี้ให้พึงเข้าใจว่า ผู้รับราชการที่เป็นชาวยุโรป หรืออเมริกาหรือญี่ปุ่นทั้งฝ่ายบิดามารดา.

มาตรา ๓ ชาวต่างประเทศทั้งปวงที่เข้ารับราชการนั้นในสาม ปีคน ให้นับด้วยยังเป็นข้าราชการชั่วคราวกล่าวคือชาวต่างประเทศทั้งปวง ซึ่งรับราชการโดยยังไม่ครบกำหนด ๓ ปีนี้ยังนับว่า เป็นผู้ที่จะมีโอกาสได้รับพระราชทานเบี้ยบำนาญบ้างหนึ่งตามพระราชบัญญัติ เบี้ยบำนาญรัตนโกสินทรศก ๑๒๐ ไม่ได้

มาตรา ๔ ชาวต่างประเทศทั้งปวง ซึ่งรับราชการโดยมีสัญญาับรัฐบาลนั้น จะต้องเลิกถอนหนังสือสัญญาโดยความตกลง ทั้งสองฝ่ายเสียก่อนจึงจะนับว่า เป็นผู้ที่จะมีโอกาสได้รับพระราชทานเบี้ยบำนาญบ้างหนึ่งได้ ตามพระราชบัญญัติเบี้ยบำนาญรัตนโกสินทร ศก ๑๒๐

มาตรา ๕ ข้าราชการชาวต่างประเทศ (ที่มีประสงค์จะเป็นข้าราชการ) จำพวกที่จะมีโอกาสได้ รับพระราชทานเบี้ยบำนาญบ้างหนึ่งนี้ เมื่อได้ รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตแล้ว จะต้องเข้าสอบได้ในที่ประชุมข้าหลวงเสียก่อน เมื่อสอบได้เป็นที่พอใจข้าหลวงว่า มีความรู้ สามารถเข้าใจภาษา

ไทยอ่านหนังสือไทยตัวเขียน และพูดได้พอสมควรแล้ว จึงจะนับว่าเป็น
ผู้ที่จะมีโอกาสได้รับพระราชทานเบี้ยบำนาญบำเหน็จได้ ตามพระราชบัญญัติ
เบี้ยบำนาญรัตนโกสินทร์ ศก ๑๒๐.

มาตรา ๖ ข้าราชการชาวต่างประเทศซึ่งปวงผู้ได้รับพระราชทานพระบรม
ราชานุญาต ตามมาตรา ๕ นั้น ต้องให้ที่ประชุมข้าหลวงข้าหลวงนาย
แพทย์ตรวจทราบว่ามีร่างกายบริบูรณ์ปราศจากโรคพาหุทั้งปวง เป็นผู้
จะอยู่รับราชการในประเทศไทยได้ยืนยาวแล้ว จึงจะนับว่าเป็นผู้ที่จะมี
โอกาส ได้รับพระราชทานเบี้ยบำนาญบำเหน็จได้ ตามพระราชบัญญัติ
เบี้ยบำนาญรัตนโกสินทร์ ศก ๑๒๐

มาตรา ๗ ข้าราชการชาวต่างประเทศซึ่งปวงจะต้องได้รับพระราชทาน
พระบรมราชานุญาต จำเพาะตัวก่อนทุกนาย จึงจะนับว่าเป็นผู้ที่จะมีโอกาส
ได้รับพระราชทาน เบี้ยบำนาญบำเหน็จได้ตามพระราชบัญญัติเบี้ยบำนาญ
รัตนโกสินทร์ ศก ๑๒๐

มาตรา ๘ ชาวต่างประเทศ ที่เข้ารับราชการภายหลังวันในพระราช
บัญญัติฉบับนี้ ให้กระทำตามข้อต่อไปนี้ —

(ก) ถ้ารัฐบาลมีประสงค์ จะให้ชาวต่างประเทศเข้ารับราชการชั่วคราว
กำหนดคราวหนึ่ง ให้ ทำหนังสือสัญญา รับราชการตามแบบซึ่งกระทรวง
พระคลังมหาสมบัติเห็นชอบแล้ว หนังสือสัญญารับราชการชั่วคราวนี้ ถ้าจะ
ทำให้ลงเป็นแบบเดียวกันได้ทั้งสิ้นเพียงใด ให้เป็นไปเพียงนั้น

08/10/2566

(ข) ชาวต่างประเทศที่เป็นข้าราชการ ชั่วคราวเช่นนี้ ยังไม่ให้ นับ
ว่าบุคคลที่มีโอกาสได้ รับพระราชทาน เบี้ยบำนาญ บำเหน็จ ตาม พระราชบัญญัติ
เบี้ยบำนาญวัน โทสสินทร ศก ๑๒๐

(ค) ชาวต่างประเทศทั้งปวง เมื่อเข้ารับราชการโดยประมาณว่า
จะคงมีหน้าที่รับตำแหน่งยืนยาวไปก็ดี ในชั้นนี้ให้ทำสัญญาที่กำหนดเพียง
๓ ปี ตามแบบซึ่งกระทรวงพระคลังมหาสมบัติเห็นชอบด้วยแล้ว

มาตรา ๘ เมื่อสิ้นกำหนด ๓ ปีแล้ว ถ้ารัฐบาลมีประสงค์จะให้ ข้าราชการ
ต่างประเทศคงรับราชการตลอดไป ก็ให้เสนาบดีเจ้ากระทรวง
นำชื่อข้าราชการ จนหลุดเกล้าทูลกระหม่อมถวาย ขอพระราชทานพระบรม
ราชานุญาต ให้เขาอยู่ในจำนวนข้าราชการ ผู้จะมีโอกาสได้ รับพระราช
ทานเบี้ยบำนาญบำเหน็จ ตามพระราชบัญญัติเบี้ยบำนาญ วัน โทสสินทรศก ๑๒๐

มาตรา ๑๐ เมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพระบรมราช
านุญาตแล้ว ให้ข้าราชการผู้นั้น เข้าสอบได้ความรู้ภาษาไทย ต่อหน้า
ที่ประชุมข้าหลวงสอบได้ ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้มีประจำ
สำหรับการตามพระราชบัญญัติ และจะต้องแสดงให้เห็นที่พอใจที่ประชุม
ข้าหลวงว่า เป็นผู้มีความรู้สามารถเข้าใจภาษาไทยอ่านหนังสือไทยตัวเขียน
และพูดภาษาไทยได้ตามสมควร

อนึ่งข้าราชการที่ได้รับพระราชทาน พระบรมราชานุญาตเช่นนี้ จะต้อง
ให้ที่ประชุมข้าหลวงนายแพทย์ อันจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้
ตั้งไว้ ทำการตามพระราชบัญญัติ ตรวจดูเป็นที่พอใจที่ประชุมว่า ปราศ

จากโรคไทยทั้งปวงและเป็นผู้ที่จะอยู่รับราชการในประเทศสยาม ยื่นยาวไปได้
 มาตรา ๓๑ เมื่อที่ประชุมข้าหลวงสอบได้ความรู้ และข้าราชการผู้
 เป็นผู้มีความรู้ ในภาษาไทยสมควรแก่ราชการ และทรงเป็นผู้มีร่างกาย
 บริบูรณ์ ปราศจากโรคต่าง ๆ แล้ว ให้หาหนังสือสำคัญทั้ง ๒ ฉบับนั้น
 ยื่นต่อกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ให้กระทรวงพระคลังมหาสมบัติจดหมาย
 เหตุลงไว้ แล้วนับว่าข้าราชการผู้เป็นผู้ที่จะมีโอกาสได้รับพระราชทาน
 เบี้ยบำนาญนำเห็น ตามพระราชบัญญัติเบี้ยบำนาญวัน ก่อตั้งพรรค ๓๒๐
 คงแคว้นคนที่เข้ารับราชการตามสัญญาเดิมนั้นไป

มาตรา ๓๒ ข้าราชการชาวต่างประเทศ ที่ได้ รับพระราชทานพระบรม
 ราชานุญาต ให้เข้าสอบได้ความรู้ภาษาไทยในที่ประชุมข้าหลวงนั้น จะต้อง
 เข้าสอบได้ภายใน ๖ เดือน นับจากวันที่สิ้นสัญญารับราชการชั่วคราว

มาตรา ๓๓ ข้าราชการชาวต่างประเทศ คนใดซึ่งที่ประชุม ข้าหลวงยังไม่พอ
 ใจว่าเป็นผู้มีความรู้ ในภาษาไทยสมควรแก่ราชการนั้น ให้มีโอกาสที่จะเข้า
 สอบได้อีกครั้งหนึ่ง เมื่อครบกำหนด ๖ เดือน นับจากวันที่เข้าสอบได้ครั้งต้น
 ถ้าข้าราชการผู้นั้นยังไม่สามารถแสดง ความรู้ ใน ภาษาไทยให้เป็นที่พอใจ
 ที่ประชุมข้าหลวงได้ ในครั้งที่ ๒ ข้าราชการผู้นั้นเป็นอันจะอยู่รับราชการไม่ได้
 คือไป นับว่าเป็นสิ้น กำหนดเวลารับราชการ ตั้งแต่วันซึ่งที่ประชุมข้าหลวงยื่น
 รายงานแสดงความสามารถของข้าราชการผู้นั้น

มาตรา ๓๔ ชาวต่างประเทศ ทั้งปวง ที่รับราชการ อยู่แล้วในหนต้งใน
 พระราชบัญญัติฉบับนี้ ถ้ามีประสงค์จะเข้าอยู่ในแผนข้าราชการที่จะมีโอกาส

08/10/2566

ได้รับพระราชทานเบญจนาฏ ตามพระราชบัญญัติเบญจนาฏ รัตนโกสินทร ศก ๑๒๐ ก็ให้ทำหนังสือขออนุญาตยื่นขังเดนามติ เจ้ากระทรวง เมื่อได้ รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตแล้ว ต้องให้เข้าสอบได้ความรู้ภาษาไทยใน ที่ประชุมข้าหลวงภายใน ๖ เดือนนับตั้งแต่วันที่ในพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑๕ ข้าราชการชาวต่างประเทศที่ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตตามลักษณะมาตรา ๑๔ นั้น ถ้ายังไม่แสดงความรู้ในภาษาไทยให้เป็นที่พอใจที่ประชุมข้าหลวงได้ ในการสอบได้ครั้งต้น ก็ให้เข้าสอบได้ใหม่ ๖ เดือน ต่อครั้งจนครบกำหนด ๑ ปีจากนั้นในพระราชบัญญัติ เมื่อครบกำหนด ๒ ปี แล้ว ถ้ายังสอบได้ไม่ได้ ก็ให้ นับว่าไม่เป็นผู้ที่มีโอกาสรับพระราชทานเบญจนาฏบ้างเห็น ตามพระราชบัญญัติ เบญจนาฏ รัตนโกสินทร ศก ๑๒๐

มาตรา ๑๖ หนังสือสำคัญของที่ประชุมข้าหลวงสอบได้ซึ่งแสดงว่าข้าราชการชาวต่างประเทศมีความรู้ในภาษาไทยสมควร แก่ราชการนั้น ให้เป็นไปตามแบบดังนี้ “ ข้าหลวงสอบได้ความรู้ภาษาไทยของข้าราชการชาวต่างประเทศได้ ประชุม สอบได้ ม,.....ตลอดแล้ว ม,.....มีความรู้สามารถอ่านหนังสือไทย ตัว เขียนและพูดภาษาไทยได้พอสมควร ;

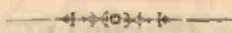
มาตรา ๑๗ หนังสือสำคัญของที่ประชุมข้าหลวงนายแพทย์นั้น ให้เป็นไปตามแบบนี้ “ ที่ประชุมข้าหลวงนายแพทย์ ได้ตรวจ ม,.....ตลอดแล้ว ม,.....เป็นผู้มีร่างกายบริบูรณ์ ไม่มีโรค ภายนอกภายในอันจะกระทำให้ ม,.....รับราชการในประเทศสยามอื่น ยาวไปไม่ได้ ม,.....แจ้งความว่า ยคน.....ปี.....ตามความดังเกตุเหมือนจะมีอายุ.....ปี”

08/10/2568

มาตรา ๑๑ ให้เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ เป็น เจ้า หน้า ที่ รักษา
การ ให้ เป็น ไป ตาม พระราชบัญญัติ

ประกาศมาณวันที่ ๒๑ พฤษภาคม รตนโกสินทรศก ๑๒๕ เป็นวันที่ ๑๓๗๑๓
ในรัชกาลปัจจุบันนี้ ฯ

ประกาศเปลี่ยนตำแหน่งเสนาบดี
กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ตั้งว่า พระเจ้าอนุวงศ์
กรมหมื่นมหิศรราชหฤทัยกราบบังคมทูลพระกรุณาว่า เสด็จมีพระโรคเรื้อรัง
เบียดเบียนไม่ สามารถ จะ รับราชการ ตลอด พระเดชพระคุณต่อไป ขอพระราช
ทานกราบถวายบังคมลาออกจากตำแหน่ง เสนาบดี กระทรวง พระคลัง มหาสมบัติ
ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน รตนโกสินทรศก ๑๒๕ นี้ไป ทรงพระกรุณาโปรด
เกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตแล้ว ส่วนตำแหน่งเสนาบดี กระทรวง
พระคลัง มหาสมบัติที่ว่างอยู่ นั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยา
สุริยานุวัตร เสนาบดี กระทรวง โยธา จิการ ย้าย มา เป็น เสนาบดี กระทรวง
พระคลังมหาสมบัติต่อไป ส่วนราชการกระทรวง โยธา จิการ ทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยาเสถียร ฐานปณิกย์ปลัดทูล ตลอด ท้าวการ ไปกว่า
จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีเสนาบดีผู้แทนเสนาบดีกระทรวง โยธา
จิการสืบไป

พระบรมราชโองการดำรัสตั้งแต่วันที่ ๒๑ พฤษภาคม รตนโกสินทร
ศก ๑๒๕ เป็นวันที่ ๑๓๗๑๓ ในรัชกาลปัจจุบันนี้ ฯ

08/40/2566

ประกาศตั้งผู้แทนเสนาบดี

กระทรวงโยธาธิการ

มีพระบรมราชโองการดำรัสเห็นชอบเกล้า ๆ ตั้งว่า ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้พระยาสุริยานุวัตร ย้ายจากตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงโยธาธิการ มาเป็นเสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงโยธาธิการยังว่างอยู่ ณ บัดนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้พระยาสุมนนยวินิจ ข้าหลวงเทศาภิบาลมณฑลนครศรีธรรมราช มาเป็นผู้แทนเสนาบดีกระทรวงโยธาธิการต่อไป

พระบรมราชโองการดำรัสตั้งตั้งแต่วันที่ ๒๘ มิถุนายน รัตนโกสินทรศก ๒๒๕ เป็นวันที่ ๑๓๗๕๔ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

ประกาศตั้งรองข้าหลวงตรวจการที่ดิน

ด้วยตามประกาศตั้งข้าหลวงตรวจการออกโฉนดที่ดินตั้งวันที่ ๑๑ มกราคม ศก ๒๒๕ นั้น มีหน้าที่จะต้องทำการรวมทั้งแผนกขุดสระและตุลาการทั้ง ๒ อย่าง ทรงพระราชดำริเห็นว่า สมควร จะมีรองข้าหลวงตรวจการขึ้นอีก ตำแหน่งหนึ่ง เพื่อจะได้ช่วยข้าหลวงตรวจการออกโฉนดที่ดินทำการในหน้าที่ให้ดำเนินไป ความประกาศ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้เลื่อนขุนดำดีรัฐวิพากษ์ ผู้ช่วยข้าหลวงตรวจการ เป็น รองข้าหลวงตรวจการ แผนกตุลาการ รัชการณของพระเดชพระคุณใน หน้าที่ตุลาการตั้งแต่วันไป

ประกาศมาณวันที่ ๑๔ มิถุนายน รัตนโกสินทรศก ๒๒๕

08/10/2566

ประกาศตั้งข้าหลวงเกษตร์ ที่สอง

มณฑลปราจีนบุรี มณฑลกรุงเทพฯ และนายทะเบียนที่ดิน
เมืองนครไชยศรี เมืองฉะเชิงเทรา

เจ้าพระยา เทเวศร์วงษ์ วัฒนิน เด่นาบดี กระทรวง เกษตรราธิการ
ขอประกาศให้ทราบทั่วกันว่า บัดนี้ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
หลวงเรศตานุกฤษ เป็นข้าหลวงเกษตร์ ที่สองมณฑลปราจีนบุรี นายเปรม
เป็นข้าหลวงเกษตร์ ที่สองมณฑลกรุงเทพฯ และให้ขุนประกาศวิภินภาค
เป็นนายทะเบียนที่ดินเมืองนครไชยศรี ขุนวิเทศภูมาธรเป็นนายทะเบียนที่ดิน
เมืองฉะเชิงเทรา ตั้งแต่วันนี้ไป

อนึ่งตามประกาศตั้ง หลวงประเทศ ชินชการ เป็น ตำแหน่ง รองข้าหลวง
เกษตร์ มณฑลนครไชยศรี ตั้งแต่วันที่ ๓๑ มีนาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๔ นั้น
ให้ พงษ์เข้าใจว่า หลวงประเทศ ชินชการเป็นตำแหน่ง ข้าหลวงเกษตร์ ที่สอง
สำหรับมณฑลนครไชยศรีด้วยเหมือนกัน

ประกาศมาณวันที่ ๒๔ มิถุนายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๕
(ลงนาม) เทเวศร์วงษ์ วัฒนิน

เด่นาบดีกระทรวงเกษตรราธิการ

ประกาศจัดการป้องกันกาฬโรค

กำหนดให้แจ้งข่าวคนป่วย

พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงนครสวรรค์ฯ เด่นาบดีกระทรวงนครบาล
รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ไร้กาฬ

โรคขึ้นในกรุงเทพฯ เป็นครั้งเป็นคราวอยู่เนื่อง ๆ เป็นการจำเป็นจะต้อง
จัดการระงับมิให้ โรคร้ายอันนี้แพร่หลายมากไป จึงทรงพระกรุณาโปรด
เกล้าฯ ให้ตั้ง ขอบบงคมนตรีไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้ คำว่า “เจ้าของบ้าน” นั้น, หมายความว่า
ผู้ที่เป็นหัวหน้าในครอบครัวหรือหมคนักด้านก้อย ในบ้านในเรือน หรือเฉพาะ
ห้องเรือนโรงแถวใด ๆ หรือในแพในเรือดำใด ๆ ซึ่งผู้นั้นเป็นเจ้าของ
เองก็ตาม หรือเป็นแต่ผู้เช่าอยู่ก็ตาม

ถ้าวัดให้ถือว่า เจ้าวัดเป็น “เจ้าของบ้าน” ทั้งอาราม แต่ผู้ที่เป็น
หัวหน้าคนที่อยู่ในกุฏิต้องเป็น “เจ้าของบ้าน” โดยเฉพาะกุฏิ

ถ้าโรงพยาบาลหรือโรงทหาร หรือโรงเรียน หรือสถานที่ตั้งสำหรับ
การกุศล หรือคุก ตราง เรือนจำคดี ให้ถือว่าผู้ที่เป็นหัวหน้าปกครอง
รักษาสถานที่แห่งนั้น เป็น “เจ้าของบ้าน” ตามประกาศนี้

ข้อ ๒ ถ้าคนป่วยอาการปรากฏเหมือนไข้กาฬโรค มีขึ้นในบ้าน
เรือนหรือสถานที่แห่งหนึ่งแห่งใด ผู้เป็นเจ้าของบ้าน ต้องแจ้งความยังโรง
พักกองตระเวนที่ตงอยู่ ใกล้บ้านในทันที

ข้อ ๓ เมื่อผู้มาแจ้งความตงนั้น ให้เจ้าพนักงานผู้เป็นหัวหน้ารักษา
การในโรงพักทำหน้าที่สืบความได้มาแจ้งความไว้เช่นนั้น ให้แก่ผู้มาแจ้ง
ความไปเป็นสำคัญ แล้วให้รับนำซากอนั้นไปโดยพาหนะอย่างใดอย่าง
หนึ่งที่จะหาได้เร็วที่สุดแจ้งความให้เจ้ากรมแพทย์รักษาบาดทราบ

ข้อ ๔ ถ้าคนผู้ใดป่วยมีอาการเป็นไข้ตัวร้อนจัด และมีบวมขึ้นที่รักแร้
หรือที่เข่า ให้ถือว่าผู้นั้นมีอาการปรากฏเหมือนเป็นไข้กาฬโรค

08/10/2566

ข้อ ๕ ถ้าผู้ใดที่ทำมาหากินทางวิชาแพทย^{๖๖๕} หรือผู้ใดผู้หนึ่งได้ไป
 ปรึกษาพยาบาลคนป่วยด้วยมีหน้าที่อย่างใด ๆ ก็ดี เมื่อเห็นว่าคนที่ป่วยมีอาการ
 ปรากฏเหมือนไข้กาฬโรค ก็ต้องเป็นหน้าที่ของผู้นั้นที่จะสอบถามเจ้าของ
 บ้านว่า ได้นำข้าวที่ป่วยนั้นไปแจ้งต่อกองตระเวนแล้วหรือไม่ และจะต้อง
 ขอคูหนึ่งคูม่อตควรได้รับจากกองตระเวนตามक्रमในข้อ ๓ เป็นสำคัญ
 นั้นด้วย

ถ้ายังไม่ได้นำข้าวคนที่ป่วยไปแจ้งต่อกองตระเวน ก็ต้องเป็นหน้าที่ของ
 แพทย์ผู้นั้น ที่จะต้องแจ้งข้าวต่อกองตระเวนในทันที

ข้อ ๖ ถ้าเจ้าของบ้านคนใด ละเลยเสียไม่นำข้าว คนป่วย มี อาการ
 ปรากฏเหมือน ไข้ กาฬโรค ไปแจ้ง แก่ กอง ตระเวน ตามที่ บัง คับ
 ไว้ ใน ข้อ ๒ ในทันทีก็ดี

ถ้าคนผู้ใดที่ทำมาหากินทาง วิชา แพทย์ หรือผู้ใดที่ได้ไปปรึกษา
 พยาบาล คนป่วย ด้วย หน้าที่ อย่าง ใด อย่าง หนึ่ง เมื่อ เห็น ว่า คน ที่ ป่วยนั้น
 มีอาการ ปรากฏ เหมือน ไข้ กาฬโรค และได้ทราบแล้วว่าเจ้าของ บ้าน ยัง
 ไม่ได้ นำ ข้าว ไป แจ้ง ต่อกองตระเวน ผู้นั้น ยัง ละเลย เสีย ไม่ แจ้ง ข้าว ในทันที
 ก็ดี ผู้นั้น มีความผิด ต้องด้วยโทษ ปรับ เป็นเงิน ไม่ เกิน กว่า ร้อย บาท

ประกาศมาณวันที่ ๓๒ กรกฎาคม รัตนโกสินทรศก ๒๒๕

ประกาศตั้งผู้ช่วยข้าหลวง
ตรวจการออกโฉนดที่ดินในหน้าที่ตุลาการ

เจ้าพระยาเทพนครวงษ์วิวัฒน์เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ ขอประกาศ
ให้ทราบทั่วกันว่า บัดนี้ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นายอิม นายฟอง
นายนัต นักเรียนกฎหมายเป็นผู้ช่วยข้าหลวงตรวจการออกโฉนดที่ดินใน
หน้าที่ตุลาการตั้งแต่นั้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๕ กรกฎาคม วันโกสินทร ศก ๑๒๕

(ลงนาม) เทพนครวงษ์วิวัฒน์

เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ

ประกาศกระทรวงโยธาธิการ

พนักโปรตนียและโทรเลข

ด้วยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต
ให้กระทรวงโยธาธิการ จัดการเปิดโปรตนียโทรเลขขนาดชั้นที่ออฟฟิศ
โปรตนียโทรเลขเมืองกรุงเก่า และเมืองราชบุรีอีก ๒ ตำบล สำหรับรับ
ส่งเงินไปมากับกรุงเทพฯ แต่วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ร.ศ. ๑๒๕ เป็นต้นไป อย่าง
มณฑลอื่น ๆ ที่เปิดใช้การแล้ว ถ้าผู้ใดอยากทราบความละเอียด ให้ไป
08/10/2566

ตามที่โปรดมีयाการที่ ๓ หรือที่ ๒ กรุงเทพฯ ฯ

หรือที่ของพีศิปะรดนี้ โท

เดชมืองกรุงเก่าและเมืองราชบุรีก็ได้

ประกาศมาณวันที่ ๗ กรกฎาคม วันคนโกศลนทรศก ๒๒๕

โดยมีบัญชาผู้แทนเสนาบดี

กระทรวงโยธาธิการ

(ลงนาม) พระยาศักดิ์ตั้ง

ผู้บัญชาการกรมไปรดนี้ โทเดชม ๗

พระบรมมณูศาต

ว่าด้วยการไต่สวนและพิจารณาคดีการฝ่ายทะเล

มีพระบรมราชโองการใน พระบาทสมเด็จพระปรมินทร มหาจุฬาลงกรณ์
 พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวดำรัสเหนือเกล้าเหนือกระหม่อมสั่งว่า ความใน
 พระราชบัญญัติว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำสยาม ซึ่งกำหนดให้ มีศาล
 สำหรับพิจารณาคดีการฝ่ายทะเล มีอำนาจไต่สวนและพิจารณาพิพากษา
 บรรดาการบางอย่างอันกล่าวไว้ในพระราชบัญญัตินั้น กำหนดวิธีจัดการตั้ง
 ศาลลงได้ ยังหาที่ถ้วนสมควรแก่การไม่ เพราะฉะนั้นจึงทรงพระกรุณา
 โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ตราพระราชบัญญัติเพิ่มเติม ว่าด้วยวิธีการ
 ตั้งศาลสำหรับพิจารณาคดีการฝ่ายทะเลขึ้นได้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๓ เมื่อกรมเจ้าท่ามีความเห็นว่า

คดีที่เกิดขึ้นนอกเขตของ

08/10/2566

พิจารณายังศาลเจ้าพระยารัตนโกสินทรศก

ก็ให้กรมเจ้าท่ามีอำนาจทำ

การได้ส่วนในเรื่องข้อเท็จจริงต่าง ๆ นั้นได้ และในการได้ส่วนเช่นนั้น ให้
กรมเจ้าท่ามีอำนาจตั้งได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเดินเรือใน
น่านน้ำสยาม ตามมาตรา ๒๓๓ ที่จะมีบังคับให้ผู้นั่งผู้ใดมาศาลและเบิก
ความเป็นพยานได้ และเพื่อประโยชน์ให้ถนัดอำนาจของกรมเจ้าท่าให้นหาได้
จำกัดให้มีแต่เฉพาะในบริเวณของกรมเจ้าท่าเท่านั้น ไม่ คงให้ มีอำนาจผู้
ไปถึงคดีใด ๆ ที่เกิดขึ้นที่ต่าง ๆ ในน่านน้ำสยามด้วย

มาตรา ๒ ตามเหตุผลที่ได้ ได้ส่วนมาแล้ว ถ้ากรมเจ้าท่ายังมีความ
เห็นว่า ควรส่งคดีนั้นไปให้ศาลชำระความฝ่ายการทะเลพิพจนอีก ก็ให้
กรมเจ้าท่าแจ้งเหตุเช่น ๆ ไปยังเจ้ากระทรวงผู้ ซึ่งจะได้ มีพระบรมราชโองการ
โปรดเกล้า ๆ ทรงตั้งขึ้นให้ มีอำนาจตั้งศาลชำระความฝ่ายการทะเลนั้น ให้ ทราบ
เมื่อใด ทำเช่นนั้นแล้ว ก็ให้เป็นหน้าที่ของเจ้ากระทรวงที่กล่าวแล้วนั้น เป็น
ผู้ตั้งและเรียกประชุมศาลขึ้น

มาตรา ๓ กรมการของศาลนายหนึ่งนั้น ให้ เรียกว่าเจ้าพนักงาน
ฝ่ายตุลาการ

มาตรา ๔ ให้เจ้ากระทรวงตั้งได้กล่าวไว้ในมาตรา ๒ นี้ มีอำนาจทำ
กฎข้อบังคับและแบบระเบียบวิธีพิจารณาสำหรับศาลชำระความฝ่ายการทะเลได้

มาตรา ๕ ใน ศาล นั้น นอกจาก เจ้าพนักงาน ฝ่าย ตุลาการ นายหนึ่งแล้ว
ต้องให้มีผู้ช่วยไม่น้อยกว่า ๒ นาย และไม่เกินกว่า ๔ นาย มาช่วยทำการ
ด้วย แต่ผู้ช่วยเหล่านั้นต้องเป็นผู้ มีความรู้หรือมีความชำนาญในการเดินเรือ
ทางวิชาเครื่องจักรกลใด หรือทางข้อความอื่น ๆ ตามข้อบัญญัติของคดีนั้น ๆ

08/10/2566

และผู้ช่วยเหล่านี้จะเป็นผู้ที่เลือกคัดส่งมาจากกรมทหารเรือ หรือจากกระทรวง
อื่น ๆ ก็ได้ หรือจะเป็นผู้ที่ไม่ได้อยู่ในหน้าที่ราชการเลยก็ได้ ในการเลือก
หาผู้ช่วยเหล่านี้ เจ้ากระทรวงผู้ซึ่งจะได้ มีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ
ทรงตั้ง ให้ มีอำนาจคำสั่งชำระความฝ่ายการทะเล จะขอความแนะนำและ

- ความช่วยเหลือต่อกรมทหารเรือ หรือต่อกรมเจ้าท่าให้ ช่วยจัดหาผู้หนึ่งผู้
ใดที่เป็นผู้สมควรทำการในหน้าที่นั้น ๆ ก็ได้ และในการเลือกหาผู้ช่วยนี้
จะต้องถึงถึงประเภทของคดีที่จะต้องพิจารณา นั้นด้วย คือแปลว่าจะต้อง
ว่ามีปัญหาต่าง ๆ ในคดีนั้น จะเกี่ยวเป็นปัญหาเรื่องเดินเรือ หรือเรื่องวิชา
เครื่องจักรกลไก หรือเป็นปัญหาในประเภทอื่น ๆ

มาตรา ๖ เมื่อศาลได้เรียกประชุม และไม่ได้ มีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใด
แล้ว ก็เป็นหน้าที่ของกรมเจ้าท่าจะต้องเสนอกันนั้นคือศาล รวมทั้งข้อ
เท็จจริงที่ได้ ได้ส่งมาแล้วด้วย

มาตรา ๗ การพิจารณาในเรื่องเกิดเหตุการณ์แก่เรือทุก ๆ เรื่องนั้น ให้
ทำเหมือนกับคดีประมงหนึ่งว่าถ้ามี โจทย์ฟ้องหาผู้ใดแล้ว ผู้ตั้งงานนั้นจะได้
มีโอกาสทำคำให้การต่อสู้ได้

มาตรา ๘ ศาลมีอำนาจที่จะสั่งให้จับ หรือเลิกถอนประกาศนิยามบัตร
หรือหนังสืออนุญาตใด ๆ ก็ได้ ให้แก่บุคคล หรือเรือใด ๆ ไปตามพระราช
บัญญัติว่าด้วยกการเดิน เรือใน น้ำหน้า ดงยาม แล้ว นั้นก็ได้

08/10/2566

มาตรา ๘ ให้เจ้ากระทรวงผู้ซึ่งรัฐบาลจะแต่งตั้งให้มีอำนาจตั้งศาลชำระ
ความฝ่ายการทะเบียน มีอำนาจที่จะจัดจ่ายเงินให้แก่กรรมการของศาลนั้น
ตามสมควรแก่การงานที่ทำในลุ่มนั้นด้วย

ประกาศมาณวันที่ ๑๗ กรกฎาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕
เป็นวันที่ ๑๓๗๖๒ ในรัชกาลปัตยุมันนี้

ประกาศ

บอกยกเลิกตราแดงใบของใบเทียบย่ำเดิม สำหรับที่ดินตำบลบ้านมิ่ง
ท้องที่อำเภอเมือง ตำบลบ้านเข็ด ตำบลดอนทอง ตำบลโคกขี้หนอน
ตำบลท่าข้าม ตำบลวัดโบสถ์ ตำบลบ้านกลาง ตำบลโคกเพราะ ตำบล
สระสี่เหลี่ยม ตำบล บ้านศาลา ตำบลไร่หลักทอง ตำบลหนองขยาด
ตำบลหน้าพระธาตุ ตำบลหนองเหยียง ตำบลบ้านกฐใจ ตำบลดอนทอง
ตำบลหัวถนน ตำบลนาวงหิน ตำบลคดของแบ่ง ตำบลหนองปรือ
ตำบลเมืองเก่า ตำบลตลาดเมืองเก่า ตำบลหนองจอก อำเภอพนมดี
แขวงเมืองชลบุรี

เจ้าพระยาเทเวศร์วงษ์วิวัฒน์ เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ ขอ
ประกาศแก่บรรดาผู้ถือที่ดิน หรือผู้หนึ่งผู้ใดซึ่งมีกิจธุระเกี่ยวข้องกับที่ดิน
ตำบลซึ่งกล่าวค่อในนี้ให้ทราบทั่วกันว่า

ด้วยตามประกาศกระแสพระบรมราชโองการ เรื่องออกโฉนดที่ดินลง
วันที่ ๑๕ กันยายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๕๐ นั้น ในข้อ ๑๖ มีความว่า

“ให้เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ มีอำนาจที่จะออกประกาศยกเลิกตรา
 แต่งใบจองของเก่าในท้องที่ซึ่งออกโฉนดใหม่ตั้งแต่วันพ้นกำหนดไป บรรดา
 ที่ดินในเขตที่ท้องที่ซึ่งไม่มีโฉนดอย่างใหม่เป็นสำคัญ ให้ถือว่าเป็นท้องที่
 รัฐบาลปกครองรักษา ผู้อื่นไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน” ความแจ้งอยู่ใน
 ประกาศนั้นแล้ว

บัดนี้ราชกระทรวงได้จัดการออกโฉนดสำหรับที่ดิน ตำบล บ้านบึงท้องที่
 อำเภอเมือง ตำบลบ้านเข็ญ ตำบลดอนทอง ตำบลโคกขี้หนอน
 ตำบลท่าข้าม ตำบลวัดโบสถ์ ตำบลบ้านกลาง ตำบลโคกเพราะ ตำบล
 สระดีเหลี่ยม ตำบลบ้านศาลา ตำบลไร่หลักทอง ตำบลหนองขยาด
 ตำบลหน้าพระธาตุ ตำบลหนองเหียง ตำบลบ้านกุ่มไ้ง ตำบลดอนทอง
 ตำบลหัวถนน ตำบลนาวังหิน ตำบลคดของแม่ ตำบลหนองปรือ
 ตำบลเมืองเก่า ตำบลตลาดเมืองเก่า ตำบลหนองจอก อำเภอพนม
 แวงเมืองชลบุรี ให้แก่ผู้ถือที่ดินเพื่อเป็นกรรมสิทธิ์ในที่ดินจังหวัดตำบล
 ที่กล่าวมาแต่นั้น ตามประกาศออกโฉนดอย่างใหม่แล้ว

เพราะฉะนั้นจึงประกาศมาให้ทราบโดยอำนาจ ประกาศ กระแสพระบรมราช
 โองการว่า บรรดาตราแต่งใบจองของเก่าสำหรับที่ดินตำบลบ้านบึงท้องที่
 อำเภอเมือง ตำบลบ้านเข็ญ ตำบลบ้านดอนทอง ตำบลบ้านโคก
 ขี้หนอน ตำบลท่าข้าม ตำบลวัดโบสถ์ ตำบลบ้านกลาง ตำบล
 โคกเพราะ ตำบลสระดีเหลี่ยม ตำบลบ้านศาลา ตำบลไร่หลักทอง
 ตำบลหนองขยาด ตำบลหน้าพระธาตุ ตำบลหนองเหียง ตำบลบ้านกุ่มไ้ง

08/10/2566

ตำบลคอกหนอง ตำบลหัวถนน ตำบลนาวังหิน ตำบลคลองแบ่ง ตำบล
หนองปรือ ตำบลเมืองเก่า ตำบลตลาดเมืองเก่า ตำบลหนองจอก
อำเภอพนมดงเมืองชลบุรี บรรดาซึ่งได้ออกโฉนดใหม่แล้วนั้น ให้ยก
เด็กเสียไม่ให้ ใช้เป็นกรรมสิทธิ์ สำหรับที่ดินในตำบลจังหวัดที่กล่าวมาแล้ว
ข้างต้นสืบไป

ประกาศมาณวันที่ ๑๑ กรกฎาคม รัตนโกสินทร ศก ๒๒๕

(ลงนาม) เทเวศร์วงษ์วิวัฒน์

เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ

ประกาศกระทรวงโยธาธิการ

เปลี่ยนอัตราค่าธรรมเนียมรับฝากไปรษณีย์

โทรเลขชานนดีในพระราชอาณาเขต

ประกาศให้มหาชนทราบทั่วกันว่า การรับฝากส่งเงินชานนดีไปมาทาง
ไปรษณีย์ โทรเลขที่ใดเปิดใช้มาแต่ในหัวเมืองมณฑลต่างๆ นั้น อัตราเก่า
รับฝากส่งเงินได้แต่เพียงฉบับละ ๘๐ บาท ยังเป็นการลำบากที่ต้องเขียนตัว
ชานนดีหลายฉบับ ในเมื่อมหาชนฝากส่งเงินคราวละมาก ๆ และการ
รับฝากส่งเงินในเวลานี้ก็เจริญมากจนกว่าเก่าหลายเท่า กระทรวงโยธาธิการ
จึงได้นำความขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท รัตน
โกสินทร ๒๒๕ ให้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้รับฝากส่งเงินชานนดีได้ฉบับ
ละ ๘๐๐ บาท และให้ใช้ อัตราค่าธรรมเนียมอย่างใหม่ดังมีแจ้งต่อไปนี้

08/10/2566

อัตราค่าธรรมเนียม
รับฝากไปรษณีย์ โทรเลขนานาชาติ
ในพระราชอาณาเขต

- คือ จำนวนเงินไม่เกิน ๒๐ บาท ต้องเสียค่าธรรมเนียม ๓๖ อัฐ
- จำนวนเงินตั้งแต่ ๒๐ บาทขึ้นไปถึง ๖๐ บาท ต้องเสียค่าธรรมเนียม ๓๒ อัฐ
- จำนวนเงินตั้งแต่ ๖๐ บาทขึ้นไปถึง ๑๐๐ บาท ต้องเสียค่าธรรมเนียม ๓ บาท
- จำนวนเงินตั้งแต่ ๑๐๐ บาทขึ้นไปถึง ๒๐๐ บาท ต้องเสียค่าธรรมเนียม ๒ บาท
- จำนวนเงินตั้งแต่ ๒๐๐ บาทขึ้นไปถึง ๓๐๐ บาท ต้องเสียค่าธรรมเนียม ๓ บาท
- จำนวนเงินตั้งแต่ ๓๐๐ บาทขึ้นไปถึง ๔๐๐ บาท ต้องเสียค่าธรรมเนียม ๔ บาท
- จำนวนเงินตั้งแต่ ๔๐๐ บาทขึ้นไปถึง ๕๐๐ บาท ต้องเสียค่าธรรมเนียม ๕ บาท
- จำนวนเงินตั้งแต่ ๕๐๐ บาทขึ้นไปถึง ๖๐๐ บาท ต้องเสียค่าธรรมเนียม ๖ บาท
- จำนวนเงินตั้งแต่ ๖๐๐ บาทขึ้นไปถึง ๗๐๐ บาท ต้องเสียค่าธรรมเนียม ๗ บาท
- จำนวนเงินตั้งแต่ ๗๐๐ บาทขึ้นไปถึง ๘๐๐ บาท ต้องเสียค่าธรรมเนียม ๘ บาท

ประกาศมาณ วันที่ ๑๕ กรกฎาคมรัตนโกสินทร ศก ๑๒๕

(ลงนาม) พระยาสุมนนัยวินิต

แทนเสนาบดีกระทรวงโยธาธิการ ข

ประกาศตั้งมณฑลปัตตานี

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าเหนือกระหม่อมให้ประกาศจงทราบ
ทั่วกันว่า ๐๘๓๕ ตั้งก่อนมาจนเวลานี้บริเวณ ๗ หัว เมืองมีข้าหลวงใหญ่ปกครอง

รับอยู่ในข้าหลวงเทศาภิบาลมณฑลนครศรีธรรมราช ทรงพระราชดำริห์
 เห็นว่า ทุกวันนี้การค้าขายในบริเวณ ๗ หัวเมืองเจริญมากขึ้น และถาวร
 ไปมาถึงกรุงเทพฯ ก็สะดวกดีกว่าแต่ก่อน บริเวณ ๗ หัวเมืองมีท้องที่และ
 จำนวนผู้คนพลเมืองมาก สมควรจะแยกออกเป็นมณฑลหนึ่งต่างหากให้
 สดวกแก่ราชการ และการที่จะทำนุบำรุงบ้านเมืองให้เจริญให้ ยิ่งกว่าแต่ก่อน
 ได้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แยกบริเวณ ๗ หัวเมือง ออกต่าง
 หากจากมณฑลนครศรีธรรมราช และให้จัดตั้งเป็นมณฑลเทศาภิบาล ขึ้น
 อีกมณฑลหนึ่งให้เรียกว่ามณฑลปัตตานี และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
 ให้พระยาศักดิ์เดิมเป็นข้าหลวงเทศาภิบาลสำเร็จราชการ มณฑลปัตตานี
 นี้สืบไป

ประกาศมาณวันที่ ๒๗ กรกฎาคมรัตนโกสินทรศก ๑๒๕

(ลงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ขะ

ประกาศการใช้เงินตราสยามมณฑลภูเก็ต

รัตนโกสินทรศก ๑๒๕

พระยาสุริยานุวัตร เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ รับพระ
 บรมราชโองการได้เกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้
 ประกาศจรรยาที่ควรปฏิบัติว่า ในมณฑล ภูเก็ตซึ่งมีเงินตราต่างประเทศเข้ามา

08/10/2556

ใช้ ช้อยู่แพร่หลาย แต่ราคาเงินต่างประเทศ นั้นไม่ ยั่งยืน เพราะ เปลี่ยนแปลง
 อยู่ เสมอจึงเป็นที่ เสื่อม เสียผลประโยชน์ ใน ทางค้าขาย ของราษฎรใน มณฑล
 นั้นอยู่ เป็นอันมาก เพื่อประสงค์จะไม่ให้ ราษฎรในมณฑลถู ก่อเสียหาย
 ประโยชน์ ในทางค้าขาย เพราะเหตุที่กล่าวมาแล้วและเพื่อจะให้เป็นความ
 สดวกในการค้าขายทั่วไป

จึงทรงพระมหากรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้เสนาบดีกระทรวง
 พระคลังมหาสมบัติออกกฎข้อบังคับตามมาตรา ๖ ในพระราชบัญญัติเงินตรา
 รัตนโกสินทรศก ๑๒๒ ดังต่อไปนี้

(๑) ตั้งแต่วันที่ ได้ลงในประกาศนี้ เป็นต้นไป ให้ใช้บรรดาพระราช
 บัญญัติและกฎข้อบังคับ อันว่าด้วยการใช้เงินตราสยามนั้น เป็นกฎหมายตลอด
 ไปทั้งมณฑลภูเก็ต ให้ตั้งมือใช้เงินบาทและเงินตราปลีก กับอัฐทองแดง
 ซึ่งเป็นส่วนของเงินบาทนั้น กับทั้งให้ ใช้ธนบัตรรัฐบาลสยามเป็นเงินตราที่ชอบ
 ด้วยกฎหมาย

(๒) เพื่อ ประสงค์ จะให้เป็น ความ สดวกแก่ราษฎรและการค้าขาย ให้
 พระคลังมหาสมบัติมีอำนาจออกใบ สำคัญตราของ รัฐบาลให้ ราษฎรนำไป
 เบิกเงินจากเจ้าพนักงานผู้ซึ่ง รัฐบาลได้ ตั้งไว้ โดยเฉพาะการนี้ที่เมืองบึงฉลือ เมือง
 สิงคโปร์ และ เมืองฮ่องกง และให้ เจ้าพนักงานของรัฐบาล ที่ได้ตั้งขึ้น ใน

เมืองเหล่านั้น มีอำนาจออกใบสำคัญไปเบิกเงินจากพระคลังมณฑลภูเก็ต
ได้ด้วยอย่างเดียวกัน ใบสำคัญ เบิกเงินนี้ เจ้าพนักงานต้อง ออกให้ ตามพิกัด
แลกเปลี่ยนตามลักษณะข้อบังคับทั้งปวง ซึ่ง เสด็จมาที่ กระทรวง พระคลังมหา
สมบัติ จะได้กำหนดให้ ไว้ เป็นครั้งเป็นคราว

(๓) การที่พระคลัง และที่ว่าการของ รัฐบาลต่าง ๆ ในมณฑลภูเก็ตได้
เคยยอมรับเงินต่างประเทศไว้ เป็นค่าภาษีอากรบางอย่าง และค่าธรรมเนียม
ต่าง ๆ เป็นธรรมเนียมมาเช่น นี้ ตั้งแต่วันที่ ๓ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๖
ให้เลิกธรรมเนียมนี้ เสียให้รับ เงินภาษีอากรและค่าธรรมเนียมทั้งสิ้น ซึ่งจะ
มีผู้นำมาส่ง ในกำหนดภายหลังจากนี้ กล่าวนี้ เป็น เงินตราสยามอย่างเดียว

(๔) แต่ไปให้พระคลังมณฑลภูเก็ตมีอำนาจจำหน่ายเงินตราสยาม และ
ธนบัตรของ รัฐบาล แลกเงิน เหรียญอังกฤษและเหรียญแมกซิกัน ชุดเดียวแต่
จะทำได้ ตาม สัมควร กับ เงินทุน ที่มี อยู่ใน พระคลัง จนกว่า เสด็จมาที่ กระทรวง
พระคลัง มหา สมบัติ จะได้ มีประกาศ ข้อบังคับขึ้นคือไป ให้รับแลกเปลี่ยนนั้น
ตาม พิกัดค่า แลกเงินซึ่ง เสด็จมาที่ กระทรวง พระคลังมหาสมบัติจะได้กำหนดให้
ไว้ เป็นครั้งเป็นคราวชุดเดียวแต่จะเห็นสัมควรกับราคาของเงินที่ซื้อขายกันอยู่ใน
ท้องตลาด และชุดเดียวแต่ลักษณะของการค้าขายที่เป็นอยู่ ตาม สมัย

ประกาศมาณวันที่ ๒๖ กรกฎาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕

กฎเสนาบดีเพิ่มเติม

เรียกค่าธรรมเนียม ขอมือจันทิมอนตราาย ในมณฑลกรุงเทพฯ

ด้วยตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะฉบับ ร.ศ. ๑๑๗ ซึ่งมีคำว่า "ให้เสนาบดีคัมอำนาจที่จะตั้งกฎเสนาบดีได้ เป็นครั้ง เป็นคราวเพื่อจัดการให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัติ" นั้น บัดนี้ ปรากฏว่า พวกจันบางคนซึ่งได้มาเสียเงินค่าแรงและผูกขอมือแล้ว ภายหลังไม่ระวังรักษาปล่อยให้ บัดแตกและสูญหายไปโดยประการต่าง ๆ ไม่มีสิ่งสำคัญ ซึ่งจะหมายให้รู้ได้ว่าได้เสียเงินค่าแรง แล้วหรือยังนอกรจาก ที่จับตัว มาได้ ส่วน คนใด ความซึ่งเป็นการเดือดร้อนแก่พวกจัน เหล่านี้ นอก ประการหนึ่งด้วยจัน จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทาน พระบรมราชา นุญาตให้เสนาบดีกระทรวงนครบาล ออกกฎเสนาบดีเพิ่มเติมในการที่จะเรียก ค่าธรรมเนียม ขอมือจันซึ่งได้เสียเงินค่าแรงและผูกขอมือแล้ว แต่ภายหลังไปทำให้ บัดแตกหรือสูญหายไปโดยประการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

จัน, หรือบุตร จัน, หลานจัน, คนใดที่ได้ เสีย เงินค่า แรงและ ผูก ขอมือแล้ว จะต้อง ระวังรักษา ขอมือของตน อย่าให้ แตกหรือสูญหายไปโดยประการหนึ่งประการใดเป็นอย่างขาด ถ้าไม่ระวังรักษาปล่อยให้ บัดเปื้อนจนตราายแตก, หรือสูญ หายไปโดยประการใด ๆ ก็ดี เจ้าพนักงานตรวจพบไม่มี ขอมือเป็นสำคัญ ให้เจ้าพนักงานบังคับให้ จันผู้ ต้องผูกขอมือใหม่ นั้น เสียค่าธรรมเนียมในการที่ผูกให้ ใหม่อีกคนละ ๒๔ อัฐ

ประกาศมาณวันที่ ๓๐ สิงหาคม วันนโศกวันศก ๑๒๕
(ลงพระนาม) นเรศวรฤทธิ

เสนาบดีกระทรวงนครบาล

ประกาศกระทรวงโยธาธิการ

พนักไปรษณีย์โทรเลข

ประกาศให้มหาดชนทราบทั่วกัน

ด้วยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน พระบรมราชานุญาตให้ กระทรวงโยธาธิการจัดการเปิด ฆานนที ชั้น ที่ ออฟฟิศ ไปรษณีย์โทรเลข เมือง ไซยา (ซึ่งเป็นที่ตั้งที่ว่าการมณฑลชุมพร) อีก ๑ แห่ง สำหรับฝาก ส่งเงิน ไปมากับกรุงเทพฯ โดยทางไปรษณีย์หรือทางโทรเลข เหมือนอย่าง เมือง มณฑลอื่นซึ่งได้เปิดใช้การ มาแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕ เพื่อเป็นการสะดวกแก่ราชการและการค้าขายต่อไป

ถ้าผู้ใดอยากใคร่ทราบการ โดยละเอียด ก็ให้ ไปถาม ที่ไปรษณีย์อาคารที่ ๓ หรือที่ออฟฟิศไปรษณีย์ โทรเลขเมืองไซยาก็ได้

ประกาศมาณวันที่ ๑๐ สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕

(ลงนาม) สุขุมย์วินิต

แทนเสนาบดี

พระราชบัญญัติกำหนดโทษทำผิดขึ้นเรือน

รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕

มีพระบรมราชโองการ ใน พระบาท สมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า พระราชบัญญัติอากรขึ้น

ซึ่งโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งไว้ เมื่อจุลศักราช ๑๒๓๓ ครั้งหนึ่ง และเมื่อรัตนโกสินทร ศก ๑๐๘ อีกครั้งหนึ่งนั้น ซึ่งหาเป็นการพอเพียงไม่ บัดนี้กับมีผู้ตกลงนำฝิ่นเถื่อนเข้ามาในบ้านเมืองอยู่เนื่อง ๆ ซึ่งเป็เหตุที่จะกระทำใ้ผลประโยชน์ของแผ่นดิน เสื่อมถอยลงไปได้ เหตุฉนั้นจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติกำหนดโทษ ทำฝิ่นเถื่อน ขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ ให้มี นามว่าพระราชบัญญัติกำหนดโทษทำฝิ่นเถื่อนรัตนโกสินทรศก ๑๒๕

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้เปนอันใช้ ได้ ตั้งแต่วันที่ได้ออกประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษาเปนต้นไป

มาตรา ๓ (๑) ถ้าผู้ใดกระทำความผิดในการพาฝิ่นเถื่อน หรือมุดฝิ่นเถื่อนเข้ามาในพระราชอาณาเขต กติ หรือเปนผู้ซื้อขายฝิ่นเถื่อนมุดฝิ่นเถื่อน หรือ มี ฝิ่น เถื่อน หรือ มุด ฝิ่น เถื่อน เก็บไว้ ซึ่ง เป็ ความ ผิด ต่อ กฎหมายภาษฝิ่นจุลศักราช ๑๒๓๓ และพระราชบัญญัติภาษฝิ่นรัตนโกสินทรศก ๑๐๘ ให้ตั้งโทษผู้นั้นตามที่ได้กำหนดโทษไว้ ดังต่อไปนี้

(๒) ถ้าฝิ่นเถื่อนมีจำนวนน้ำหนัก ตั้งแต่ ๑๐๐ ตำลึงลงมา ให้ปรับผู้กระทำความผิดเป็นจำนวนเงิน ๓ เท่าราคาฝิ่นเปนพิไนยหลวงหรือให้จำคุกมีกำหนดตั้งแต่ ๘ วันขึ้นไปจนถึง ๓ เดือน หรือให้ทำโทษปรับและจำทั้งสองสถาน

(๓) ถ้าฝิ่นเถื่อนมีจำนวนน้ำหนักตั้งแต่ ๑๐๐ ตำลึงขึ้นไป ให้ปรับผู้ทำผิดเป็นจำนวนเงิน ๓ เท่าราคาฝิ่นเปนพิไนยหลวง กับให้จำคุกมีกำหนด ตั้งแต่เดือน ๓ ขึ้นไปจนถึง ๓ ปี ส่วนราคาฝิ่นที่จะตั้งเป็นเหตุกับปรับนั้น ให้ถือ

เขาตามราคาฝิ่นซึ่งนายฮากรฝิ่นได้จำหน่ายให้ แก่ราษฎรในเจตนา

มาตรา ๕ ผู้ใดเป็นผู้ สุ่มรวร่วมคิดกระทำ ความ ผิดดัง ที่ได้ กล่าวไว้ใน
มาตรา ๓ นั้นให้ลงโทษอย่างเดียวกัน แต่ให้แบ่งโทษนั้นออกเป็น ๓ ภาค
ให้ลงโทษแก่ผู้ สุ่มรวร่วมคิดแต่ ๒ ภาค และยกเสีย ๓ ภาค

มาตรา ๕ ถ้าโทษคดีเดียวกันมีคนหลายคนคบ คิดกัน กระทำ ความ ผิดคือ
กฎหมาย และพระราชบัญญัติภาษฝิ่น จะเป็นผู้ หัวหน้าหรือเป็นผู้ สุ่มรวร่วม
คิดก็ดี ส่วนค่าปรับเป็นพิไนยหลวงนั้น ให้ปรับ เรียงตัวเป็นจำนวน เงิน
รวมทั้ง ๕ คนไม่ต่ำกว่า ๓ เท่าราคาฝิ่น แต่ถึงอย่างไรก็ดีให้ปรับผู้ เป็นหัวหน้า
ไม่ต่ำกว่าจำนวนเงิน ๓๐๐ บาท และให้ปรับผู้ สุ่มรวร่วมคิดคนหนึ่งไม่ต่ำกว่า
จำนวนเงิน ๖๖ บาท

มาตรา ๖ ถ้าผู้ใดต้องรับโทษตาม ความในมาตรา ๓ หรือมาตรา ๔ ใน
พระราชบัญญัตินี้ เมื่อได้ พ้นโทษแล้วแต่ยังไม่ครบ ๓ ปี (คือนับตั้งแต่วัน
ที่ได้พ้นโทษเป็นต้นไป) ภายหลังได้ กระทำ ความ ผิดต่อกฎหมายภาษฝิ่น
หรือพระราชบัญญัติภาษฝิ่นข้อใดข้อหนึ่งก็ดี ให้ปรับเช่นตามที่ได้ กำหนด
ไว้ตั้งแต่มาตรา ๓ ถึงมาตรา ๕ และให้จำคุกตั้งแต่ ๓ เดือนขึ้นไปถึง ๕ ปี

มาตรา ๗ ตามที่ได้กล่าวใน กฎหมาย ภาษฝิ่น ปีจุลศักราช ๑๒๓๓ และ
พระราชบัญญัติภาษฝิ่น รัตนโกสินทรศก ๑๐๙ คำว่าผู้รับสินบนนั้น ให้หมาย
ความว่าไม่ว่าบุคคลผู้ใด แม้ จะเป็นผู้ ทำการอยู่ โฆษกรฝิ่นหรือผู้อื่นก็ดี
เมื่อได้สำบาदनต่อหน้าเจ้าพนักงาน โดยคนมีเหตุถกถานที่ควร เชื่อแน่ว่า
มีผู้ ได้ประพฤติผิดต่อกฎหมายภาษฝิ่น หรือ พระราชบัญญัติ ภาษฝิ่น ที่ได้
กล่าวมาแล้วนี้ หรือกำลังผู้หนึ่ง ๆ ประพฤติผิดอยู่

มาตรา ๘ ให้เสนาบดีกระทรวง พระคลัง ฯ เสนาบดีกระทรวงมหาด
ไทย เสนาบดีกระทรวงยุติธรรม และเสนาบดีกระทรวงนครบาล ซึ่งมีหน้าที่
ที่เกี่ยวข้องรักษาการ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ^{๕๕}นี้ทุกประการ

ประกาศมาณวันที่ ๒๓ สิงหาคม วันคนโกลืนทรศก ๑๒๕ เป็นวันที่ ๑๓๗๗๘ ใน
รัชกาลปัตยุบันนี้

กฎเสนาบดีแก้ไขอัตราค่าอนุญาตเดินการพนัน
ในมณฑลกรุงเทพฯ

ตามความใน มาตรา ๕ แห่ง พระราชบัญญัติ ออกรการ พนัน ร.ศ. ๑๒๐
มีความว่า “ให้เสนาบดีที่มีอำนาจที่จะออกกฎเสนาบดีแก้ไขอัตราค่าอนุญาตเดิน
การพนันเป็นครั้งเป็นคราว” นี้

บัดนี้ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เด็กบ่อนเบี้ยในหัวเมืองมณฑล
กรุงเทพฯ ฯ แล้ว สมควรจะได้ ไขเพิ่มเติม อัตราค่าอนุญาตเดิน การ พนันใน
มณฑลกรุงเทพฯ เสียใหม่ เพื่อให้ การเดินพนันลดน้อยลง

เพราะฉะนั้นตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายนรัตนโกสินทรศก ๑๒๕ นี้เป็นต้นไป ให้
ยกเลิกอัตราค่าอนุญาตให้เดินการพนันใน มณฑล กรุงเทพฯ ฯ ซึ่งตั้งวันที่ ๑๓
กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทร ศก ๑๒๓ นั้นเสีย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ
ให้ กำหนดตั้งอัตราค่าอนุญาตเดินการพนันในมณฑลกรุงเทพฯ ฯ โดยอัตรา
ใหม่มีแจ้งอยู่ในท้ายกฎนี้

กฎให้ ไว้ ณวันที่ ๒๕ สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕
(ลงพระนาม) นเรศวรฤทธิ

เสนาบดีกระทรวงนครบาล

อัตราค่าอนุญาตเล่นการพนัน ในมณฑลกรุงเทพฯ ฯ

ประเภทและชื่อการพนัน	อัตราค่าอนุญาต
<p>ประเภทที่ ๑</p> <p><u>เล่นในสนามที่เจ้าพนักงานกำหนดและอนุญาตให้เล่น</u></p> <p>ก. ชนไก่. ชนนก. ชนกระป๋อง. ชนโค. วิ่งวัวคน.....</p> <p>ข. กัดปลา. กัดจิ้งรีด.....</p>	<p>วงหนึ่งวันละ ๑๐ บาท</p> <p>แบนหนึ่งวันละ ๕ บาท</p>
<p>ประเภทที่ ๒</p> <p><u>เล่นในเวลาเทศกาล</u></p> <p>ก. ไม้หมอน. ซี่รูป. โยนห่วง. โยนสิ่งของให้ดังชวด หรือให้ตกเม็ดเข้าสิ่งของ. ตีวงเหวี่ยง. จับสลาก. ชักเส้นค้าย. ปาหน้าคน. เค้าข้ามค่าน. ยิงเป้า. บันตีแปะ. ยี่โปง. รดลูกตึก. น้ำเต้าหมุน. น้ำเต้าถ่อ ฯ. ตีเหงาตัก.</p>	<p>วงหนึ่งวันละ ๕ บาท</p>

๒

อัตราค่าอนุญาตเดินการพนัน ในมณฑลกรุงเทพฯ

ประเภทและชื่อการพนัน	อัตราค่าอนุญาต
<p>ประเภทที่ ๓</p> <p><u>เดินโต๊ะกระตุก</u></p> <p>ก. ไพ่ไทยเงินต่าง ๆ</p> <p>ข. ทวด.</p>	<p>หัว เมือง มณฑล กรุงเทพฯ ๑</p> <p>กลางวัน ๔ บาท กลางคืน ๘ บาท</p> <p>ในกรุงเทพฯ ๑ กลางวัน ๖ บาท</p> <p>กลางคืน ๑๒ บาท</p> <p>วงหนึ่งวันละ ๓ บาท</p>

กฎให้ ไว้ณวันที่ ๒๕ สิงหาคม รัตนโกสินทรศก ๒๕

(ตงพระนาม) นเรศวรฤทธิ

เดนมัคกระทรวงนครบาล

08/10/2566

ประกาศกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ

ว่าด้วยการออกใช้ธนบัตรอย่างใหม่

ด้วยตามมาตรา ๓๗ ของพระราชบัญญัติธนบัตรสยามรัตนโกสินทร์ศก ๑๒๑
 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติมีอำนาจ
 ออกประกาศและกฎไว้ โดยลงพิมพ์แจ้งความใน หนังสือราชกิจจานุเบกษา
 บัดนี้เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ประกาศให้ทราบทั่วกันดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กรมธนบัตรจะได้ตั้งมือจำหน่ายธนบัตรอย่างใหม่ชนิดราคา ๕ บาท
 ออกใช้ ในเร็ว ๆ นี้

ข้อ ๒ ธนบัตรใหม่มีรูปพรรณสีฐานคล้ายคลึงกับธนบัตรที่ออก
 ใช้อยู่แล้ว ทั้งลักษณะและดี แปลกกัน แต่ที่พิมพ์แก้มีตัวอักษรลายละเอียด
 บอกราคาของธนบัตรนั้นด้วย ส่วนพื้นที่เป็นสีจางอย่างธนบัตรเดิกันได้
 เปลี่ยนเป็นลายดั่งอย่างละเอียดขึ้น

ข้อ ๓ ธนบัตรใหม่ชนิดราคา ๕ บาทที่กรมธนบัตรจะได้ตั้งมือจำหน่าย
 ตามประกาศนี้ จะตั้งคนค้ำบนพิมพ์ ๒ ๕๐๐๐๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๔ จำนวนธนบัตรทั้งหลายที่ได้ออกไปแล้วเป็นอันใช้ได้อยู่เสมอ
 ประกาศมาณวันที่ ๒๗ สิงหาคม รัตนโกสินทร์ศก ๑๒๕

(ลงนาม) พระยาสุริยานุวัตร

เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ข

ประกาศบอกตำบลที่ออก ใบอนุญาต

ด้านการพนันมณฑลอุดรเทศ ฯ

ตามความในข้อ ๗ แห่งกฎ เสนาบดี สำหรับอากรการพนัน รัตนโกสินทร
ศก ๒๒๓ มีความ ว่าให้ เจ้า กรม สรรพากรใน กำหนด แบ่ง เขตฯ แหวง เล็ก
นายอำเภอ ปลัด อำเภอ เป็น เจ้าพนักงาน ผู้ออก ใบอนุญาตการพนันนั้น

ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน รัตนโกสินทรศก ๒๒๕ เป็นต้นไป กำหนดให้ผู้ที่
จะ เต้น การ พนัน รัยใบ อนุญาต เต้น การ พนัน ได้ แต่ จำ เพาะ ตำบล ซึ่ง กำหนด
ไว้ ดังนี้ คือ :-

กรุง เทพ ฯ

ชั้น ใน

อำเภอในพระนคร

- (๑) ที่ว่าการอำเภอกระทรวงนครบาลแห่ง ๓
- (๒) ที่ว่าการปลัด อำเภอ สี่แยก ถนน บำรุง เมือง แห่ง ๓
- (๓) ที่ว่า การ ปลัดอำเภอ หน้าวัดชนะ สงครามแห่ง ๓
- (๔) ที่ว่าการปลัดอำเภอถนนพายุศักดิ์แห่ง ๓
- (๕) ที่ว่าการปลัดอำเภอท่าเตียนแห่ง ๓

อำเภอตามเพ็ญ

- (๑) ที่ว่าการอำเภอถนนท่าพุนไทรแห่ง ๓
- (๒) ที่ว่าการปลัดอำเภอวัดจักรวรรดิ ราชาวาสแห่ง ๓

- (๓) ที่ว่าการปลัดอำเภอศรีนครเขื่อนขันธ์ ๑
- (๔) ที่ว่าการปลัดอำเภอบ้านดง ๑
- (๕) ที่ว่าการปลัดอำเภอรัตนบุรี ๑
- (๖) ที่ว่าการปลัดอำเภอเมืองบุรีรัมย์ ๑
- (๗) ที่ว่าการปลัดอำเภอศรีณรงค์ ๑
- (๘) ที่ว่าการปลัดอำเภอสามแยกถนนเจริญกรุง ๑

อำเภอคูสีด

- (๑) ที่ว่าการอำเภอถนนหลวงหนองบัว ๑
- (๒) ที่ว่าการปลัดอำเภอบางขันพรหม ๑
- (๓) ที่ว่าการปลัดอำเภอสามัคคี ๑
- (๔) ที่ว่าการปลัดอำเภอสามเสน ๑
- (๕) ที่ว่าการปลัดอำเภอทุ่งสัมปอ ๑
- (๖) ที่ว่าการปลัดอำเภอบ้านพาน ๑
- (๗) ที่ว่าการปลัดอำเภอบางลำภู ๑

อำเภอบางรัก

- (๑) ที่ว่าการอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ๑
- (๒) ที่ว่าการปลัดอำเภอศรีนครเขื่อนขันธ์ ๑
- (๓) ที่ว่าการปลัดอำเภอวัดมหาธาตุ ๑
- (๔) ที่ว่าการปลัดอำเภอเมืองสุพรรณบุรี ๑

อำเภอระประทุม

- (๑) ที่ว่าการอำเภอเมืองพายนศิเดแห่ง ๑
- (๒) ที่ว่าการปลัดอำเภอพายนศิเดแห่ง ๑

อำเภอบางตำบุด่าง

- (๑) ที่ว่าการอำเภอไต้วัดทองนพคุณแห่ง ๑
- (๒) ที่ว่าการปลัดอำเภอบางตำบุด่างแห่ง ๑
- (๓) ที่ว่าการปลัดอำเภอบางน้ำสนแห่ง ๑
- (๔) ที่ว่าการปลัดอำเภอตลาดคดมเต็งแห่ง ๑

อำเภอบางกอกใหญ่

- (๑) ที่ว่าการอำเภอปากคดของบางไต้ไก่อแห่ง ๑
- (๒) ที่ว่าการปลัดอำเภอปากคดของบางกอกใหญ่แห่ง ๑
- (๓) ที่ว่าการปลัดอำเภอบางตำบุด่างแห่ง ๑
- (๔) ที่ว่าการปลัดอำเภอเกาะท่าพระแห่ง ๑
- (๕) ที่ว่าการปลัดอำเภอบางไต้ไก่อแห่ง ๑
- (๖) ที่ว่าการปลัดอำเภอบางยี่เรือแห่ง ๑
- (๗) ที่ว่าการปลัดอำเภอบางสระแกแห่ง ๑

อำเภอบางกอกน้อย

- (๑) ที่ว่าการอำเภอทรงวัดนายโรงข้ามแห่ง ๑
- (๒) ที่ว่าการปลัดอำเภอบางนำหรุแห่ง ๑

- (๓) ที่ว่าการปลัดอำเภอบางขุนพรหมแห่ง ๓
- (๔) ที่ว่าการปลัดอำเภอบางกอกน้อยแห่ง ๓
- (๕) ที่ว่าการปลัดอำเภอบางยี่ขันแห่ง ๓
- (๖) ที่ว่าการปลัดอำเภอบ้านบึงแห่ง ๓
- (๗) ที่ว่าการปลัดอำเภอบางพลัดแห่ง ๓
- (๘) ที่ว่าการปลัดอำเภอบางเต่างอแห่ง ๓

กรุงเทพ ฯ
ชั้น นอก

- (๑) ที่ว่าการอำเภอบาง เชนตำบล สีแยกบาง เชนแห่ง ๓
- (๒) ที่ว่าการอำเภอ บาง เชน เชน ตำบลสามแยกบาง เชนเทียนแห่ง ๓
- (๓) ที่ว่า การ อำเภอ ภาษี เจริญ ตำบล บาง หัวแห่ง ๓
- (๔) ที่ว่าการอำเภอตั้งชั้นหน้าวัดไก่เตี้ยแห่ง ๓
- (๕) ที่ว่าการอำเภอบางกระบือวัดตึกแห่ง ๓
- (๖) ที่ว่าการอำเภอราชบูรณะในเขตของราชบูรณะแห่ง ๓
- (๗) ที่ว่าการอำเภอบางซื่อสีแยกบางซื่อแห่ง ๓
- (๘) ที่ว่าการอำเภอหนองแขมริมตลาดหนองแขมแห่ง ๓

เมืองนนทบุรี

- (๑) ที่ว่าการอำเภอเมือง ฯ นนทบุรีแห่ง ๓
- (๒) ที่ว่าการอำเภอ บางบัวทอง ปาก คลอง พระราชาพิมดแห่ง ๓
- (๓) ที่ว่าการ อำเภอ ปาก เกร็ด ตำบล ปาก เกร็ดแห่ง ๓

(๔) ที่ว่าการอำเภอบางใหญ่ปากคดของบางกวดยแห่ง ๓

เมืองสมุทรปราการ

(๑) ที่ว่าการอำเภอสมุทรเมืองสมุทรปราการแห่ง ๓

(๒) ที่ว่าการ อำเภอ บาง พัดใหญ่ ตำบล บางพัดใหญ่แห่ง ๓

(๓) ที่ว่าการอำเภอ บาง เหย ตำบล บาง พัด น้อยแห่ง ๓

(๔) ที่ว่าการอำเภอเกาะสีชังตำบลเกาะสีชังแห่ง ๓

เมืองนครเขื่อนขันธ์

(๑) ที่ว่าการอำเภอเมือง ๆ นครเขื่อนขันธ์แห่ง ๓

(๒) ที่ว่าการอำเภอพระโขนงตรงวัดมหาบุศย์บ้านแห่ง ๓

เมืองประทุมธานี

(๑) ที่ว่าการอำเภอเมือง ๆ ประทุมธานีแห่ง ๓

(๒) ที่ว่าการอำเภอ เขียง ราก ตำบล บ้าน กระแสแห่ง ๓

(๓) ที่ว่าการอำเภอสามโคกตำบลสามโคกแห่ง ๓

เมืองชัยบุรี

(๑) ที่ว่าการอำเภอเมือง ๆ ชัยบุรีแห่ง ๓

(๒) ที่ว่าการ อำเภอ คลอง หวดง ระหว่าง ถาดคลอง ๒ ริมตลิ่งเหนือแห่ง ๓

(๓) ที่ว่าการอำเภอหนองเสือปากคดของ ๓๐ หลวาศายบนฝั่ง ๒ แห่ง ๓

(๔) ที่ว่าการอำเภอลำลูกกาปาก คดของ ๗ หลวาศายต่างฝั่งเหนือแห่ง ๓

- (๑) ที่ว่าการอำเภอเมือง ๆ มีนบุรีแห่ง ๑
- (๒) ที่ว่าการอำเภอเด่นสามใน คดของภาค กระบี่แห่ง ๑
- (๓) ที่ว่าการ อำเภอ เจียรระดับใน คดของ เจียรระดับแห่ง ๑
- (๔) ที่ว่า การ อำเภอ หนอง จอกใน คดของ ลำพูนแห่ง ๑

ประกาศมาณวันที่ ๒๕ สิงหาคม วันโกสินทรศก ๑๒๕

โดยรับสั่งเสนาบดีกระทรวงนครบาล

(ลงนาม) พระรัษฎากรโกศล

เจ้ากรมสรรพากรใน

๒

ประกาศกระทรวงนครบาล

ฉบับที่ ๒

—*—*—*—

พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงนครสวรรค์วรพตย์ เสนาบดีกระทรวงนครบาล
ขอประกาศให้ทราบทั่วกันว่า

ด้วยมีหนังสือจากพิโรคในเมืองฮ่องกงส่งมาแล้ว ข้าพเจ้าจึงขอประกาศตาม
ข้อความใน มาตรา ๑๖๒ แห่ง พระราชบัญญัติว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำ
สยาม วันโกสินทรศก ๑๒๕ นั้น ให้ทราบว่า การที่กำหนดให้กักตรวจ
บ่อนกัมโรค ภัยในเรือมาจากท่าเมืองนั้น ๘ วัน ซึ่งได้ประกาศแล้ว
ในฉบับที่ ๕๘ เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน วันโกสินทรศก ๑๒๕ นั้น ให้งดเลิก

เสียแล้ว แต่บรรดาเรือที่มาถึงในท่าหน้ายามจากเมืองฮ่องกง หรือเมือง
ท่าเรือใดๆ ในประเทศจีน ให้แวะที่ด่าน ป้องกันโรคภัยอันตรายที่เกาะพระ
เพื่อการตรวจโรคในเรือเท่านั้น

ประกาศมาณวันที่ ๕ กันยายน รัตนโกสินทรศก ๓๒๕

(ลงพระนาม) นเรศวรพุทธี

เสนาบดีกระทรวงนครบาล ๗

ประกาศรับแลกเปลี่ยนบาทคดด้วง

พระยาสุริยานุวัตร เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ รับพระบรม
ราชโองการได้เกล้า ฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศให้ทราบ
ทั่วกันว่า ตามประกาศเลิกใช้เงินบาทคดด้วง รัตนโกสินทรศก ๓๒๓ ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่เก็บผล ประโยชน์แผ่นดิน
ทั่วพระราชอาณาจักรรับเงินบาทคดด้วง ซึ่งมีผู้นำมาตั้งเป็นผลประโยชน์
รัฐบาล และยอมรับเงินบาทคดด้วงจากราชฎร ที่นำมาขอ แลก เงิน เหรียญ
บาทตั้งแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ร.ศ. ๓๒๓ ถึงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ร.ศ. ๓๒๕ มีกำหนด
๕ ๓ ๕
บหนึ่งนั้น

บัดนี้ได้ทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทว่า เงินบาทคดด้วงยังคงค้างอยู่แก่บรรดา
ราชฎร เปนอันมาก โดยที่นำมาแลก เปลี่ยนไม่ทันกำหนด ย่อมขัดกับผล
08/10/2566
ประโยชน์ของอาณาจักรราชฎรที่ต้อง เก็บเงินบาทคดด้วงไว้ เป็นเงินตายอยู่

โดยพระมหากรุณาธิคุณตั้งให้ จึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กระทรวง
พระคลังมหาสมบัติ ยอมรับ เงินบาทคดคองได้ ออกต่อไป โดยเจ้าพนักงานจะ
จ่ายเงินเหรียญบาทให้ แลกคิดส่วนคดเป็นค่ายุบหลอม ซึ่งจะได้ พิมพ์ เป็น
เงินเหรียญบาทขึ้นใช้ตามสมควร ซึ่งเสนาบดีจะได้ตั้งกำหนดให้รับตาม
เวลาราคาของเนื้อเงิน

ข้อ ๓ ตั้งแต่วันที่ได้ออกในประกาศนี้และต่อไป ให้บริษัทหรือบุคคล
บรรดาที่มีเงินบาทคดคองตกค้างอยู่ นำมาแลกเงินเหรียญบาทต่อเจ้าพนักงาน
กรมเก็บกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ให้เจ้าพนักงานกรมเก็บกระทรวง
พระคลังมหาสมบัติรับเงินบาทคดคองแก่ผู้ที่จะนำมาแลก และคิดราคาค่าแลก
ตาม เวลาราคา เนื้อ เงินชดเชย ซึ่งเสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ
จะได้ มีกำหนดให้

ข้อ ๒ เงินบาทคดคองซึ่งบริษัท หรือ บุคคลนำมาขอแลกเงินเหรียญ
บาทให้ เจ้าพนักงานกรม เก็บยอมรับแค่เงินที่ได้ชักจำหน่าย ออกไป จากท้อง
พระคลังแต่ก่อนจริง และเงินที่ไม่ได้ มีผู้ปลอมแปลงด้วยวิธีฉ้อโกงอย่างใด
อย่างหนึ่ง เจ้าพนักงานจึงจะจ่ายเงินให้ตามที่ว่ามาในข้อ ๑

ประกาศมาณวันที่ ๒๘ สิงหาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕

(ลงนาม) พระยาสุริยานุวัตร

เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ๗

ประกาศศักดิ์นา ตำรวจภูธร

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า ศักดินาข้าราชการใน
กรมตำรวจภูธร ยินหาได้มีกำหนดไว้ โดยชัดเจนไม่ ทรงพระราชดำริห์
เห็นว่า กรมตำรวจภูธร นั้น ตำแหน่ง และ บรรดา ศักดินา เป็น อย่าง เดียว กับ
ทหาร และการ เกณฑ์คน เข้ารับราชการบางมณฑลที่ได้จัดตั้งกองทหารแล้ว
ก็ใช้ คนกอง เติม อัตราน ใน กรม ทหารบก แบ่ง แยกมา รับราชการ เป็น ส่วน หนึ่ง
ให้เป็น หน้า ที่ ตรวจ ตรา รักษาความเรียบร้อยในท้องที่ สมควร ให้ มีศักดิ์นา
ตามตำแหน่งทหารเป็นระเบียบเดียวกัน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าราชการในกรมตำรวจภูธร ตลอดจน
จนนายสิบและพลตำรวจภูธร ซึ่งมีตำแหน่ง ราชการคงถือ ศักดินา ตาม ตำแหน่ง
ทหารตามพระราชบัญญัติศักดิ์นาทหาร ซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้ตราไว้เมื่อวันอาทิตย์เดือน ๘ ขึ้น ๔ ค่ำ ปีชวดสัมฤทธิ์ศก ศักราช ๒๔๕๐
นั้นสืบไป

ประกาศมาณวันที่ ๓๘ กันยายน วันโกสินทร ศก ๒๔๕๐
เป็นวันที่ ๓๓๑๒๖ ในรัชกาลปัตยุมันนี้ ๗

ประกาศต่ออัตรา เก็บ เงินอากรค่าน้ำ

ในเมืองประจวบคีรีขันธ์

ด้วยมีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศจงบทบทั่ว
กันว่า ได้ ทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระ มาท ถึง การ ประ กอบ การ จับ สักค่าน้ำ
08/10/2566

ซื้อขายของราษฎรในท้องที่อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ แขวงเมืองเพชรบุรี
 อยู่ในทุกวันนี้ คงหาและซื้อขายได้ ผิดเป็นการค้าขายคลั่งกับการจับสัตว์น้ำ
 ซื้อขายในทางเมืองชุมพร แต่ส่วนสัตว์อากาศน้ำที่ ได้เรียก อยู่ ในทาง
 อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ ยังคงได้เรียก สูงไปกว่า สัตว์น้ำใน ทาง เมือง
 ชุมพรมาก ทรงพระราชดำริเห็นว่า ผิดของ การจับสัตว์น้ำซื้อขายใน
 ทางอำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ แขวงเมืองเพชรบุรี และเมืองชุมพร กันนั้นว่าไม่
 ยิ่งหย่อนกว่ากัน สมควรจะลดอัตราเงิน อากร คำน้ำใน ทาง อำเภอเมือง
 ประจวบคีรีขันธ์ ลงคง เก็บให้ เท่าอัตราในเมืองชุมพร เพราะฉะนั้นตั้งแต่วันที่
 ได้ออกประกาศนี้ เป็นต้นไป ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ คงเก็บเงิน
 อากรคำน้ำ ในอำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ตามอัตราอากาศน้ำที่ได้ ให้ ใช้ ใน
 เมือง ชุมพรสืบไป

ประกาศมาณวันที่ ๑๗ กันยายน รักษาก่อสถิตศก ๒๕๕
 เป็นวันที่ ๓๓๗๒๕ ในรัชกาลปัจจุบันนี้ ๗

ประกาศให้ ใช้ หมวกเก็บกระบุงสัตว์
 สำหรับเครื่องแต่งตัวฝ่ายพลเรือนหัวเมือง

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า ตามความใน พระราช
 บัญญัติ เครื่อง แต่งตัว ข้าราชการฝ่ายพลเรือนหัวเมือง ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน
 ร.ศ. ๓๓๘ ในมาตรา ๒ ซึ่งว่าด้วยหมวกเก็บสำหรับใช้ แต่งครั้งยศให้ ใช้ หมวก
 เก็บทรงหม้อศาลพลอกขาว มีตราแผ่นดินของกิตติหน้าหมวก และสายรัดคาง

ใหม่ทอง กระทบหมวกตั้งชาวนั้น, ตามที่ได้ ใช้นาแล้วจนบัดนี้ หมวกเก็บ
 กระทบตั้งชาวน้ำร้อนเรือนักเป็นของไม้ถาวร จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
 ให้แก่ ความในมาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติขึ้นเสียใหม่ เฉพาะแต่ข้อที่ให้
 ใช้นาหมวกเก็บกระทบหมวกตั้งชาวนั้น ให้เปลี่ยน เป็นหมวกเก็บ กระทบหมวกตั้งชา
 นาน้ำเย็น ใช้นาตั้งครั้งยี่สิบ และ แต่งตามปรกติกตั้งแต่บัดนี้ไป แต่ตั้งอื่น ๆ นอกนั้น
 ให้คงเป็นไปตามพระราชบัญญัติตั้งวันที่ ๓ พฤศจิกายน ร.ศ. ๑๑๘ ทุกประการ
 ประกาศมาแต่ณวันที่ ๑๘ กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕

(ลงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ๖

ประกาศใช้พระราชบัญญัติ

ลักษณะเกณฑ์ทหาร รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕

—*—*—*—*—

มีพระ บรม ราชโองการ ดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ ประกาศทราบทั่วกันว่า
 ตามความใน พระ ราช บัญญัติ ลักษณะ เกณฑ์ ทหาร รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕
 มาตรา ๒ มีว่า พระราชบัญญัตินี้จะโปรดเกล้าฯ ให้ ใช้นาในหัวเมืองมณฑล
 ไทเมื่อใด จะได้ โปรดเกล้าฯ ประกาศในหนังสือพิมพ์ราชกิจจานุเบกษา
 เป็นสำคัญ

บัดนี้ทรงพระราชดำริเห็นว่า ในมณฑลปราจีนบุรีตามที่ได้ ใช้นาพระราช

บัญญัติลักษณะเกณฑ์ทหาร รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕ ในบริเวณเมืองชลบุรี
มาเดื่อนั้น เบนตมัยอันตมควรจะให้เหมือน ทอักษิ ทังมณฑล จึงทรง
พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ ใช้พระราช บัญญัติลักษณะเกณฑ์ทหาร รัตน
โกสินทร ศก ๑๒๕ ในมณฑลปราจีนบุรี ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน รัตน
โกสินทร ศก ๑๒๖ เป็นต้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๒๗ กันยายนรัตนโกสินทร ศก ๑๒๕

เปนวันที่ ๑๓๑๓๓๕ ในรัชกาลปัตยุมันนี้ ฯ

ประกาศกำหนดข้อตราเงินผู้ ใ้ไต่เสียด

ภาษีอากรต้องในจำพวกยกเงินชั่วคราวตามพระราชบัญญัติ

ลักษณะเกณฑ์ทหารรัตนโกสินทร ศก ๑๒๕

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้า ฯ ให้ ประกาศทราบทั่วกันว่า
ตามความใน พระราช บัญญัติ ลักษณะ เกณฑ์ทหาร รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕
มาตรา ๑๓ ข้อ ๗ มีว่า คนประกอบการทำไร่นาค้าขายมาก ไต่เสียดภาษี
อากร ตามจำนวน เงินซึ่งจะ กำหนด อัตรา โดยได้ ประกาศในหนังสือราช
กิจจานุเบกษา ให้ทราบว่าในเมื่อมณฑลใดเป็นอัตราเท่าใด ยกเว้นตลอด
เวลาที่ ไต่เสียดภาษี อากร อยู่ ไม่ ต่ำกว่าอัตราที่ได้ประกาศ กับข้อ ๗ มีว่า
การค้าขายซึ่งลงทุนทำด้วยกันหลายคน ให้ นับว่าเป็นบริษัท ถ้าบริษัทนั้นได้

เสียภาษีอากร ตามจำนวน เงินซึ่งจะได้ กำหนดอัตราโดยได้ ประกาศใน หนังสือ
ราชการจานเบกษาว่า ใน เมืองมณฑลใด เปนอัตราเท่าใดนั้นแล้ว ให้
ยกเว้นผู้ อำนวยการและผู้จัดการของบริษัทนั้นตลอด เวลา ที่ เปน ผู้ อำนวยการ
และผู้จัดการของบริษัทที่ได้ เสียภาษีอากรอยู่ ไม่ต่ำกว่า อัตรา ที่ได้ ประกาศนั้น

• บัดนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กำหนดอัตราเงินในมณฑลปราจีน

บุรี ตามความในมาตรา ๓๓ ข้อ ๘ ข้อ ๘ นั้น เปนอัตราเงินไม่ต่ำกว่า
ปีละ ๘๐ บาท

ประกาศมาณวันที่ ๒๗ กันยายนรัตนโกสินทร ศก ๑๒๕

เปนวันที่ ๑๓๑๓๕ ในรัชกาลปัตยุบันนี้ ฯ

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

พระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จขึ้นทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งว่า
ไทย รับพระบรมราชโองการใส่เกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งว่า
การเก็บภาษีไร่ยาสูบใน มณฑล พายัพได้จัด เก็บแต่ใน นคร เชียงใหม่ นคร
ลำปาง นครลำพูน ส่วนนครน่านให้งดไว้ ด้วยการทำให้ไร่ยาสูบยังไม่เจริญ
บัดนี้ได้ทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทว่า การทำให้ไร่ยาสูบในเขตหัวเมือง นคร
น่าน ราษฎร ทำ ได้ ผล เปน การเจริญดี สมควรจะเรียกเก็บภาษีให้เสมอ

เหมือนกับนครอื่นๆ ได้แล้ว เพราะฉะนั้นจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
จัดการเก็บภาษีไร่ยาสูบในเขตฯ ของนครน่าน ตามพระราช บัญญัติ ฮากวี่ที่ดิน
ในมณฑลพายัพ รัตนโกสินทรศก ๑๑๘๗ ตั้งแต่ศก ๑๒๕ ต่อไป

คำดำว่าการมหาดไทย

ประกาศมาณวันที่ ๕ ตุลาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕

(ลงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

พระราชบัญญัติกรมธนบัตรเพิ่มเติม

รัตนโกสินทรศก ๑๒๕

มีพระบรมราชโองการใน พระบาท สมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์
พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าเหนือกระหม่อมว่า ตามพระราช
บัญญัติธนบัตร รัตนโกสินทรศก ๑๒๓ ในมาตรา ๓๐ ทรง พระกรุณาโปรด
เกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้กระทรวง พระคลังมหาสมบัติ
กอบเงิน ซึ่งกรม ธนบัตร เก็บ เป็น เงิน สำรองไว้สำหรับ แลกธนบัตร ไป
จำหน่ายลงทุนทำผลประโยชน์ ในสิ่ง ซึ่ง มี ประกัน เป็นหลักฐาน ได้เพียง ๓๐๐
๓๕ แห่ง ราคา ธนบัตร ทั้งปวง ที่คง ใช้อยู่ นั้น มีจำนวน ธนบัตร ที่ได้
จำหน่ายออกไปแล้วหลายยิ่งจนมาก จึงเป็นการสมควรที่จะแก้ไขพระราช
บัญญัติธนบัตร รัตนโกสินทรศก ๑๒๓ เพื่อจะพระราชทานพระบรมราชานุญาต
ให้กระทรวงพระคลังมหาสมบัติกอบเงินสำรองธนบัตรนั้น ออกไปจำหน่าย

ลงทุนทำผลประโยชน์ใน สิ่งซึ่งมี ประกัน เป็นหลักตาม ให้มาก ขึ้น ถึง ส่วน ๓๐๐
ละ ๕๐ แห่ง ราคาขนบัตร์ ทั้งปวง ที่ได้จำหน่ายออกใช้อยู่

และเพื่อจะระวังมิให้ทรัพย์สินมบัติของกรมขนบัตร์ ซึ่งกระทรวงพระคลังจะได้
ถอน เงิน สำรองไป ลงทุนซื้ออื่น ขาดตกบกพร่องไป เพราะราคาทรัพย์สินมบัติ
นั้นจะตกต่ำลงด้วยเหตุหนึ่งเหตุใดก็ตาม

จึงทรงพระมหากรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราช บัญญัติ เพิ่ม เคมีรัน
ไว้ดังต่อไปนี้

(๑) ใน มาตรา ๓๐ พระ ราช บัญญัติ กรม ขนบัตร์ รัตนโกสินทร
ศก ๑๓๓ ซึ่งมีคำว่า “ ร้อยละยี่สิบห้า ” นั้น ให้เปลี่ยนแก้เป็น “ ร้อยละห้าสิบ ”

(๒) เติม มาตรา ใหม่ ดังนี้

มาตรา ๓๖ ในคืนเดือนเมษายนทุกปี ให้กรมขนบัตร์ ตรวจสอบราคา
แห่ง ทรัพย์สิน มบัติ ทั้ง สิ้นที่กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ได้ถอนเงินสำรอง
ขนบัตร์ ไป ลง ทุน ซื้อ ไว้ ทำผลประโยชน์ นั้นดูว่าทรัพย์สินมบัติคมีอยู่ ในเวลานั้น
ซื้อขายกันในท้องตลาดเป็นราคามากน้อย เท่าใด ถ้าทรัพย์สินมบัตินั้นมราคา
สูงขึ้นกว่าทุนเดิมที่ได้ตั้งไว้เท่าใด ก็ให้ กรมขนบัตร์ โอนเงินที่สูงกว่าราคา
เดิมอยู่นั้น เติมให้แก่พระคลังมหาสมบัติ แต่ถ้ราคาทรัพย์สินมบัติที่ไดตั้ง
ทุนซื้อไว้ นั้น ตกต่ำไปกว่าราคาที่ได้ ตั้งไว้แต่ก่อน เงินจะขาดไปมากน้อย
เพียงใด ให้พระคลังมหาสมบัติ ใช้เงินสดให้แก่กรมขนบัตร์ เพื่อจะให้ครบ
จำนวนเงินที่ควรจะได้สำรองแก่กรมขนบัตร์ นั้นเป็นนิตย์ไป

08/10/2566

มาตรา ๓๗ ถ้าทรัพย์สินมบัติที่ พระคลัง มหา สมบัติได้ ลงทุน ซื้อ ไว้ นั้น

เป็นทรัพย์สินที่ติดต่อกันในเมืองต่างประเทศ และกำหนดราคาซื้อขายกันเป็น
อัตราเงินต่างประเทศ เมื่อกรมธนบัตรจะตรวจสอบราคาหักโอนเงินขาด
เหลือต่อกัน ตามมาตรา ๑๖ ให้คิดราคาเงินต่างประเทศนั้น ตามราคาที่พระ
คลังมหาสมบัติขอทงอยู่ ในขณะนั้นทุกครั้งไป

(๓) มาตรา ๑๖, ๓๗, ๓๘, ๓๙. ใน พระราชบัญญัติธนบัตร รัตน
โกสินทรศก ๑๒๓ นั้น ให้เปลี่ยนแก้เป็นมาตรา ๑๘, ๓๘, ๓๙, ๔๐, ๔๑.

ประกาศมาณวันที่ ๘ ตุลาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕

เป็นวันที่ ๑๓๑๕๖ ในรัชกาลปัจจุบันนี้ ฯ

ประกาศข้อบังคับ

สำหรับบองกันผู้รายดกข้างพาข้ามเขตแดน

พระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จทรงพระราชทานภาพ เสด็จตั้งกระทรวงมหาด
ไทย รับพระบรมราชโองการได้เกล้า ๆ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ด้วย
มีพระบรมราชประสงค์จะบองกันใจผู้รายดกข้างพาข้าม เขตแดน ทางมณฑล
ราชบุรี และมณฑลนครสวรรค์ซึ่งติดต่อกับเมืองพม่าในบังคับอังกฤษ ไต ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้พระยาไกรเพชร รัตนสงคราม ข้าหลวงเทศา
ภิบาลมณฑลราชบุรี พระยาอมรินทรภักไซย ข้าหลวงเทศาภิบาลมณฑล
นครสวรรค์ ปลูกษาหา รือ กับข้า หลวง ฝ่าย อังกฤษ ผู้ ได้ รับ ฉันทานุมัติของ
เจ้าพนักงาน ในรัฐบาลอังกฤษรักษาราชการเมืองพม่า เห็นพร้อมกันว่าควรจะ

มีข้อบังคับสำหรับพว ข้าง ข้าม เขตแดนชนไว้ เพื่อเจ้าพนักงานทั้งสองฝ่าย
จะได้รักษาการตามข้อบังคับนี้ พระยาไกรเพชรรัตนสงคราม พระยา
อมรินทร์ภักไชย ได้มีใบบอกส่ง ร่างข้อบังคับ ซึ่งได้ปลูกษา ตกลงกัน เข้ามา
กราบบังคมทูล ทรงพระราชดำริที่เห็นชอบแล้วจึงได้ โปรดเกล้าฯ ให้
เจ้าพระยาพระราชทานพระบรม ราชานุญาตออกไปให้ ใช้ ข้อบังคับนี้ ในมณฑล
ราชบุรีและมณฑลนครสวรรค์ ดับไป มีเนื้อความตามข้อบังคับซึ่งอยู่ท้าย
ประกาศฉบับนี้แล้ว

ประกาศมาณวันที่ ๗ ตุลาคม รัตนโกสินทรศก ๓๒๕

(ลงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ฯ

ประกาศข้อบังคับ

สำหรับป้องกันผู้ร้ายตกข้างข้ามเขตแดนมณฑลราชบุรี

และมณฑลนครสวรรค์

ข้อ ๓ ผู้ใดจะพาช้างทุก ๆ ตัว ที่จะออกจากพระราชอาณาเขตร์เข้าไป
ในเขตร์แขวงฝ่ายอังกฤษ ต้องรับหนังสือสำหรับตัวเบ็ดตัวข้ามเขตร์แดน
มีรูปพรรณ ข้าง เป็น สำคัญ จากเจ้าพนักงาน ดยาม คือ ใน มณฑล ราชบุรี
ที่เมืองราชบุรี ๑ เมืองเพชรบุรี ๑ เมืองกาญจนบุรี ๑ อำเภอแม่ประจันต์ ๑
อำเภอเมือง 08/10/2566 ประจวบคีรีขันธ์ ๑ แขวง เมือง เพชรบุรี อำเภอ สังขะบุรี ๑

อำเภอไทรโยค ๑ อำเภอศรีสวัสดิ์ ๑ แขวงเมืองกาญจนบุรี ในมณฑล
 นคร สวรรค์ ที่เมืองตาก ๑ อำเภอแม่สอดแขวงเมืองตาก ๑ เมืองอุไทยธานี ๑
 ก่อนที่จะ ออกใบ อนุญาต นั้น เจ้าพนักงานจะต้องสืบทุกข์ ว่า ช้าง ทุก ๆ
 ตัวที่จะข้ามเขตรแดนไม้ไซ้ เป็น ช้าง ผู้ร้าย แล้วจึง จะให้ ใบได้ เจ้าพนักงาน
 รักษาการ ฝ่ายอังกฤษ หรือ ฝ่าย สยาม จะไม่ หมอง เหนียวใจ ให้ เสีย เวลา แต่
 หนังสือเบิกค่านข้ามเขตรแดนรูปพรรณช้าง กำหนดใช้ ได้ เพียง ๒ เดือนเท่านั้น
 เจ้าพนักงานจะเรียกเงินค่าธรรมเนียมหนังสือ เบิกค่าน ข้ามเขตรแดน รูปพรรณ
 ช้างไม่เกินกว่าช้างละ ๕ รูเบีย

ข้อ ๒ ผู้ใดจะพาช้างทุก ๆ ตัวที่จะ ออก จาก เขตร แขวง เมืองใน ฝ่าย
 อังกฤษ เข้ามาในพระราชอาณาเขตร ต้องรับหนังสือสำหรับตัวเบิกค่านข้าม
 เขตรแดนรูปพรรณช้างเป็นสำคัญ จากข้าหลวงอังกฤษ คือ เคนุ์คคอมมิช
 ชันเนอร์ เมืองทวาย ๑ เคนุ์คคอมมิชชันเนอร์เมืองแอมเฮ็ด ๑ กับที่สืบตัวชัน
 ออฟฟิศเซอร์ เมืองเกาะกฤษอีกแห่ง ๑ ก่อนที่จะออกใบอนุญาตนั้น เจ้านัก
 งานจะต้องสืบทุกข์ว่าช้างทุก ๆ ตัว ที่จะข้ามเขตรแดนไม้ไซ้ เป็นช้างผู้ร้ายแล้ว
 จึงจะให้ ใบได้ เจ้าพนักงานรักษา การ ฝ่าย สยาม หรือ ฝ่าย อังกฤษ จะไม่
 หมอง เหนียวใจ ให้ เสีย เวลา แต่หนังสือสำหรับเบิกค่านข้ามเขตรแดนรูป
 พรรณช้างกำหนดใช้ ได้ เพียง ๒ เดือนเท่านั้น เจ้าพนักงานจะเรียกค่าธรรมเนียม
 หนังสือสำหรับตัวเบิกค่านข้ามเขตรแดนรูปพรรณช้างไม่เกินกว่าช้างละ ๕
 รูเบียเหมือนกัน.

ข้อ ๓ ถ้าผู้ใดจะพาช่างข้ามเขตแดนไม่มีหนังสือสำหรับตัว เบิก ตำน
ข้ามเขตแดน รูปพรรณข้างตงกล่าวไว้ ในข้อ ๑ ข้อ ๒ นั้นแล้ว เจ้าพนักงาน
งาน มีอำนาจที่จะยึดช่างไว้ ได้ส่วนหาเจ้า ของ หรือจะให้ผู้ นำ ช่าง มา พา ช่าง
กลับ ค้นออกไปนอก เขตแดนก็ได้

ข้อ ๔ ช่างที่หลุดพดตหรือมีผู้ ร้าย ตักข้าม เขตแดน จากหัว เมือง ใน เขต
แขวงฝ่ายอังกฤษเข้ามา ในพระราชอาณาเขต ไม่มีหนังสือ เจ้าพนักงานฝ่าย
อังกฤษมาเป็นสำคัญแล้ว ถ้า เจ้าพนักงาน สยาม จับได้ ต้อง มี หนังสือ ไปยัง
เจ้าพนักงานฝ่ายอังกฤษ ให้ทราบและถ้าสืบรู้ว่า ช่างนั้นมิใช่เจ้าของและ เจ้าของได้
มาขอรับช่างหรือมีผู้ มาขอรับฟ้องว่ากล่าวว่าเป็นช่างของตน ถ้าสืบสวน
พิจารณาได้ความจริงว่าผู้ ใดเป็นเจ้าของช่างแล้ว เจ้าพนักงานฝ่ายสยามจะ
ได้ มอบช่าง ให้แก่ เจ้า ของ ไปและ เรียก เงิน ค่า ชกรรม เนียม ช่าง ตัว หนึ่ง เป็น
เงิน ๒๐๐ รูเปย

ข้อ ๕ ช่างที่หลุดพดตหรือมีผู้ ร้าย ตักข้าม เขตแดน จาก หัว เมือง ใน พระ
ราชอาณาเขต เข้าไป ในเขตแขวงเมืองฝ่ายอังกฤษ ถ้าเจ้าพนักงานอังกฤษ
จับได้ ต้อง มี หนังสือ ไปยัง เจ้าพนักงาน สยาม ให้ทราบ และถ้า สืบ รู้ ว่า
ช่าง นั้น มิใช่ เจ้าของและ เจ้าของได้ มา ขอ รับ ช่าง หรือ มีผู้ มา ร้อง ว่า กล่าว ว่า
เป็นช่างของตน ถ้าสืบสวนพิจารณาได้ความจริงว่า ผู้ ใดเป็นเจ้าของช่าง
แล้วเจ้าพนักงานฝ่าย อังกฤษ จะได้ มอบช่าง ให้แก่ เจ้าของไปและ เรียกค่า ชกรรม
เนียมช่างตัวหนึ่งเป็นเงิน ๒๐๐ รูเปย

ข้อ ๖ ถ้าเจ้าพนักงานฝ่ายอังกฤษหรือ เจ้าพนักงานฝ่าย สยามได้ มอบช่าง
ที่หลุดพดตหรือมีผู้ ร้าย ตักไป ให้ แก่ เจ้าของและเรียก เงินค่า ชกรรม เนียมแล้ว
เจ้าของช่างจะฟ้องผู้หนึ่งผู้ ใดที่เป็นผู้ ร้ายตักช่างหรือผู้ ที่พาช่างข้ามเขตแดนผิด
นั้นยังโรงศาลใดก็ได้

ข้อ ๗ ให้ใช้ประกาศข้อบังคับนี้ ตั้งแต่วันที่ ๓ พฤศจิกายน รัตนโกสินทร ศก ๒๒๕ เป็นต้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๗ ตุลาคม รัตนโกสินทรศก ๒๒๕ ๓

ประกาศกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ

ว่าด้วยเปลี่ยนแปลงชื่อนามเดิมนามบัตรในฉบับ

ด้วยตามพระราชบัญญัติฉบับที่ ๑๓๓ รัตนโกสินทร ศก ๒๒๓ มาตรา ๓๗ (๑) ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เดิมนามบัตรกระทรวงพระคลังมหาสมบัติที่มีอำนาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขประกาศข้อหนึ่งข้อใด ซึ่งได้ ออกแจ้งความแล้วความพระราชบัญญัติและตามประกาศ เดิม ซึ่งได้ ออก เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๒๒๒ ว่าฉบับที่ทุกฉบับมีนามเป็นตายพระหัตถ์พระเจ้าอยู่ยงฯ กรณหมื่นมหิศรราชหฤทัย กับตายมือพระสุวรรณหักดีก็คิดว่าจะได้มีประกาศเปลี่ยนแปลงใหม่ในราชกิจจานุเบกษา

ตั้งแต่วันที่ลงในประกาศนี้และต่อไป ฉบับที่ถึงนามใหม่ทุก ๆ ฉบับจะลงนามเป็นตายมือพระยาสุริยานุวัตรเห็นข้อความ เดิมนามบัตรกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ กับตายมือพระสุวรรณหักดีเห็นข้อความ เจ้าพนักงานต่อไปหนึ่งฉบับที่ได้ ออกไปแล้ว และฉบับที่ได้ลงนามใหม่ นักให้คงเป็นอันใช้ ไปได้ อยู่ เสมอ

ประกาศมาณวันที่ ๒๐ ตุลาคม รัตนโกสินทรศก ๒๒๕

(ลงนาม) พระยาสุริยานุวัตร

เดิมนามบัตรกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ

ประกาศกระทรวงโยธาธิการ

แผนกโปรตั้นยั โทรเลข

ด้วยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้
กระทรวงโยธาธิการจัดการเปิดขนาณคณัน ที่ออฟฟิศโปรตั้นยั โทรเลขที่ ๔ ซึ่ง
ตั้งอยู่ ในพระบรมมหาราชวังอีก ๑ แห่ง สำหรับส่งเงินไปมากับเมืองต่าง ๆ ใน
พระราชอาณาจักรที่ได้เปิดขนาณคณันแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ร.ศ. ๑๒๕
เป็นต้นไป

ถ้าผู้ใดอยากทราบความละเอียด ให้ ไปตามที่ออฟฟิศโปรตั้นยัที่ ๓
ที่ ๒ ที่ ๔ กรุงเทพฯ หรือออฟฟิศตามหัวเมืองที่เปิดขนาณคณันแล้วก็ได้

ประกาศมาณวันที่ ๒๕ ตุลาคม วันโกสัฒนศก ๑๒๕

(ลงนาม) สุขุมนัชนั
แทนเด็นามบตี

ประกาศเปิดหอทะเบียน

และตั้งเจ้าพนักงานทะเบียนที่ดินสำหรับเมืองพิษณุโลก

เจ้าพระยาเทเวศร์วงษั จัวมณั เด็นามบตีกระทรวงเกษตราธิการ รับพระ
บรมราชโองการได้เกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สั่งว่า ความความ

ในพระราชบัญญัติออกโฉนดตราจอง รัตนโกสินทรศก ๒๒๓ มาตรา ๗ มีว่า
 เมื่อใด ไซ้ พระ ราชบัญญัติในท้องที่ตำบลใดแล้ว ให้เสนาบดีกระทรวง
 เกษตรราชการจัดตั้งหออทะเบียนและนายทะเบียนขึ้นสำหรับท้องที่ตำบลนั้น และ
 เมื่อใด ออก ประกาศใน หนังสือ ราชกิจจานุเบกษา ว่า ผู้ใด เป็นนาย
 ทะเบียนสำหรับท้องที่ตำบลใดแล้ว ให้ผู้นั้นมีอำนาจ ในหน้าที่ในตำแหน่ง
 นายทะเบียน สำหรับตำบลนั้นต่อไป

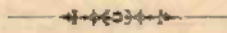
บทนิการ ที่ชำหดวง เกษตรวิ ได้ ดำรง ที่ดิน ในเขตไร่แดง เมือง พิษณุ โลก
 ได้ มาก สมควร จะ ออก โฉนดตราจอง ได้ บางแล้ว จึงทรงพระกรุณา
 โปรดเกล้า ฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้เสนาบดีกระทรวงเกษตรรา
 ชการเปิดหออทะเบียนตั้งแต่วันที่ ๓๓ ตุลาคม รัตนโกสินทร ศก ๒๒๕ เป็นต้น
 ไป กับทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้
 เสนาบดี กระทรวง เกษตรรา ชการ ตั้ง นาย กั้น เปน เจ้าพนักงาน ทะเบียน ที่ดิน
 สำหรับเมืองพิษณุ โลกตั้งแต่บัดนั้นสืบไป

ถ้า ผู้ใด ผู้หนึ่ง มี ขระ เกี่ยวของ ด้วย เรื่อง โฉนด ตราจอง ในท้องที่ ชนุกถ้าว
 มานี้ ก็ให้มาพบกับเจ้าพนักงานหออทะเบียนตามเวลาอันสมควร

ประกาศมาณวันที่ ๓๓ ตุลาคม รัตนโกสินทร ศก ๒๒๕

ประกาศตั้งผู้ช่วยนายทะเบียนที่ดิน

สำหรับเมืองฉะเชิงเทรา โดย พระบรมราชโองการ

เจ้าพระยาเทเวศร์วงษ์ อดฉนวน เลขาธิการกระทรวงเกษตราธิการ

ได้ตั้ง

หมื่นศรจนภาเป็นผู้ช่วยนายทะเบียนที่ดินสำหรับเมืองฉะเชิงเทรา

ตั้งแต่วันที่

สิบไป

กระทรวงเกษตราธิการ

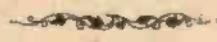
ประกาศมาณวันที่ ๑๓ ตุลาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕

(ลงนาม) เทเวศร์วงษ์ อดฉนวน

เลขาธิการกระทรวงเกษตราธิการ ข

ประกาศแก่พระราชกำหนดเครื่องแต่งตัว

ทหารเรือ ร.ศ. ๑๒๔

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า

ตามความในพระราชกำหนดเครื่องแต่งตัวทหารเรือ ร.ศ. ๑๒๔ มาตรา ๓ ข้อ ๒

มีว่า เสื้ออย่าง ที่ ๑ มีคุมทองตราพระเกี้ยวกับส้มขอติดคอเสื้อข้างละ ๑ คุม

ใหญ่กลักแก่ เป็น "มีคุมทองหมายดำตบขน ความรู้ คัด คอเสื้อ ข้างละ ๑ คุม"

อย่าง ที่ ๓ มีว่า ที่คอเสื้อมีคุมทองตราพระเกี้ยวกับส้มขอข้างละ ๑ คุม

แก่ เป็น "ที่คอเสื้อมีคุมทองหมายดำตบขนความรู้ ข้างละ ๑ คุม" อย่าง ที่ ๔

เพิ่มท้ายคำว่าเป็นเสื้อตัวทำกรว่า "และมีคุมทองหมายดำตบขนความรู้ คัดที่

แขนเสื้อข้างขวา

มาตรา ๘ ต่อท้ายข้อ ๔ ว่า “ข้อ ๕ นักเรียนนายเรือ มีดมอเงิน ๒ ดมอ
ไขว่กัน คัดที่ บ่ายสี่แปดเครื่องหมายผู้ที่เป็นหัวหน้านายหมวด ดมอเงินตัว
เดียวหมายผู้ที่เป็นนายหมวด ถ้าแต่งกล่าวเครื่องหมายเหล่านี้คัดที่แขนเสื้อ
ข้างซ้าย “ข้อ ๕ เดิมให้ แก่เป็นข้อ ๖

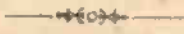
ที่ว่าการกรมทหารเรือ

ประกาศมาแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม รัตนโกสินทร ศก ๒๓๕
(ลงพระนาม) บริพัตร

ผู้บัญชาการกรมทหารเรือ

ประกาศแก้ไข ความอุทธรณ์

ศาลมณฑลปัตตานี

พระเจ้าของยาเรือ กรมหลวงดำรงราชานุภาพ เสด็จมาตั้งกระทรวงมหาด
ไทย รับพระบรมราชโองการได้เกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า แต่เดิมมา ระเบียบอุทธรณ์คำพิพากษาคัด
บริเวณ ๗ หัวเมือง พระยาศุขุมณีนคร ข้าหลวงเทศาภิบาลมณฑลนคร
ศรีธรรมราชเป็นข้าหลวง พิเศษได้ว่า กล่าวตัดสินต่ออุทธรณ์คำพิพากษาพระ
ยาศุขุมณีนคร จึงได้ ถวายฎีกา

บัดนี้ ทรงพระราชดำริเห็นว่า ได้แยกบริเวณ ๗ หัวเมือง ตั้งเป็น
มณฑลปัตตานีมีข้าหลวงเทศาภิบาลประจำมณฑลแล้ว ศาลบริเวณซึ่งเป็น
ศาลสูง ในบริเวณ ๗ หัวเมือง ก็ย่อมเป็นศาล มณฑล ชั้น โดย รูป การที่ เปลี่ยน

ใหม่ จึงควรแก้ไขข้ออุทธรณ์ความคัดค้านคดีปิดตานี้ให้เข้ารูปแต่คัด
 มณฑลปัตตานียังไม่ถึงเวลาที่ควรส่งไปยังกระทรวงยุติธรรมแต่จึ่งขาด อย่างมี
 ชาติชั้นใน ให้คงอยู่ในกระทรวงมหาดไทยไปก่อน อย่าง คัด มณฑลอุดร
 อีสาน และบูรพา ทุกวันนี้ ส่วนความอุทธรณ์ มณฑลปัตตานีคือไปให้
 เป็นดังนี้ คือ ถ้าอุทธรณ์คำพิพากษาคัดมณฑลปัตตานีให้ส่ง อุทธรณ์เข
 มายังศาลอุทธรณ์กรุงเทพ ฯ เว้นแต่คำพิพากษาคัดเรื่องใดได้ตั้งข้อหาหลง
 เทศาภิบาลในหน้าที่ราชการพิเศษด้วยแล้ว ถ้าจะอุทธรณ์ความเรื่อง
 หนักให้ทุกเกล้า ฯ ถวายฎีกาที่เดียว

อนึ่งศาล เมือง ใน มณฑล ปัตตานี ที่มีอยู่เดิม ๒ ศาล คือ ศาล เมือง
 สายศาล ๑ เมือง ยะดาศาล ๑ นั้น ศาล เมืองที่ยะดาให้คงอยู่ตามเดิม
 แต่ศาลเมืองสายให้ย้ายมาตั้งที่บาง นระ และให้ว่ากล่าว คดีทั้ง เมืองสาย และ
 เมืองระแงะรวมกันด้วย

ประกาศมาณวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๕
 (ลงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ
 เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ฯ

ประกาศกระทรวงโยธาธิการ

ด้วยการสร้างสายโทรเลขระหว่างเมืองอุบลราชธานี ไปต่อกับเขตรัตน
 ฝั่งเศสทางเมืองจำปาศักดิ์นั้น ข้าราชการประจำพระองค์ได้ทรงทำเป็นการเสร็จ
 เรียบร้อยแล้ว กระทรวงโยธาธิการได้นำความกราบบังคมทูล พระกรุณา

06/10/2366

ทราบฝ่าอาตองธุลีพระบาทแล้ว พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้เปิด
 ไร่ ไทโรเตชไปติดต่อกับประเทศอินโดจีนนาของฝรั่งเศสตั้งแต่วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน
 ยน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕ เปนต้นไป ส่วนอัตราค่าไร่ ไทโรเตชนั้นดังนี้ คือ
 ไทโรเตชแต่กรุงสยามไปก่าบเคี้ย และ โกลินจินา เรียกค่าไร่ ๓๐ อัฐ
 ไทโรเตชแต่กรุงสยามไป ตอนกิน และ อานัม เรียกค่าไร่ ๒๐ อัฐ
 ประกาศมาณวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕

(ลงนาม) สุนทรนิยวัฒน์

แทนเสนาบดีกระทรวงโยธาธิการ

ประกาศแก้ไขการเก็บภาษีอ้อย

ในมณฑลจันทบุรี

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศจงดทราบทั่วกันว่า
 การเก็บภาษีอ้อยในมณฑลจันทบุรีอยู่ในเวลานั้น ยังคงได้เรียกเก็บจาก
 ค่าที่ดินปลูก อ้อยอย่างหนึ่ง เก็บ เปนสรรพภาษีภายในอย่างหนึ่ง เปนวิธี
 เก็บ ๒ ซ้ำและเป็นการระจุกระจิกเดือดร้อนแก่ราษฎรอยู่ ทรงพระกรุณา
 โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งเวณการเก็บภาษีอ้อยตามความใน มาตรา ๒๖ มาตรา ๓๑
 มาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติภายในศก ๑๑๑ ในมณฑลจันทบุรีเสีย ให้
 คง เรียก ⁰⁸⁴⁰²⁵⁶ เก็บ ใน ค่า ที่ดิน ปลูกไว้ อ้อยมีอัตราไร่ละ ๑ บาท ๓๒ อัฐ อย่าง เดียว

ตั้งแต่ศก ๑๒๖ เป็นต้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน วันโกสสินทร ศก ๑๒๕

เป็นวันที่ ๑๓๑๑๑๑ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

๓

ประกาศกระทรวงโยธาธิการ

พนักโปรตัญย์ โทเรต

ด้วยพระยามหิบาลบริรักษ์ ข้าหลวงเทศาภิบาลมณฑลชุมพรมีออก
มาว่า เวลานั้นการไปมาค้าขายที่ตำบลพุมเรียงและกำเนิดคนพคุณ ใน มณฑล
ชุมพร มีความเจริญขึ้นกว่าแต่ก่อนเป็นอันมาก พระยามหิบาลบริรักษ์
เห็นควรเปิดออฟฟิศโปรตัญย์ ทำการรับและส่งหนังสือขึ้นที่ตำบลทั้ง ๒ นั้น เพื่อ
เป็นประโยชน์แก่ราชการและการค้าขายต่อไป กระทรวงโยธาธิการจึงได้
นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท พระราชทาน
พระบรม ราชานุญาตให้ เปิด ออฟฟิศโปรตัญย์ ตำบล พุม เรียง และ บาง ตะพาน
(กำเนิดคนพคุณ) ทำการรับและส่งหนังสือไปมากับออฟฟิศต่าง ๆ เหมือนกับ
ออฟฟิศที่ได้ เปิดใช้ การมาแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม วันโกสสินทร
ศก ๑๒๕ เป็นต้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน วันโกสสินทร ศก ๑๒๕

(ลงนาม) สุขุมณีนิจิต

08/10/2566

แทนเสนาบดีกระทรวงโยธาธิการ ๓

ประกาศพระราชกฤษฎีกา

ห้ามการแตกเปลี่ยนเจ้าของที่ดินซึ่งถูกทางรถไฟสายเหนือ

มีพระบรมราชโองการดำรัสเห็นเกล้าฯ ให้ ประกาศพระราชกฤษฎีกา
 ให้ทราบทั่วกันว่า การสร้าง ทางรถไฟสาย เหนือ ขึ้นได้ คงคนทำทาง แยก
 จากทางรถไฟสายนครราชสีมาตามบ้านพาสี ซึ่งเขตแดนได้เบ็ดทางเดินรถรับ
 ส่งคน โดยถนนและสันค้ำไปมาได้ ถึงปากน้ำโพตอนหนึ่งแล้ว ค่อแต่ปาก
 น้ำโพแขวง มณฑลนครสวรรค์ ขึ้นไปถึงเมืองอุตรดิตถ์ของมณฑลพิษณุโลก
 กำลังสร้างอยู่ และได้ ประกาศห้ามมาแล้วแต่ก่อนมิให้ เจ้าของที่ดิน ซึ่งถูก
 ทางรถไฟเปลี่ยนที่ดินให้ เป็นของผู้อื่นด้วยประการต่าง ๆ ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์
 รัตนโกสินทรศก ๒๒๓ มาครั้งหนึ่งแล้ว ถึงบัดนี้จะได้ตั้งมือบักกรุยสร้าง
 ทางรถไฟต่อไปแต่เมืองอุตรดิตถ์จนถึงเมืองนครลำปาง เพราะฉะนั้นบรรดา
 ที่ดินที่ เจ้าของพนักงานได้ บักกรุยลง แล้วข้างละ ๕๐ วาวัดแต่กรุย ทาง ออกไป ถ้า
 เป็นที่ว่างเปล่าห้ามมิให้ผู้อื่น ใดจับจอง ถ้ามี เจ้าของห้ามมิให้ยกให้และ
 ซื้อขายแตกเปลี่ยนแก่ผู้อื่น ใดก่อนที่ เดี๋ยวอนุญาต จาก ขาดวงเทศาภิบาล
 ถ้าหากเจ้าของที่ดินอยากจะยกที่ดิน ของ ตนให้ หรือ ขาย หรือ แยก เปลี่ยน แก่
 ผู้หนึ่งผู้ใดแล้ว ก็ให้ หนักความแจ้งคือ ขาดวง เทศาภิบาลให้ ทราบก่อน
 เมื่อขาดวงเทศาภิบาลได้ถูกขาควยเจ้าพนักงานรถไฟ เห็นไม่จำเป็น จะต้อง
 ไร้ ทัมนในการสร้างทางรถไฟแล้ว ก็จะต้องอนุญาตให้ ซื้อขายแตกเปลี่ยนได้
 ถ้าต้องการสำหรับสร้างทางรถไฟจะได้ ไร้ราคาให้ตามประกาศเสนาบดีก็ได้
 คงไว้สำหรับทำถนนแล้ว และเมื่อเจ้าพนักงานได้ บักกรุยแล้ว ห้ามมิให้

๒๒/๗/๒๕๕๖

เจ้าของทีในเขตร ซึ่งต้องห้าม หนีปลูก ด้วาง ด้หนึ่ง ด้งโต ตงโน ที่ซึ่ง บัก กรุย
ข้างละ ๕๐ วาตามกำหนดไว้ หนี ถ้าผู้หนึ่งผู้ใด ชื่นกระทำตง ก็จะไม่ได้รับ
เงินใช้ ค่าสิ่ง ของ เหล่านี้ ตามประกาศเดิมนามตงจตชอที่ตน

ประกาศพระราชกฤษฎีกามาณวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน
รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ เป็นวันที่ ๑๓๗๘๑ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

ประกาศแก่พระราชกำหนดเครื่องแต่งตัว

ทหารเรือ ร.ศ. ๑๒๔

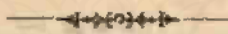
มีพระบรมราชโองการ ดำรัสเหนือเกล้าเหนือกระหม่อมสั่งว่า ตาม
ความในพระราช กำหนด เครื่องแต่งตัวทหารเรือ ร.ศ. ๑๒๔ มาตรา ๖ ว่า
แต่งเต็มยศชาวใช้กางเกงดำแถบทอง, เสื้อขาว, บ่ายาว, หมวกแสดเม็ด,
กระบี่คาดใน เสื้อ หนี ให้ แปลง เป็น “กางเกงดำแถบทอง, เสื้อขาว,
บ่ายาว, หมวกค็อกแสดดำ, กระบี่คาดในเสื้อ” ตั้ง แต่ บัดนี้ เป็นต้นไป
ที่ว่าการกรมทหารเรือ

ประกาศมาแต่ณวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๕

(ลงพระนาม) บริพัตร

ผู้บัญชาการกรมทหารเรือ

ประกาศกระทรวงโยธาธิการ

ในกรณีที่ดินสร้างทางรถไฟสายเหนือ

เดนมบัติ กระทรวงโยธาธิการ รับพระบรมราชโองการได้เกล้า ฯ
 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศทราบทั่วกันว่า แต่เดิมได้ออก
 ประกาศเพิ่มเติม กำหนดให้ ไร่ ๒๒๐ ไร่ ความใน การ จัด ซื่อ ที่ ดิน สร้าง ทางรถไฟ
 สายเหนือ ระหว่าง บ้านพาส กับ ปากน้ำ โขตตลอดขึ้นไป ถึง เมืองอุตรดิตถ์ด้วย
 คอนหนึ่ง ซึ่ง ตั้งวันที่ ๓ มีนาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๓ ความแจ้ง
 อยู่แล้ว มา บัดนี้จะได้ จัด การ สร้าง ทาง รถไฟ ขยาย ออกไป ตั้ง แต่เมือง
 อุตรดิตถ์ จนถึง เมือง นครลำปาง ซึ่งได้ มีประกาศ พระราชกฤษฎีกา ลง
 วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ ห้ามมิให้ เจ้าของ ที่ดิน ซึ่ง
 ถูกทาง รถไฟนี้ เขา ที่ดิน ไปยก ให้ หรือ ขาย ซื่อ แยก เปลี่ยน กับ ผู้ หนึ่ง ผู้ ใด ก่อน
 ได้ รับอนุญาต จากข้าหลวงเทศาภิบาลไว้ ซึ่หนึ่งแล้ว บัดนี้ ทรง พระกรุณา
 โปรดเกล้า ฯ ให้ เรียก เขา ที่ดิน เหล่านี้ ทำการ สร้าง ทางรถไฟให้ ไร่
 ๑๖๐ ไร่ กับ ทัง รือ เรือน โรง และ ค่า ดิน ผลไม้ ให้แก่ เจ้าของ ที่ ตาม ส้มควน
 เจ้าของ ที่ ทัง ปวง ของ พัง เจ้าใจ กัก ที่ แผ่นดิน ย่อม เปน ของ หลวง ทัง สัน
 เมื่อของพระราชประสงค์ แล้วจะถ่าย ดอน ดิน เมื่อใดก็ได้ ผู้ซึ่ง เขาได้ รย
 อยู่ในที่นั้นจะควรได้ ก็ แต่ค่าสิ่ง ซึ่งตนได้ ปลุก สร้าง ลงไว้ ให้ เปน ประโยชน์
 เท่านั้น ซึ่งจะคิด เปนอย่าง อื่นอัน เปนทาง ขัดขวาง แก่ ความรุ่งเรือง ของ บ้าน
 เมืองนั้นไม่สมควร โดยเหตุ ที่ จะ ให้ เปน ที่ เขาใจ สัต เจน จึง ทรงพระ

101/10/2566

กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กระทรวงโยธาธิการออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ขาดวงดงสำหรับจัดที่ดิน
ต้องจ่ายคือ ขาดวงโยธาฝ่ายหนึ่ง ขาดวงท้องที่ฝ่ายหนึ่ง ขาดวง
โยธานั้นให้ เด็ก คัดพนักงาน ตั้งไป แต่ กรม รถไฟ ขาดวง ท้อง ที่นั้น ถ้าเป็น
เขตต์ แวงของ มณฑลใด ให้มณฑลนั้นเด็กคัดข้าราชการกรมการ ตั้งไปแต่
ที่ว่า การ มณฑลหรือเมือง ผู้ใดเป็น ขาดวง ทำการ แวงใด มณฑล ใด
จะได้ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ทราบทั่วกัน

ข้อ ๒ ให้ ขาดวงโยธา และ ขาดวง ท้องที่ พรอมกัน ตรวจจัดที่ดิน ซึ่ง
ต้องการ ใช้สร้าง ทางรถไฟตามระเบียบต่อไปนี้ดังนี้

ข้อ ๓ ถ้าเขตต์ ที่แผ่นดินซึ่งต้องการนั้น ยังไม่ ได้หมายกรุยลงไว้ ชด
เจนแล้ว หรือหมายแล้วหลุดตอนเสียดให้ ขาดวงโยธา หรืออินยณีย์ส่วน
ทางรถไฟปักกำหนดลงไว้ ให้ชดเจน

ข้อ ๔ ให้ ขาดวงต้องจ่ายตรวจที่ดิน ซึ่งต้องการนั้นต่อหน้าเจ้าของที่และ
ชี้แจ้งให้ เจ้าของ ที่ทราบ โดยชดเจนว่าจะต้องการเพียงใด ในการที่จะนัด
เจ้าของ ที่ ให้ อยู่ พรอม กัน ใน เวลา ตรวจ ที่ดิน นั้น จะแจ้งความ ด้วย วาจา แก่
เจ้าของที่เอง หรือจะหนังสือไปก็ได้ แต่ ให้ มีพยานรู้ เห็นด้วย และขอ
ความ ที่บอกนักเจ้าของที่นั้น ต้อง ให้ เขา ใจ ชด วาจาเจ้าของที่ไมมาเอง และ
ไม่ให้ ผู้แทนมา ต้องถือ ว่าเจ้าของที่ไมมี ข้อคิดใจในการที่ขาดวงจะตีราคา
ให้ จะร้องฟ้องภายหลังไม่ได้

08/10/2566

ข้อ ๘ ที่ดินแห่งใดซึ่งเจ้าของไม่มีสิ่งสำคัญ หรือข้อความอันใดอันหนึ่ง
ซึ่งจะเป็น พยานได้ว่าที่ดินนั้นเป็นของคนใด จะต้องถือว่าที่ดินนั้นเป็นที่หลวง
จะคิดค่าทำให้ไม่ได้ ถ้าหากว่าเมื่อเรือนโรงหรือ ต้นผลไม้อยู่ในที่นั้นก็จะ
ได้แต่ค่าสิ่งปลูกสร้างไว้เท่านั้น

ข้อ ๑๐ สิ่งปลูกสร้างไว้ในเขตที่ดินนั้น ต้อง ตีราคา ค่าปลูกสร้าง ตาม
สมัย เมื่อตรวจแต่การร้อยค่าสิ่งปลูกสร้างนั้น ถ้าเจ้าของไม่ได้ สิ่งใด
ไปก็ให้ ตีราคาเต็ม ถ้าเจ้าของรับสิ่งใดไปบ้างก็หักเงิน ราคาสิ่งนั้น
ออกเสียตาม ราคาที่ซื้อขายกันในเวदानั้น

ข้อ ๑๑ เจ้าของผู้ใด แกล้ง ขัดขวางไม่ยินยอมให้ ไซ้ ที่ สร้าง ทาง รถไฟ
โดยไม่มีเหตุอันจำเป็นจะต้องขมิได้ ออกเขาที่ทำทางรถไฟในที่นั้น

ข้อ ๑๒ ประกาศนี้ ให้ ไซ้ ได้ แต่เฉพาะ ผู้ที่ ได้ เป็น เจ้า ของ มาก่อน
ประกาศพระราชกฤษฎีกาซึ่งลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน รตนโกสินทร ศก ๑๒๕
ผู้ที่ ได้ เป็น เจ้าของ ที่ดิน หรือได้ เป็น เจ้า ของ สิ่งที่ ปลูก สร้าง ลง ไร่ ภาย หลัง
วัน ประกาศ พระราช กฤษฎีกา จะมา ไซ้ ด้วยไม่ได้

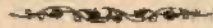
ประกาศมาณวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน รตนโกสินทร ศก ๑๒๕

(ลงนาม) พระยาสุรมนตรี

กฎเสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ

ว่าด้วยอัตราเก็บค่าธรรมเนียมเรือแพที่จะเข้าออก

ประตูน้ำคลองแสนแสบ

เจ้าพระยาเทเวศร์วงษ์ วัฒนพันธ์ เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ ขอ
 ประกาศให้ทราบทั่วกันว่าตาม ที่โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กระทรวง
 พระคลังมหาสมบัติ จ่ายพระราชทรัพย์ เปนอันมากให้กระทรวง เกษตราธิการ
 เป็นทุนจัดการ ขุดซ่อม คลอง แสนแสบ และ ก่อสร้าง ประตูน้ำ ขึ้น ที่ ตำบล
 ประทุมวัน แขวงกรุงเทพฯ แห่งหนึ่ง ที่ตำบลบางซึกนอกแห่งหนึ่ง ตำบลท่า
 ไชยวงศ์เมืองฉะเชิงเทราแห่งหนึ่ง เพื่อทอดน้ำไว้ ให้ มอญ เสมอไป ให้เรือ
 แพไปมาค้าขาย ทาง คลอง นั้น ได้ตลอด ทุก ฤดู กาล บัดนี้ กระทรวง เกษตรา
 ธิการได้ ภาระ ทำการนั้น ๆ สำเร็จตามพระราชประสงค์แล้ว และต่อไปจำ
 ต้องมีเจ้าพนักงานรักษาคลอง เพื่อรักษาและคอยซ่อมแซมถ้าคลองอยู่ เสมอ
 เพิ่ม ให้ คลองนั้นทุกต้นเช่น ไปอีก กับต้องมีเจ้าพนักงานสำหรับเปิดเปิด
 ประตูน้ำให้ เรือเข้าออก และ รักษา ซ่อมแซม ทำ นมให้ ถาวร มีให้ ทั่วทุกไตรมาส
 ไปได้ การรักษาคคลองและประตูน้ำดังที่ กล่าวมานี้ จำ ต้อง ใช้ จ่าย พระราช
 ทรัพย์อยู่ อีกเป็นนิตย์ ไป กระทรวงเกษตราธิการจึง ได้นำความกราบบังคม
 ทูลพระกรุณาขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต ตั้งอัตราเก็บค่าธรรมเนียม
 เรือแพที่จะเข้าออกประตูน้ำในคลองนั้น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายพอทนพระราช

08/10/2566

ทรัพย์ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้ตั้ง อัคราเก็บ ค่าธรรมเนียม เรือแพที่ จะ เข้า ออก ประตูน้ำทั้ง ๓ ตำบลตั้ง ค่าไป น้

อัคราค่าธรรมเนียมเรือ

ที่จะเก็บในคลองแสนแสบ ทำไร่ และบางซนาท

๑. เรือ ที่มีขนาดยาว กว่ ๒ วา ขึ้นไป จะได คิดตามอัครา ดังต่อไปนี้
เรือปากกว้างกว่า ๒ วา ๒ ศอก ขึ้นไป ต้อง เสีย ค่าธรรมเนียม วัด ตามยาว วาดะ ๓๖ อัฐ

เรือปากกว้างตั้งแต่ ๒ วา ๒ ศอก ลงมา ถึง ๒ วา ต้อง เสีย ค่าธรรมเนียม วัด ตามยาววาดะ ๓๒ อัฐ

เรือปากกว้าง ตั้งแต่ ๒ วา ลงมาถึง ๑ วา ๒ ศอก ต้อง เสีย ค่าธรรมเนียม วัด ตามยาววาดะ ๒๘ อัฐ

เรือปากกว้าง ตั้งแต่ ๑ วา ๒ ศอก ลงมาถึง ๑ วา ต้อง เสีย ค่าธรรมเนียม วัด ตามยาววาดะ ๒๔ อัฐ

เรือปากกว้างตั้งแต่ ๑ วา ลงมาถึง ๒ ศอก ต้อง เสีย ค่าธรรมเนียม วัด ตาม ยาววาดะ ๒๐ อัฐ

เรือปากกว้างตั้งแต่ต่ำกว่า ๒ ศอกลงมา ต้องเสีย ค่าธรรมเนียม วัด ตาม ยาววาดะ ๑๖ อัฐ

ข้อห้า ห้ามมิต้องคิดดารงวาระ ๕ ปี

๒. เรือมีขนาดยาวต่ำกว่า ๒ วา ลงมา และ ปากกว้างต่ำกว่า ๒ ศอก ลง มา ต้องเสียค่าธรรมเนียมเพียงต่ำกว่า ๓ ปี

๓. เรือพระสงฆ์ ซึ่ง เจ้าของท่าน หนึ่งมาใน เรือหนควย ไม่ต้อง เสีย ค่าธรรมเนียมเลย

๔. เรือที่ใช้ แรงด้วยกลไก ต้อง วัดขนาดยาวเป็นประธาน และ คิด ว่า ๓ ปี

๕. วิชระวัดปากเรือจะวัดที่กว้างที่สุด ของเรือ หนึ่งแต่จะไม่วัดกระดาน ข้าง และวัด ขนาดยาวตั้งแต่ศูนย์ หวเรือถึงศูนย์ท้าย

๖. วิชระวัดขนาดยาวเศษตั้งแต่ ครึ่งวาขึ้นไปจะคิดเป็นวาหนึ่ง แต่ต่ำกว่าครึ่งวา ลงมาจะไม่คิด

กระทรวงเกษตราธิการ

กฎให้ ใ้ ใ้ ณวันที่ ๘ ธันวาคม รัตนโกสินทรศก ๒๒๕

(ลงนาม) เทเวศรวงษ์วิวัฒน์

เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ ข

ประกาศพระราชกฤษฎีกาเพิ่มเติม

ห้ามการแลกเปลี่ยนเจ้าของที่ดิน ซึ่งต้องการสร้างทางรถไฟ แยก จากสายควนออก ไปตั้งระยะชั้นสินค้าที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา

มีพระบรมราชโองการ ดำรัสเหนือเกล้า ฯ ให้ประกาศ พระราชกฤษฎีกาเพิ่มเติม ให้ทราบทั่วกัน ว่า ระยะชั้น รถไฟ กรุงเทพ ฯ ซึ่งตั้ง

09/10/2566

ข้อยู่ที่ฝั่งเหนือคลองมดุงกรุงเกษม ในเวลานี้คับแคบไม่พอ กับ ที่ จะ ทำ
การ รั้ง สิ้น ค่ำ ไป มาทางรถไฟให้สะดวกเรียบ ร้อยได้ เพราะ ว่า การ รั้ง
ตั้ง สิ้น ค่ำ เวลานี้ ทิว ชัน กว่า แต่ ก่อน หดาย เท่า ไร่ แต่ เท่านั้น เมื่อ ทาง รถ
ไฟ สายเหนือจะสายตัวนอก แล้ว ต่อดเนิน ได้ ถึง กัน การ นั้น ก็ คง
จะ ทิว ชัน อีก เปน อัน มาก

เพราะเหตุนี้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กระทรวงโยธา
ธิการจัดการสร้างทางรถไฟ แยกจากสายตัวนอกที่ระยะกิโลมิ
เตอร์ ๕,๕๐๐ ตามตลิ่งบางกระสันคัตงไปถึงตำน้ำเจ้าพระยา ตำบล
ช่องอินทร์แขวงเมืองนครเขื่อนขันธ์กรุงเทพ ฯ จัดสร้างสะพาน ๕
ซีกแห่งหนึ่ง เพื่อให้สะดวกแก่การเดินรถบรรทุกสินค้าต่อไป และให้
ใช้ความในประกาศพระราชกฤษฎีกา ห้ามการแตกเปลี่ยนเจ้าของ
ที่ดินสร้างทางรถไฟสายตัวนอก ซึ่งลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม รัตนโกสินทร
ศก ๑๒๔ นั้น ต่อดเนินไปถึงการทำทางรถไฟสายแยกนี้ด้วยจงทุก
ประการ เว้นแต่ที่ดินซึ่งต้องการทำสะพานซึ่งได้กำหนดไว้ในประกาศ
พระราชกฤษฎีกาสร้างทางรถไฟสายตัวนอก แต่เพียง ๔๐ ไร่ นั้น หา
เพียงพอกับความต้องการไม่ จึงโปรดเกล้าฯ ให้ขยายเขตรออกไป
ดังนี้ คือ

บรรดาที่ดินตามตำน้ำเจ้าพระยา จากคลองวัดใหม่ช่องลม ๕ ไร่

08/10/2566

ไป ๓๒๐ วา และตงไป ๓๓๐ วา ยืน ขึ้น ไป ๑๕๐ วา ห้ามมิให้เจ้าของที่ดิน
ซึ่งอยู่ในกำหนดเขต ที่ว่ามานั้นเปลี่ยนที่ดินให้เป็นของผู้อื่นด้วยอาการ
ต่าง ๆ ตามความใน พระราชกฤษฎีกา ที่ ย่าง มา แต่ ข้าง ต้น นั้น ด้วยจง
ทุกประการ

ประกาศพระราชกฤษฎีกา มา ณ วันที่ ๑๓ ธันวาคม รัตนโกสินทรศก ๒๒๕
เป็นวันที่ ๒๓๑๐๘ ในรัชกาลปัตยุมันนี้ ฯ

กฎเสนาบดีกระทรวงยุติธรรม

กฎที่ ๕๕

ด้วย ตาม อัตราค่า ธรรมเนียม ต่อ ท้าย พระราชบัญญัติ^{ที่ ๑๑๓}พิจารณาความ
แพ่ง ศก ๑๑๕ ซึ่งกำหนดไว้ว่า ค่า ขึ้น ค่าต ใน คดี ที่มี ทุนทรัพย์ ตั้งแต่
๒๐๐ บาท ขึ้นไป ให้บรรดาค่าตในกระทรวง ยุติธรรม และค่าต มณฑล
เรียกค่า ธรรมเนียม ร้อยละ ๒ ทั้งนี้ ยังมี ข้อสงสัย ใฝ่อยู่ ว่า เมื่อ ค่าตคดีขึ้น
กำหนดจำนวน เงิน ทุน ทรัพย์ ผิดไปจากที่ โจทย์ ตีราคา มาใน พ้องแล้ว การ
ที่ โจทย์ หรือ จำเลย จะอุทธรณ์ ความ คดี นั้น จะควรเสีย ค่า ขึ้น ค่าต อย่างไร
เสนาบดี จึง ได้ ออก กฎ นี้ ไว้ เป็น คำ อธิบาย ให้ เข้าใจ ดังต่อไปนี้

ทุนทรัพย์ ขึ้น ค่าต ต่าง หมายถึง ความ ว่า จำนวน เงิน ตามที่ โจทย์ หา
ใน พ้อง 08/10/2566

ทุนทรัพย์ชั้นศาลอุทธรณ์ หมายความว่า ทุนทรัพย์ ซึ่งเป็นข้อ เกี่ยวกัน
ในระหว่างคดีความที่ถือเอาตามคำพิพากษาของศาล

ตัวอย่างเช่นว่า ก. พ้องเรียกเงิน ๓๐๐๐ บาทจาก ข. เป็น ค่า สิ่งของ ที่
ได้ขายให้ ไป ศาลตัดสินให้ ก. ชนะได้เงินเพียง ๕๐๐ บาท ก. ก็ยอม
ตามคำพิพากษา แต่ ข. อุทธรณ์ชั้น ทุนทรัพย์ ในชั้นนี้ ก็คือจำนวน
เงิน ๕๐๐ บาท ศาลอุทธรณ์ควรเรียกค่าธรรมเนียมร้อยละ ๒ กิ่งจาก ข.
แต่ในเท่าทุนทรัพย์เพียง ๕๐๐ บาทเท่านั้น

ถ้า ก. อุทธรณ์แล้ว ทุน ทรัพย์ ที่ อุทธรณ์ นั้น ก็ คือ ใน จำนวน
เงิน ๓๐๐๐ บาท

ถ้าแม่ ก. และ ข. อุทธรณ์ ด้วย กัน ทั้ง สอง ฝ่าย ก. ก็ ต้อง เสีย ค่าธรรมเนียมร้อยละ ๒ กิ่ง ในจำนวนเงิน ๓๐๐๐ บาท และ ข. ต้องเสียร้อยละ ๒ กิ่ง
ในจำนวนเงิน ๕๐๐ บาท

เรื่องทุนทรัพย์ที่ โจทย์ตั้งไว้ ในฟ้องนั้น บางที โจทย์ ก็ตั้งราคาต่ำกว่า
ราคาที่ เป็นจริง เช่น ในคดีเรื่องที่ดิน เป็นต้น เมื่อศาลเห็น ได้ ชัดว่าตาม
ฟ้องนั้น โจทย์ตั้งราคาต่ำมากนักแล้ว ศาลก็ควรสั่ง ให้ เจ้าพนักงานของศาล
ไป สืบ ส่วน ราคาที่ เป็นจริงตามฟ้อง แล้วตั้งราคาจริงนั้นขึ้นเป็นทุนทรัพย์
ตัวอย่าง เป็นต้นว่า ก. ฟ้องขโมยได้ ข. ในเรื่องแย่งกรรมสิทธิ์ที่ดินแห่งหนึ่ง
ซึ่งได้ ตราราคา ลงไว้ เป็น เงิน ๓๐๐๐ บาท ในระหว่างพิจารณาได้ความปรา
กฏขึ้นว่า ^{0820/2366} ที่ดินนั้นที่จริงมีราคาถึง ๒๐๐๐ บาทเช่นนั้นแล้ว ศาลล่างหรือศาล

อุทธรณ์ กัดที่พิจารณาคดีอยู่นั้น ควร บังคับให้ ฝ่าย โจทก์ หรือ ฝ่าย ผู้

อุทธรณ์ เสียค่าธรรมเนียม ในจำนวนเงินทุนทรัพย์ ๒๐๐๐ บาทนั้น

แต่ของระวางอีกอย่างหนึ่ง ในเรื่องเช่นนั้น เมื่อทั้งสองฝ่ายไม่ได้ เถียงถึง

กรรมสิทธิ์ เป็น แต่เถียง กันด้วยเรื่อง สัญญาเช่าเป็นต้น ฉะนั้น จะเอา

ราคาที่ดินตั้งเป็นทุนทรัพย์ ไม่ได้ ในเรื่องนั้นของตุฏฐีเสนาบดีที่ ๒๖ ที่อธิบาย

เรื่อง อำนาจศาล ไปริบภาคก็พอเข้าใจได้.

วันที่ ๓๑ ธันวาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕

(ลงพระนาม) รัชพัฒน์ศักดิ์

เสนาบดีกระทรวงยุติธรรม ฯ

ประกาศเพิ่มเติมในการจัดซื้อที่ดิน

สร้าง ทาง รถไฟ สาย แยกจากสายควนออก ไปยัง สระเตชั่น สิ้นค้า

ที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา

เสนาบดี กระทรวง โยธาธิการ รับ พระ บรมราชโองการได้เกล้า ฯ ทรง
พระ กรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ ประกาศ เพิ่มเติม มาให้ทราบทั่วกัน ว่า
การสร้าง ทาง รถไฟ แยก จาก สายควนออก ที่ระยะกิโลเมตร ๕,๕๐๐ ตำบล
ทุ่ง บาง กระสัน ลง ไป ถึง ลำน้ำเจ้าพระยาตำบลธของอินทร์ เพื่อสร้างสระเตชั่น
สิ้นค้า ซึ่ง ได้ มี ประกาศ พระราชกฤษฎีกาเพิ่มเติม ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม
รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ ซึ่ง ห้าม มิให้ เจ้า ของ ที่ดิน ซึ่ง ตก ทางรถไฟ และที่

บทนี้ได้รับพระราชทาน พระบรมราชานุญาตให้ เบิกข้อพิพาทโทรเลขเมือง
พัตตุง รับตั้งโทรเลขของมหาชนตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ร.ศ. ๑๒๕ เป็น
ต้นไปเถิด

ประกาศมาณวันที่ ๑๕ เดือนธันวาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕

(ลงนาม) พระยาศุขุมพิชัยนิเทศ

แทนเด็นามตั้งกระทรวง โยธาธิการ ฯ

ประกาศพระราชทานอำนาจพิเศษ

แก่บริษัทอนินิเยยริงโซไซตี้ค้ออฟสยาม

มีพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระปรมิตรมหาจุฬาลงกรณ์พระ
จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรงเหนือเกล้าฯ ตั้งว่า มีศ.เตอร์ เอ. โฮมัน
วันเตอร์ไฮเต มีศ.เตอร์ ซี. ชันคราดดี หม่อมราชวงศ์สุพรรณ มีศ.เตอร์
เฮช มีศ.เตอร์ ยอนสัน มีศ.เตอร์ คี. เฮช. โกดมัน มีศ.เตอร์ อี.บ็อก
มีศ.เตอร์ เอ. แมกโก มีศ.เตอร์ เอ. เบียงัน สตราซัน มีศ.เตอร์
อี. ซัลวาโตรา มีศ.เตอร์ ฮาร์. โดแบก มีศ.เตอร์ แอด. คีเมอร์ แชนเซน
มีศ.เตอร์ เฮช. โปตาน มีศ.เตอร์ ยอน. แอม. คันดบ มีศ.เตอร์
อี. เฮช. เมน มีศ.เตอร์ ซี. คบงัว. แอนเตอร์ซัน มีศ.เตอร์ เอ.
บอก มีศ.เตอร์ เอ. คัมดีว. ฮินร์ดี ได้ที่ฎีกาขึ้นทุกเกล้าฯ ความ
ขอรับพระราชทานพระบรมราชานุญาตตั้งบริษัทนี้มานี้ว่า อินนิเยยริงโซไซ

ชื่อของฟีดชาม ขึ้นบริษัทหนึ่ง ทรงพระราชดำริให้เห็นชอบด้วยแล้ว จึงทรง
พระมหากรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ผู้ใดกล่าว
นามมาตัว และบรรดาผู้ที่จะได้ สัมภารของบริษัท หรือ ที่จะได้เข้าเป็น
สมาชิกในบริษัทต่อไปข้าง หน้าตามลักษณะ ที่จะได้กล่าว ต่อ ไปในหนังสือฉบับนี้
มีอำนาจเกินขึ้นเป็นบริษัทนั้นว่า อินนิเนียงวิงโซไซตี้ชื่อฟีดชามบริษัท
หนึ่ง มีอำนาจระกรรมสิทธิ์อันชอบด้วยหน้าที่และข้อบังคับต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

๑. หนังสือขอพระบรมราชานุญาตนี้ ให้ถือว่า เป็นอันใช้ได้แต่เฉพาะ
เมื่อบริษัทนี้ ได้จดทะเบียนณกระทรวงเกษตราธิการ โดยถูกต้องตามที่บังคับไว้
ในข้อ ๔

๒. หนังสือขอพระบรมราชานุญาตนี้ จะโปรดเกล้าฯ ให้ยกหรือให้
ยกเลิกเมื่อไรก็ได้

๓. หนังสือขอพระบรมราชานุญาตนี้ ทั้งบริษัทและบรรดาทรัพย์สิน
ซึ่งบริษัท เป็น เจ้าของนั้นจะต้องอยู่ในบังคับกฎหมายสยาม บรรดาที่มิอยู่แล้ว
และที่จะได้ตั้งขึ้นต่อไปนั้นทุกประการ

๔. หนังสือสัญญาฉบับบริษัท และหนังสือสัญญากำหนดข้อบังคับ
ของบริษัท (ซึ่งมีอำนาจคล้ายกันและ) นั้นเป็นส่วนแห่งหนังสือขอพระบรมราชา
นุญาตนั้นนี้ ต้องนำไปจดทะเบียนที่กระทรวงเกษตราธิการด้วยเหมือนกัน

๕. ให้บริษัทนี้มี อำนาจถือทรัพย์สินสมบัติ เป็นเจ้าของ และ ทำการรับมรดก
หรือมรดก ๆ และเป็น ใจกายหรือเป็นจำเลยใน คดี ต่อ หน้าศาลเหมือนเป็นบุคคล

ในกฎหมายและโดยส่วน หนึ่งต่างหาก กับตัวบุคคลที่เป็นสมาชิกของบริษัท
แต่อำนาจเหล่านี้ ให้บริษัทได้แก่เฉพาะที่ไม่เป็น การ เดินไป กว่าที่ กำหนดไว้
ในหนังสือข้อพระบรมราช อนุญาตนี้ และกำหนดไว้ ใน หนังสือสัญญาตั้ง
บริษัทละในหนังสือสัญญา กำหนดข้อบังคับ สำหรับบริษัท

๖. ให้บริษัท มีอำนาจทำการทุกอย่างที่จำเป็นและสมควรในทาง ที่จะ ประ
กอบให้ สำเร็จตามความมุ่งหมายอันมีกล่าว ในหนังสือสัญญาตั้งบริษัท และใน
หนังสือสัญญากำหนดข้อบังคับสำหรับบริษัท ที่ได้เข้ามาแล้ว

อนึ่ง ห้าม ให้เปลี่ยน แก่ หนังสือ สัญญา ตั้งบริษัทนั้นเป็นอันขาดแต่ส่วน
หนังสือสัญญากำหนด ข้อบังคับสำหรับบริษัทนั้น อนุญาตให้บริษัทเปลี่ยน
แก่ ได้ตามควรที่สมควร

๗. ถ้าบริษัทจะเปลี่ยนแก่อหนังสือสัญญากำหนด ข้อบังคับสำหรับบริษัทครั้ง
ใด บริษัทต้องทำ หนังสือชี้แจง ซึ่งนายกฤษฎีกาของ บริษัทต้องลงชื่อ
เป็น สำคัญนี้ มาขึ้น ต่อ กระทรวงเกษตราธิ การทุกครั้ง

๘. การที่จะเข้าเป็นสมาชิก หรือจะต้องขาดจากสมาชิกในบริษัทนั้น
ต้องเป็นไป ตามวิธีที่ จะได้ตั้ง ขึ้นไว้ ตาม ครังคราวในหนังสือ กำหนด ข้อบังคับ
สำหรับบริษัท

๙. บรรดาความรับผิดชอบในส่วนการหนี้สินและการต้องรับใช้ต่างๆ
ของบริษัทนั้น จะต้องเป็นภัพอยู่ กับบริษัทและกับทรัพย์สินสมบัติของบริษัท ทั้ง

สิ้น และไรแต่เท่านั้นพวกสมาชิกจะต้องต่างคน ต่างมีความรับผิดชอบใน

ดังนั้น ตามวิธี ที่ได้กำหนดไว้ใน หนังสือ สัญญา ตั้งบริษัท และหนังสือ
สัญญา กำหนด ชื่อ บังคับ สำหรับ บริษัท อีกด้วยเหมือนกัน

๓๐. บริษัทต้องนำ ทำการ สำหรับบริษัท ตั้ง อยู่ในกรุงเทพ ฯ แห่งหนึ่ง
และต้องจดทะเบียนตามนั้น ไว้ ที่กระทรวงเกษตรราชการเป็นสำคัญ

การตั้งบริษัทหมายไปยบริษัทนั้น ถ้าเอาบริษัทหมายเข้าผูกมัดหลังถึง
บริษัทยังดำเนินที่ตั้งที่ทำการที่เข้ามาแล้ว และเอาไปฝากทางไปรษณีย์อย่าง
หนังสือฝากที่จดทะเบียนไปรษณีย์เป็นสำคัญด้วยแล้ว เท่านั้น ก็ ให้นับว่า เป็น
อัน ได้ตั้ง บริษัท หมาย นั้นไป ยังบริษัทแล้ว

๓๑. บริษัท ต้อง มีสมุด บัญชี สำหรับ จด ชื่อ สมาชิกไว้ ณที่ ทำการ ของ
บริษัทเล่มหนึ่ง

๓๒. รัฐบาลมีอำนาจที่จะเรียกคูปัญชีการเงินของ บริษัท และบังคับให้
บริษัท เอา สมุดบัญชี และหนังสือ สำคัญและ บัญชีต่าง ๆ ทั้ง หมุดหรือแค่
บางอย่างออกมาให้ตรวจเมื่อไรก็ได้

๓๓. เมื่อบริษัทได้จดทะเบียน แล้ว ครบ ๓๒ เดือน บริษัท ต้อง ทำ บัญชีงบ
รายได้รายเดือนของบริษัทไปยื่นไว้ ต่อกระทรวงเกษตรราชการ และต้องทำ
บัญชีงบตั้งนั้นยื่นเสมอไปทุกปีภายในเวลา ๓๒ เดือน ที่ถัดคราวที่ใด ยื่นไว้แล้ว

และบัญชีงบหนี้ของมียอดทรัพย์สินล้มเลิก และยอดรายหนี้ สิ้นของบริษัทยังที่
ค้างอยู่กล่าวเป็นแผนกให้ชัดเจน

๑๔. บรรดาบัญชีของบริษัทนั้น ต้องให้ มีคนถวายนคนหนึ่งหรือหลาย
คนตรวจดูและลงชื่อเป็นพยาน ว่างบรายได้เสีย ครัวผู้สุดท้ายนั้นเป็นการ
ถูกต้อง และได้ทำขึ้น โดยถูกต้องตามกฎหมายการ ตรวจ ดูเช่นนี้ซึ่งทำ
ไม่ต่ำกว่าปีละครั้งเสมอทุกปี ถ้ายังไม่ได้ทำการตรวจดูครบถ้วน มาแล้ว และ
ยังไม่ได้อ่านบัญชี นั้นไป ตั้งแต่ ให้ที่ประชุมใหญ่ ของ บริษัท วิจิตร เห็น ชอบ
ด้วยแล้ว ห้ามไม่ให้กระทรวงเกษตราธิการ รับไว้ ตามกฎหมาย เป็นอันขาด

๑๕. บรรดาหนังสือสัญญาในการยืมเงิน หรือแลกเปลี่ยนหรือในการอย่าง
อื่น ๆ ที่เป็นหนังสือสำคัญอย่างใช้ โอนเงินต่อ ๆ กันได้ตามฉบับคั้นนั้น ถ้าเป็น
สัญญาที่คนผู้ใดซึ่งได้ รับอำนาจจากบริษัท เป็นผู้ทำหรือรับรองหรือสัก
หลังเอง หรือในนามของบริษัท หรือแทนบริษัท หรือสำหรับ
บัญชี ของ บริษัท นั้น ก็คือ ให้นับว่าเท่ากับ หนังสือเอกสารที่บริษัทได้ ทำ
หรือรับรอง หรือสักหลังเองทั้งสิ้น

๑๖. ถ้ามีการ จำนำ หรือ หนี้ สิ้นที่เกี่ยวกับทรัพย์สินล้มเลิกของบริษัทเกิดขึ้น
คราวใด หนังสือสำคัญที่ว่าด้วยการนั้น ๆ ต้องนำไปจดทะเบียนที่กระทรวง
เกษตราธิการทุกครั้ง ในหนังสือสำคัญนั้นต้องมีรายการย่อชี้แจงประเภท

ทรัพย์สินล้มเลิกที่จำนำหรือเป็นเคื่องประกัน และจำนวนเงินรายจำนำหรือที่เป็น
หนี้ และชื่อผู้รับจำนำหรือชื่อเจ้าหนี้ให้ชัดเจน

๓๗. ถ้าบริษัทจะออกใบกู้เงิน ต้องมีความตกลงพิเศษในพวกของ
บริษัท ตามวิธีที่จะกล่าวต่อไปในนี้เสียก่อนจึงจะทำได้

๓๘. จำนวนเงินประจำใบกู้ฉบับหนึ่ง ต้องไม่ต่ำกว่า ๕๐ บาท

๓๙. การที่คนผู้ใดจะถือใบกู้เงินนั้น ต้องเข้าใจว่าจะต้องชำระเงิน
เต็มตามจำนวนที่ประจำใบกู้ นั้นเป็นต้นตัวเงินจึงจะ นับว่าคนนั้นมี กรรมสิทธิ์ เป็นผู้
ถือใบกู้เงินนั้นได้

๔๐. เมื่อบริษัทจะออกใบกู้เงินครั้งใด กรรมการ ของ บริษัท จะต้องนำ
ข้อความที่กล่าวมาข้างนี้ไปจดทะเบียนที่กระทรวงเกษตรพาณิชย์เป็นสำคัญ คือ

- (๑) จำนวนเงินที่กู้
- (๒) จำนวนใบกู้ที่จะออก
- (๓) จำนวนเงินประจำใบกู้
- (๔) อัตราดอกเบี้ย
- (๕) วิธีและกำหนดเวลาที่จะจ่ายใบกู้
- (๖) ถ้า บริษัท ได้ ออกใบกู้ อยู่แล้ว บริษัทยังเป็น หนี้เงินตาม ใบ
กู้เหล่านั้นอยู่เท่าไร
- (๗) บริษัทจะ ออกใบ กู้ ทดถด ตกขาด เป็นราคาตามนัดจะเท่าไร
- (๘) จำนวนราคาทรัพย์สินที่มี และรายได้ ของ บริษัท ตามงบราย

08/10/2566

ได้ ราย เดี่ยวคราว สุดท้าย

๒๑. บรรดาหนังสือ พรรณาการ หรือ ประกาศ ชักชวน ให้คน ทั้งหลาย
 ลงชื่อรับ ถือ ใบกู้เงินนั้น กรรมการ ของ บริษัท ต้อง แต่ง ผู้แทน บริษัท
 ลงชื่อ และลงวันเดือนปีเป็นสำคัญ แล้ว ต้องนำไปยื่นไว้ ต่อกระทรวง เกษตร
 ธิการ ในวันหรือก่อนหน้าวันที่ จะออก ประกาศโฆษณาหนังสือ นั้น ๆ และ
 นอกจาก ข้อความ ที่ ว่ามา แล้วใน ข้อ ๒๐ ในหนังสือ นั้น จะต้องมี ชื่อ และ
 สังกัดและคำมด บ้าน ของ ผู้ที่ เป็น กรรมการ ของ บริษัท และ ชื่อ และ คำมด
 บ้าน ของ คน ถัดมา สำหรับ ตรวจสอบ สรรพพยานชื่อของบริษัท (ถ้าหากจะมี)
 นั้นลงไว้ ด้วย

๒๒. ใบกู้ทุกฉบับต้องมีข้อความตามที่หมายถึง ตั้งแต่ (๑) ถึง (๕) ใน
 ข้อ ๒๐ และต้องมี เลขลำดับ ประจำฉบับ และมี ภาย มีผู้ ที่ รับ ชำนาจจาก
 กรรมการของบริษัทลงชื่อไว้ และมีดวงตราของ บริษัท ประทับ ด้วย เป็น
 สำคัญ

๒๓. ถ้าผู้ใดจะโอน ใบกู้ ไปให้คนอื่น โดยเป็น การขายหรือโดย
 ประการใด ๆ ก็ดี ต้อง ให้ มีความที่ โอนและชื่อและคำมด บ้านของ ผู้ที่ รับ
 โอนนั้น จัดเป็นรายงานลงไว้ ใน สมุดพยานชื่อสำหรับใบกู้ของ บริษัทเป็น
 สำคัญ ถ้ายัง มิได้ ทำเช่นนั้นห้ามมิให้นับ ว่าการ ที่โอน นั้น เป็นอันใช้
 สำหรับบริษัทหรือสำหรับคน ผู้อื่น ได้ ตามกฎหมาย

๒๔. ในข้อบังคับของบริษัทนั้นเอง จะอนุญาตให้ สมาชิกมีอำนาจแต่
ผู้แทน ตัวสำหรับ ความ เห็นในที่ประชุมของบริษัท และจะกำหนด วิธีสำหรับ
การแทนตัวเช่นนั้นอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้

๒๕. ถ้าบริษัท ทำ ความ ตกลง ว่า ด้วย เรื่องหนึ่งเรื่องใดตามวิธีที่จะ
กล่าวต่อไป ให้ถือว่าเป็นความตกลงพิเศษทุกครั้ง วิธีนั้น คือต้องนัดมา
ปรึกษากันให้มาประชุม และแจ้งเรื่องที่จะปรึกษากันในที่ ประชุมให้ทราบ
ไว้ล่วงหน้า สมาชิกที่ไม่ได้ มาเองจะ มอบ ฉันทะ ให้สมาชิก คน อื่น ออก
ความเห็น แทนตัวก็ได้ แต่การมอบ ฉันทะนั้นต้องแจ้งแต่ขอบังคับของบริษัทจะ
อนุญาตไว้จึงทำได้ ความตกลง นั้น ต้อง เป็นความเห็นอย่างวิฉริยะเป็นคะ
แนนของผู้ที่เห็นชอบด้วยมากกว่าคะแนนของผู้ที่ไม่เห็นชอบด้วย ๒ เท่า เป็น
ขั้น แรก แล้ว ถึงเวลาที่ประชุมไปอีกไม่เร็วกว่า ๓๕ วัน และไม่ช้ากว่า
เดือนหนึ่ง ต้องนัด ประชุมสมาชิก เป็น การ สอบความตกลง นั้นอีก ๑ ครั้ง
ถ้าในประชุม คราวหลังนั้นคะแนน ความเห็น ของผู้ ที่มาประชุม เอง และของ
ผู้ที่ มอบฉันทะ ให้ คน อื่นแทนตัว ยื่นเห็นชอบตามความ ที่ตกลง นั้น มาก
กว่าคะแนน ของ ผู้ ที่ ไม่เห็น ชอบ ๒ เท่า ก็ให้ ถือ ว่าความตกลงอันนั้น
เป็น ใช้ ได้

๒๖. ถ้าบริษัท จะทำการอย่างใดนอกเหนืออำนาจ ซึ่งหนึ่งข้อพระ
บรม ราชานุญาตนั้นอนุญาตไว้ หรือซึ่งกฎหมายกรุงสยามอนุญาตให้ ทำได้

08/10/2566

กีด หรือละเลย ไม่นำ หนังสือ ลั คัญและใบอนุญาตซึ่งอย่างหนึ่ง อย่างใด ไป จด
ทะเบียน ตาม ข้อ บังคับ ในหนังสือ ข้อพระบรมราชานุญาตนี้ หรือตามกฎหมาย
กีด หรือขัดขืน ไม่ยอมให้รัฐบาตตรวจการของบริษัท ตามกรรมสิทธิ์
ที่ หนังสือ ข้อ พระ บรมราชานุญาตนี้ และกฎหมายอนุญาต ให้ตรวจ ได้ กีด
เมื่อมี ใจทศและได้ พิสูจน์ว่า บริษัทมีความผิดนั้น ๆ จึงกีดให้ ศาลเจ้า กระจ่าง
มี อำนาจ เรียกค้น หรือยกเลิก หนังสือ ข้อ พระ บรมราชานุญาต เสียจาก บริษัท

๒๗. บริษัท นี้จะต้องเลิกเป็นบริษัท คือ

(๑) เมื่อ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ ค้น หนังสือ ข้อ พระ บรม
ราชานุญาต น จาก บริษัท (๒) เมื่อ บริษัท มีความ ตกดง พิเศษ ว่าต้อง
เลิกเป็นบริษัทและได้ รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตตาม ความตกลงนั้น

(๓) เมื่อ บริษัทมีหนี้สิน เกิน ค่าตั้ง ทรัพย์สิน สมบัติ ต้อง พ้องเดิม

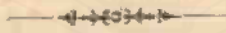
๒๘. ถ้าบริษัทเลิกเป็นบริษัทลง เมื่อใด ให้ ศาลเจ้ากระจ่างมีอำนาจ
ตั้งคนกลาง สำหรับ ชำระใบอนุญาตทรัพย์สิน สมบัติ และหนี้ สิน ของบริษัทให้ สิ้น เจริง
และให้ มีหน้าทรวบรวม ทรัพย์สินสมบัติ และ เรียก เงินจากธุรกิจ หนี้ ของบริษัท และ
ชำระ เงิน ให้แก่ เจ้า หนี้ ของ บริษัท ตาม ที่ ชอบด้วย ฎีกษณ หนังสือ พระบรม
ราชานุญาตนี้และชอบด้วยกฎหมายจงทุกประการ

ประกาศมาณวันที่ ๒๗ เดือน ธันวาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕

เป็นวันที่ ๑๓๑/๒๖ ในรัชกาลปัตยุมันนี้

ประกาศตั้งตำแหน่งเสนาบดี

กระทรวงโยธาธิการ

มีพระบรมราชโองการดำรัสเห็นชอบเกล้าฯ เห็นว่าพระยาสุโขมนิชยอินทได้รับ
ราชการในตำแหน่งผู้แทนเสนาบดีกระทรวงโยธาธิการ มาหลายเดือนแล้ว
มีคุณวิเศษพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็นเสนาบดีกระทรวงโยธาธิการ ตาม
ตำแหน่ง ดังแต่บัดนี้ไป

พระบรมราชโองการดำรัสตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม วันนโกสินทร ศก ๑๒๕

ประกาศกระทรวงเกษตรธิการ

ว่าด้วยให้บริษัททรงพระพุทธบาท ท.จ.ก. ยื่นบัญชีงบ
จำนวน ร.ศ. ๑๒๕ ในภายใน วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ วันนโกสินทร ศก ๑๒๕

ขอแจ้งความให้ทราบทั่วกันว่า ตามข้อความแห่งประกาศพระราชทาน
พระบรมราชานุญาตพิเศษแก่บริษัททรงพระพุทธบาท ที่นจำกัตั้ง ตั้งวันที่ ๒๕
กันยายน วันนโกสินทร ศก ๑๒๐ ข้อ ๒๑ มีความว่า "ให้บริษัทส่งงบบัญชี
ที่กระทรวงเกษตรธิการภายใน ๓ ปี นับตั้งแต่วันที่ ได้จดทะเบียน และให้
ส่งต่อไปทุกครั้งที่ได้แบ่งกำไร ถ้าไม่ได้แบ่งกำไรต้องส่งงบบัญชีอย่างน้อย
ที่สุดปี ๑ ครั้ง ๑ ฤดู ๑ ครั้ง นับตั้งแต่วันที่ บริษัทนั้นหาได้ ยื่นงบบัญชีจำนวน

08/10/2566

รัตนโกสินทร ศก ๓๒๔ ซึ่งควรจะมีใน เดือน กันยายน ค.ศ. ไม่เจ้าพนักงาน
 กรม ทะเบียนใน กระทรวง เกษตรราชการ ได้ มีหนังสือ ค.ศ. เดือน ไป หลาย ครั้ง
 บริษัท ก.ศ. ๗ เพี้ยน ๗ เสียจนบัดนี้ยังหาได้ ยื่นไม่ กระทรวง เกษตรา
 ธิการ เห็นว่า การที่บริษัท ไม่ปฏิบัติตามข้อพระบรม ราชานุญาต คลาดเคลื่อน
 มาจน ปาน นี้สมควรจะประกาศ เลิกถอน พระ บรม ราชานุญาตอยู่แล้ว แต่
 เห็นว่า บางที่จะเป็นแต่ความผิดของผู้จัดการของบริษัทแต่ผู้เดียว ถ้าจะประ
 ภาศเลิกถอนไปโดยเร็วพลันก็จะทำ ให้ ทานทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับบริษัท และ
 มีได้ มีความผิดอันใดด้วยนั้นได้ รับความอันตรายด้วย เพราะฉะนั้นกระทรวง
 เกษตรราชการ จึงได้ มี หนังสือ แจ้ง ไปยังบริษัท ว่า ให้บริษัทรีบยื่น
 บัญชีจำนวน ร.ศ. ๓๒๔ คือ เจ้าพนักงาน เสียแต่ภายใน กำหนด วันที่ ๓
 กุมภาพันธ์ ค.ศ. ถ้าบริษัทมิได้ ยื่นตามกำหนดนี้แล้ว กระทรวง เกษตรา
 ธิการจะ ประกาศ เลิก ถอน พระบรมราชานุญาตเสีย ตามข้อความในพระ
 บรมราชานุญาตนั้น ขอทานทั้งหลายผู้ที่เกี่ยวข้องกับ บริษัทควรแจ้งพระ
 พุทธบาท ทูลจำกัตั้ง ทราบ ความตามประกาศนี้เทอญ

กระทรวงเกษตรราชการ

ประกาศมาณวันที่ ๓ มกราคม รัตนโกสินทร ศก ๓๒๕

(ลงนาม) เทเวศร์วงษ์วิวัฒน์

08/10/2566

เดนมาร์กกระทรวงเกษตรราชการ ข

ประกาศให้ ใช้วัดประเทศเครื่องแต่งตัว

ข้าราชการฝ่ายพลเรือนในกระทรวงโยธาธิการ

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ตั้งว่าตามความในพระราชกำหนดเครื่องแต่งตัว ข้าราชการฝ่ายพลเรือนในกระทรวงโยธาธิการตั้งวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน รตนโกสินทร ศก ๒๔๕ นั้น ห้ามวัดประเทศไม้ ยังกพร้องอยู่จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ใช้วัดประเทศคาตนอกเสียเต็มยศ และครั้งยศด้วย ดังนี้ คือ

ชนิดที่ ๑ แแถบและภูใหม่ทองดวน

ชนิดที่ ๒ และที่ ๓ มีแถบ ๕ ริว ใหม่ทอง, ๓ ริว ใหม่เงิน ๒ ริว ใหม่แดง ๒ ริว ภูก็มีดีตามแถบ

ประกาศมาณวันที่ ๒๕ ธันวาคม รตนโกสินทร ศก ๒๔๕

(ลงนาม) สุขุมย์วินิต

แทนเสนาบดีกระทรวงโยธาธิการ ฯ

ประกาศตั้งเมืองปราวณบุรี

ด้วย มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ว่าเมือง ประจวบคีรีขันธ์ เมืองปราวณบุรี ซึ่งได้รวม เป็นอำเภอขึ้น เมืองเพชรบุรี และเมืองกำเนิด

นพคุณ เป็นอำเภอชั้น เมืองชุมพร เวลานั้นนั้นสมควรจะรวม เมืองทั้ง ๓ นี้ เป็น
เมือง เดียว กันได้ จึง ทรงพระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ โอน ท้อง ที่ เมือง
กำเนิดนพคุณ ซึ่ง เป็นอำเภอชั้น อยู่ทาง เมืองชุมพร เวลานั้น มา รวม กับ เมือง
ปราณบุรี เมืองประจวบคีรีขันธ์ ตั้งเป็นเมืองจัตวาชั้น อีกเมืองหนึ่ง
เรียกว่า “เมืองปราณบุรี” ขึ้นมณฑลราชบุรี ตั้งแต่บัดนี้สืบไป

คำดำริว่าการมหาดไทย

ประกาศมาณวันที่ ๒ มกราคมรัตนโกสินทรศก ๑๒๕

พระยาศรีสุทโธ

เห็นแทนเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

พระราชหัตถ์เลขาพระราชทาน

พระบรมราชานุญาตให้พระยาวชิรธร โภชา

จัดการยืมเงินต่างประเทศ

มี พระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์
พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชดำริห์ว่า ในเวลานี้สมควรที่ประ
เทศสยาม จะยืม เงิน แต่นานาประเทศ เป็น ครั้งที่สอง มาจำหน่าย เพื่อการ
ตัดถนน การสร้างทางรถไฟและการสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ ในพระ
ราชอาณาจักร

จึงมีพระบรมราชโองการพระราชทาน พระบรมราชานุญาตให้ พระยา
วิสูตรโกษา อรรคราช ทูตสยาม กรุงลอนดอนเป็นข้าราชการที่ไว้ดวงพระราช
หฤทัยจัดการยืมเงินต่างประเทศ เป็นจำนวนเงินสามล้านปอนด์ โดยไม่ต้อง
มีขันโตเป็นประกัน และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ มอบให้พระยาวิสูตร
โกษา เป็นผู้ตั้งนามในหนังสือสัญญา หนังสือยืมและหนังสือสำคัญต่าง ๆ
ซึ่งจะต้องกระทำในการยืมเงินครั้งนี้

พระราชหัตถ์เดชามาณวันที่ ๘ มกราคม วันขึ้นโกสินทรศก ๒๒๕ เป็น
วันที่ ๑๓๑๗ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

ประกาศใช้พระราชบัญญัติอากรการพนัน

ร.ศ. ๑๒๐ และกฎเดชาบัตสำหรับอากร การพนันให้ ใช้ ในมณฑล

ชั้นในร.ศ. ๑๒๐ ในเขตร์แขวงนครน่าน

พระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จทรงดำรงราชานุภาพเสด็จประทับที่กระทรวงมหาด
ไทย รับพระบรมราชโองการได้เกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้ง
ว่าด้วยตามใน ประ ภาศ ลง วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ร.ศ. ๑๒๑ ให้ังตการ
จัดอากรการ พนันในเขตร์ แขวงนครน่านไว้ก่อนนั้น

บัดนี้พระเจ้าสุริยพงษ์ผริตเดชพระเจ้านครน่านได้นำความกราบ บัง คมทุก
ทรง ทราบ ว่า ของชู้พระบาท ว่า เวลานี้มีคน ในเขตร์แขวงเมืองน่านพากัน

08/10/2566

เด่น การ พ้น มาก ขึ้น พาให้ เกิด โจรผู้ ร้าย ชุก ชุ่ม พระเจ้านครน่าน ขอให้ ไซ้
พระราชบัญญัติอากรการพนัน ในแขวงนครน่านสืบไป จึงมีพระบรมราช
โองการดำรัสเหนือเกล้า ฯ ให้ประกาศให้ ไซ้พระราชบัญญัติ อากรการพนัน
รัตนโกสินทร ศก ๑๒๐ และกฎ เสนาบดี สำหรับ อากร การพนัน ให้ ไซ้ ใน
มณฑลชั้น ใน ศัก ๑๒๐ ในเขตร์ แขวงนครน่านตั้งแต่ ศก ๑๒๐ เป็นต้น สืบ ไป

ศาลาว่าการมหาดไทย

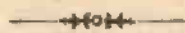
ประกาศมาณวันที่ ๑๐ มกราคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕

(ลงนาม) พระยาศรีรังสิตเทพ

ราชปลัดทูลฉลองกระทรวงมหาดไทย

ประกาศกระแสพระบรมราชโองการ

เรื่องสืบตบ จัมนู ร้าย ดอบ ฉางเพลิงทั้ง

มีพระ บรม ราช โอง การ ดำรัส เหนือ เกล้า ฯ ประกาศ ให้ ทราบ ทั้ง กัน
ว่า เมื่อ ก่อนจะ เสด็จพระ ราช ดำเนิร กรุงเก่า และเวลา เสด็จ ประทับ
อยู่ ณ กรุงเก่า ได้เกิดเพลิงไหม้หลายรายเมือง ๆ ใกล้เคียง ได้ทรง
พระกรุณา กำรับ ได้ตาม กระทรวง พระ นครบาด ให้ ได้ ส่วน และจัดการ
รวัง โดย กงค ๑๒๖ ก็ ยั มี เหตุ ได้ เนิง ๆ ดังนี้

ตาม เหตุการณ์ ที่ เจ้าพนักงาน สืบ สอบ ได้เห็น ไฟ ที่ ใหม่ สี่ กัก เสา ซึ่ง ข้าง
 เบน ไฟ ที่ จันทุก ฉ่าง เจ้า บ้าน จุด แต่ จับ ตัว ยัง ไม่ได้ ไฟ ที่ เกิด บ้าน
 เดือน ภรรยา หลวง กุทธี (พุด) ได้ ความ ว่า ผู้ เข้า โรง โกรธ เจ้า ของ
 โรง แกล้ง ตั้ง ตะเกียง ไว้ ข้าง มุ้ง เพื่ อ จะ ให้ เพลิง ไหม คน ร้าย ร้าย
 นี้ ได้ ตัว ไว้ แล้ว แต่ ไฟ บาง ร้าย เกิด ขึ้น ด้วย ความ ประมาท ของ ผู้ เข้า
 ที่ จริง ๆ ก็มี โดย มาก เบน แต่ ตั้ง ไล่ ว่า มี ผู้ ร้าย ตอม ทั้ง ไม่ได้ เค้า
 เงื่อน ชัด เจน ก็มี

เพื่อ จะ บัง ทน เหตุการณ์ อันตราย ด้วย เพลิง ทั้ง เพลิง จุด นั้น ทรง
 พระ ราช คำ ธิ ติ ไว้ ว่า ถ้า ก่อ ตั้ง พด ตะเวน รบ มี ไม่ อยู่ จะ ให้ กรม
 ทหาร บก ทหาร เรือ ออก ฉาด ตะ เวร และ สอด แนม จับ ตัว ผู้ ร้าย ทั้ง ไฟ ให้
 จง ได้ ผู้ บัญชา ทหาร บก ทหาร เรือ ได้ เติ รียม การ ไว้ พร้อม แล้ว

อนึ่ง ได้ ทรง พระ กรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ ประกาศ ทราบ ทั้ง กัน ว่า
 ถ้า เจ้า บ้าน เจ้า เรือ น ฤ บุค คด ผู้ ไต่ จับ ผู้ ร้าย ทั้ง เพลิง ได้ ให้ นำ มา ส่ง
 ยัง กระทรวง นคร บาด ฤ จะ นำ มา ส่ง กรม บุค หนา อิก าร กรม ทหาร
 เรือ กรม พระ ตำ รวจ ก็ ได้ ให้ กรม ที่ รับ คน ซึ่ง ส่ง ไล่ ยว่า เป็น คน ร้าย นั้น
 นำ ความ ขึ้น กราบ บัง คม ทูต พระ กรุณา ให้ ทรง ทราบ และ ส่ง ไป พิจารณา
 ยัง ศาล ตาม กระทรวง เมื่อ พิจารณา ได้ ความ ว่า เป็น คน ร้าย ทั้ง เพลิง
 จะ พระ ราช ทาน รางวัล แก่ ผู้ จับ เป็น เงิน ๓๐๐๐ บาท จะ ลง พระ ราช อาญา

ผู้ ทั้ง เพลิง ถึง ศาล ศักดิ์
 08/10/2566

แต่การ บ็อง กัน เช่น นี้ เป็น ส่วน เฉพาะ ไฟทั้งไฟจุด ฝ่าย การ บ็อง
กัน ไฟ ซึ่ง เกิด ขึ้น ด้วยความ ประมาท นั้น หา บ็อง กัน ด้วย วิธี ที่ ไปรดเกล้า ฯ
ให้ จัก การ นี้ ได้ ไม่

จึง ทรง พระกรุณา ไปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศ คัก เดือนเจ้าของ บ้าน เรือน
โรง และ ผู้ที่ เข้าเรือน โรง ทำมาหากิน โดย สุจริต ให้ ตั้งใจ รัง
บ็อง กัน ใน การ ที่ จะ จุด เพลิง ติด เพลิง เพื่อทำ กิจการ ฤๅ ชาติ รวย แฉ่ง
สว่าง อย่า ให้ ไฟ นั้น อยู่ใน ที่ ถ้อ แหตม ฤๅ ใช้ ภาชนะ อัน ไม่ควร จะ ตาม
จะ ก่อ เพลิง ซึ่ง อาจ จะ ตก ตาม ไป ที่ อัน ฤๅ ล้ม แดก ทำตาย ได้ ง่าย เมื่อ
คาม เพลิง ได้ แห่ง ใด ให้ รัง ญูก ใจ ที่ แห่ง นั้น เมื่อ สิ้น ชุระ แล้ว ให้ คับ
เสีย ให้ หมัด เชื้อ อย่า ทิ้ง ไว้ โดยความ มั่ง ง่าย ถ้า เจ้า ของ บ้าน เจ้า
ของ ทวัญ รัง เพลิง ที่ คัก ตาม ไว้ และ คอย สอด แนม จับตัว ผู้ ร้าย ซึ่ง ส่ง
ไต่ยว่า จะ มา จุด มา ฉาง เพลิง ประ กอบ กับ การ ซึ่ง เจ้า พนักงาน จะ ถาด
ตระ เวร รัง รักษา ไฟ ที่ โหม้ เนิ่ง ๆ นี้ คง จะ ส่งบ ได้ เป็น แท้ ให้
ผู้ ซึ่ง ได้ ทราบ หมายถึง ประกาศ บอก เต่า ต่อ ๆ กัน ไป ให้ ประพฤติ ตาม
กระแส พระ บรมราช โอง การ ซึ่ง ได้ ทรง พระ กรุณา ไปรดเกล้า ฯ ให้
ประกาศ มา นี้ ทุก ประการ

ประกาศ คัง แต่ เวตา เด็ดจ พระราช ดำเนิร กตัม กรวง เทพ ฯ

วันที่ ๑๖ มกราคม รัตนโกสินทร ศีกี ๑๒๕

08/10/2566

เป็นวันที่ ๑๓๓๖๔๕ ในรัชกาลปัจจุบันนี้ ฯ

ประกาศกระทรวงพระนครบาล

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงนครสวรรค์ธำมณี เสด็จมาที่ กระทรวง นครบาล
ขอ ประกาศ ให้ ทราบ ทัง กันว่า
ในเดือน ธันวาคม และ เดือน มกราคม เป็น ฤดูหนาว สมควร พัด จัด
เดือน กุมภาพันธ์ เดือน มีนาคม และ เดือน เมษายน เป็น ฤดูร้อน จัด
บ้าน เรือน ไม้ไม้ และ ด้รวพสิ่ง ทังปวงแห่ง ถ้าราษฎร เจ้า ของ บ้าน เรือน
ประมาณที่อาจเกิดเพลิงไหม้บ้าน เรือนขึ้นได้ โดยง่าย เพราะ เช่น นั้นใน
สมัย นี้ จึง ได้เกิด เพลิง ไหม้บ้าน เรือน ขึ้นโดย โทษ กระชั้น วน กัน เนื่อง ๆ
และเมื่อมี เพลิงไหม้ ขึ้น คราวใด คน พลาด ผู้ ประ พุติชีวิตก็เอา โอกาส เวลา
สุดมุน ที่ เจ้าของ ทวพัยชน ด้รวพสิ่งของ เจ้าช่วย ชน หรือ เจ้า ตก และ
เข้า แยัง คว้าเอา ไปเป็น อาณาประโยชน์ เจ้าพนักงาน จับกุม คน ร้ายใน
คราวเพลิงไหม้ ได้คราวละ หลาย ๆ คน ทุกคราวมา และ คนร้าย ชนิดนี้
แต่ ตก แยังคว้า คราว สุดมุน เท่านั้น ยัง พยายาม ลอบ วางเพลิงทัง ที่ จะให้
ไหม้ ขึ้น เป็นโอกาส ซึ่ง จะ กระทำการ ตก แยัง นั้น อีก จึงได้ มี การ
ลอบ วาง เพลิงทัง ต่อ เนื่อง กับ คราว เพลิงไหม้ ใหญ่ ๆ ทุกคราว มา คน
ร้าย ชนิดนี้ เป็น คน พลาด สำมาญยิ่ง นัก ด้วย กระทำ การ อัน ตราย แก่ ชีวิต
และ ทวพัย สัมบัติ ของ ชน ทังปวง เป็น อัน มาก แต่ ก่อน มา ก็ได้ทรง พระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ประกาศ กำหนด พระราช ทาน รางวัล แก่ ผู้จับ
หรือ ผู้แจ้ง ความใน เรื่อง ผู้ร้าย ลอบ วาง เพลิง ทัง มีขอ ความ แจ้ง อยู่ใน

ประกาศ วันที่ ๑๒ มกราคม วันโกธินทร ศก ๑๐๘ นั้นแล้ว สมควร
 ที่ชนทั้งปวงจะหมั่นระวังรักษาบ้านเรือนและระมัดระวังสอดส่องคนร้าย
 เมื่อผู้ใดได้พบหรือได้ทราบว่าผู้ร้ายคนใดหลบวางเพลิงทั้งใดจับ
 คว้ามาส่ง หรือนำความมาแจ้งต่อเจ้าพนักงานกรมกองตระเวน หรือนำ
 เจ้าพนักงานกรมกองตระเวนไปจับได้ตัวมา เมื่อพิจารณาได้ความ
 จริงว่าเป็นคนร้ายหลบวางเพลิงทั้งนั้นแล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
 ให้พระราชทานรางวัลเป็นเงินตราพันบาท ตัวผู้ร้ายนั้นจะได้ดังพระ
 ราชอาณาเป็นอย่างหนัก

ประกาศ มา ณ วันจันทร์ที่ ๑๕ มกราคม วันโกธินทร ศก ๑๒๕

ประกาศกระทรวงเกษตรราษการ

บอกยกเลิกตราแดง ใบจอง ใบเหี้ยมก่า เดิมสำหรับที่ดิน
 ตำบลสระน้ำจันทน์ ตำบลลำพญา ตำบลห้วยจรเข้ ตำบลนครปฐม
 ตำบลพระปฐม ทั้งที่อำเภอพระปฐมเจดีย์ และตำบลวัดแค ตำบล
 บ้านกวย ตำบลวังทราย ตำบลบางกะเบา ตำบลบางแก้ว ตำบลโพเคี้ย
 ตำบลลำประทวน ตำบลท่ามอญ ตำบลปากน้ำ ตำบลท้ายคู้ ตำบล
 ท่ากระชับ ทั้งที่อำเภอเมือง เมือง นครไชยศรี

เจ้าพระยาเทเวศร์วงศ์วิวัฒน์ เสนาบดีกระทรวงเกษตรราษการ ขอ
 ประกาศแก่บรรดาผู้ถือที่ดินหรือผู้หนึ่งผู้ใดซึ่งมีกิจธุระเกี่ยวข้องด้วยที่
 ดินตำบลซึ่งจะกล่าวต่อไปนี้ให้ทราบทั่วกันว่า

ตามประกาศกระแสพระบรมราชโองการ เรื่องออกโฉนดที่ดิน ลงวันที่ ๑๕ กันยายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๐ นั้นในข้อ ๑๖ มีความว่า ให้เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ มีอำนาจที่จะออกประกาศยกเลิกตราแดง ใบจอง ของเก่าในท้องที่ซึ่งออกโฉนดใหม่ตั้งแต่วัน พ้นกำหนดไป บรรดาที่ดินในเขตท้องที่ซึ่งไม่มีโฉนดอย่างใหม่นั้นเป็นสำคัญ ให้ถือว่าเป็นท้องที่ซึ่งรัฐบาลปกครองรักษาผู้ขึ้นไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้น ๆ ความแจ้งอยู่ในประกาศนั้นแล้ว

บัดนี้ข้าหลวงเทศร มณฑล นครไชยศรีได้จัดการ ออกโฉนด สำหรับที่ดิน ตำบล สระน้ำจันท์ ตำบลท่าพยา ตำบลห้วยจรเข้ ตำบลนครปฐม ตำบลพระปฐม ท้องที่อำเภอ พระปฐมเจดีย์ และตำบลวัดแค ตำบลบ้าน กวย ตำบลจี่วราย ตำบลบางกระเบา ตำบลบางแก้ว ตำบลโพเคี้ย ตำบลท่าปะทอน ตำบลท่ามอญ ตำบลปากน้ำ ตำบลท้ายคู้ง ตำบลท่ากระชับ ท้องที่อำเภอเมือง ๆ นครไชยศรี ให้แก่ผู้ถือที่ดิน เพื่อบน กรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นจังหวัด ตำบลที่กล่าวมาแล้วนั้น ตามประกาศ ออกโฉนด อย่างใหม่แล้ว

เพราะฉะนั้นจึงประกาศให้ทราบ โดยอำนาจประกาศ กระแส พระบรมราชโองการว่า บรรดาตราแดง ใบจอง ของเก่า สำหรับที่ดิน ตำบลสระน้ำจันท์ ตำบลท่าพยา ตำบลห้วยจรเข้ ตำบลนครปฐม ตำบลพระปฐม ๐๘ ท้องที่อำเภอพระปฐมเจดีย์ และตำบลวัดแค ตำบลบ้าน

กวย คำบดงวราย คำบดบางกระเบา คำบดบางแก้ว คำบดโพเคย
คำบดตำประทวน คำบดท่ามอญ คำบดปากน้ำ คำบดท้ายคู้ คำบด
ท่ากระชับ ท้องที่อำเภอเมือง นครไชยศรี บรรดาซึ่งได้ออกโฉมค
ใหม่แล้วนั้นให้ยกเลิกเสียไม่ให้ใช้เป็น กรรมสิทธิ์จำหรับที่ดิน ใน คำบด
จังหวัดที่ ก่อตัวมาแล้ว ช่างค้น สืบไป

ประกาศมาณวันที่ ๑๕ เดือน มกราคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕

(ลงนาม) เหนือพระยาศรีวิวัฒน์

เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ

ประกาศกระทรวงเกษตราธิการ

ลงหนังสือซื้อขายที่ดิน คำบดช่องนนทรี

อำเภอพระโขนงแขวงเมืองนครเขื่อนขันธ์

เจ้าพระยาเทเวศร์วิวัฒน์ เสนาบดี กระทรวงเกษตราธิการ ขอ
ประกาศให้ ทราบทั่วกันว่า ด้อยตามประกาศพระราชกฤษฎีกาเพิ่มเติมห้าม
การ แยกเปลี่ยน เจ้า ของ ที่ดิน ซึ่ง ต้อง การ สร้าง ทาง รถไฟ แยก จาก สาย
ตะวันออก ไป ตั้งละแวกที่ ดินคำที่ ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่ง ลง วันที่ ๑๓
ธันวาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น ต่อ มา มี ผู้ ทำ
หนังสือซื้อขาย ที่ดิน ใน คำบด ช่อง นนทรี อำเภอ พระ โขนง แก่ กัน
รวม ๕ ราย คือ

08/10/2566

๑ ข้าแดงดำริต ชาย โฉนดที่ดิน เลขที่ ๑๘ ให้แก่ หลวงสุนทร โภชา
เนื้อที่ ๕๔ ไร่ ๗๒ วา เป็นเงิน ๑๗๐๗๒ บาท หนังสือสัญญา ขาย ลง
วันที่ ๒๔ ธันวาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕

๒ ข้าแดงดำริต ชาย โฉนดที่ดิน เลขที่ ๑๗/๑๑๗ ให้แก่ หลวงสุนทร โภชา
เนื้อที่ ๓๗ ไร่ ๙๖ วา เป็นเงิน ๗๒๙๖ บาท หนังสือสัญญา ขาย ลงวันที่ ๒๔
ธันวาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕

๓ หลวงสุนทร โภชา ชาย โฉนดที่ดิน เลขที่ ๑๔ ให้แก่ ข้าแดงดำริต เนื้อ
ที่ดิน ๔ ไร่ ๒ งาน ๗๒ วา เป็นเงิน ๑๑๐๐๐ บาท หนังสือสัญญา ขาย ลง
วันที่ ๒๗ ธันวาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕

๔ หลวงสุนทร โภชา ชาย โฉนดที่ดิน เลขที่ ๑๘/๑๔๗ ให้แก่
เจ้าหมื่นสรรพรพเพรภักดิ์ เนื้อที่ดิน ๑๘ ไร่ ๙๖ วา เป็นเงิน ๓๔๕๐๐ บาท
หนังสือสัญญา ขาย ลงวันที่ ๒ มกราคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕

๕ นายแดง ชาย โฉนดที่ดิน เลขที่ ๑๘ ให้แก่ หลวงสุนทร โภชา
เนื้อที่ ๕ ไร่ ๑ งาน ๙๐ วา เป็นเงิน ๑๖๐๐ บาท หนังสือสัญญา ขาย ที่ดิน
ลงวันที่ ๒ มกราคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕

หนังสือสัญญา ขาย ที่ดิน รวม ๕ รายนี้ ทำกันภาย หลังวันที่ ลงใน
ประกาศ พระราชกฤษฎีกาห้าม เพราะฉะนั้น หนังสือสัญญา ขาย ที่ดิน ๕ ราย ที่
กล่าว มา แดงวัน นี้ ใช้ ไม่ได้ ตามกฎหมาย

ส่วน นายทะเบียน ที่ดิน ซึ่ง ทำ สัญญา ซื้อ ขาย ให้ ผิด ด้วย ประกาศ พระ
ราชกฤษฎีกา นั้น ได้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ ถอดจาก

ตำแหน่ง นาย ทะเมียน

ตั้งแต่วันที่ ๒๒ มกราคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕

พ.ศ. ๒๔๖๖

ประกาศมาณวันที่ ๒๒ มกราคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕

(องนาม) เทเวศร์วงษ์วิวัฒน์

เด่นาบคักระทรวงเกษตราธิการ

ประกาศกระทรวงโยธาธิการ

ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ตามที่ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ออก ประกาศ จักรการ ซ่อ ที่ ดิน สร้าง ทาง รถไฟสายเหนือ ตอนแต่เมือง อุดรพิชัย ไป จนถึง เมือง นคร ตำบ่าง ซึ่งได้ตั้ง ในหนังสือ ราชกิจจานุเบกษา เด่ม ๒๒ แผ่นที่ ๓๐ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ และ ความใน ข้อหนึ่ง มีว่า จะให้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้ง ข้าราชการ หอดวงใต้หรือขากการที่ดิน ๒ ฝ่าย คือ ข้าราชการโยธาฝ่ายหนึ่ง ข้าราชการ ท้องที่ฝ่ายหนึ่ง ผู้ใดเป็นข้าราชการ ทำการ ในแขวงใดมณฑลใด จะได้ ประกาศ ใน หนังสือ ราชกิจจานุเบกษา ให้ทราบทั่วกันนั้น

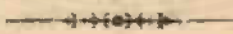
บัดนี้ ได้ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรม ราชานุญาต ให้ตั้ง มีดเคอร์วีย์ คาโนวาคิวชันเนตอินนิเนีย ซึ่ง ประจำทำการอยู่ที่ เซกชัน เมือง อุดรพิชัย เป็นข้าราชการ ที่ ดิน ตลอดจน ถึง เมืองนคร ตำบ่าง ให้ หอดวงนฤนารถเด่น ปรัด เมือง พิไชย เป็น ข้าราชการ ท้อง ที่ ในเขต แขวงเมืองพิไชย มณฑล พิษณุโลก ให้ หอดวงภูธร ขุนนุกฤษ เป็น ข้าราชการ

ท้องที่ในเขตแขวงเมืองนครจำปาศักดิ์ ให้ชุมชนผู้บรรณนรการเป็นข้าหลวง
 ท้องที่ในเขตแขวงเมืองแพร่ มณฑลพายัพ ข้าหลวงทั้งสองฝ่ายจะได้มี
 หน้าที่จัดการที่ดินสว่างทางรถไฟนี้ ตามประกาศซึ่งลงวันที่ ๒๗
 พฤศจิกายน วันโกสินทรศก ๑๒๕ ให้เจ้าของที่ๆถูกทางรถไฟว่า
 ก่อไว้ในเรื่องที่ดินด้วย ข้าหลวงซึ่งทำการ อยู่ในแขวงคำมตันนั้น ใดๆ ค่อยไป
 ประกาศมาณวันที่ ๑๗ มกราคม วันโกสินทรศก ๑๒๕

(ลงนาม) พระยาสุโขทัยมนตรี

เสนาบดี ๒

ประกาศให้แจ้ง ความกาฬโรค

มีพระบรมราชโองการ ดำรัสเหนือเกล้าเห็นอกระหม่อมให้ประกาศให้
 ทราบทั่วกันว่า ไข้กาฬโรคนี้ขึ้นที่เมืองเพชรบุรี เมืองสมุทร เมืองสระบุรีเมือง
 นครราชสีมา และคำมดพระปฐมเจดีย์ ทรงพระราชดำริห์เห็นว่า
 จำเป็นจะต้องจัดการระงับมิให้ โรคร้ายอันนี้แพร่หลายมากไป จึงทรงพระ
 กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งข้อบังคับขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้คำว่า "เจ้าของบ้านนั้น" หมายความว่า ผู้เป็นเจ้าของ
 ของบ้านเรือนหลังเดียวก็ตามหลายหลังก็ตาม ซึ่งอยู่ในเขตที่มีเจ้าของที่เป็น
 อิศระส่วนหนึ่ง และแพหรือเรือซึ่งจอดประจำอยู่ที่ใดซึ่งมีเจ้าของครอบ
 ครอง เป็นอิศระ ต่างหากตาม พระราชบัญญัติลักษณะ ปกครอง ท้องที่ วัน
 โกสินทรศก ๑๑๖ หมวดที่ ๒ มาตรา ๗ ข้อ ๑ ข้อ ๒ นั้น

08/10/2566

๑๑๑
กล่าวคือ ถือว่าเจवादเป็น “เจ้าของบ้าน” ทิวอาราม แต่ผู้ที่เป็น

หัวหน้าคนที่อยู่ในกฎ ต้องเป็นเจ้าของบ้านชั่วเฉพาะกฎ

ถ้าโรงพยาบาลหรือโรงทหารหรือโรงเรียนหรือสถานที่ซึ่งดำเนินการกุศล หรือคุกตารางเรือนจำกัก ให้ถือว่ามีผู้ที่เป็นหัวหน้าปกครองดูแลแลดูนั้นเป็นเจ้าของบ้านตามประกาศนี้

ข้อ ๒ ถ้าคนบวญ อาการ ปราภฏ เหมือนไข กภาพโรคม ชนใน บ้านเรือน หรือสถานที่แห่งหนึ่งแห่งใด ผู้เป็นเจ้าของบ้านต้องแจ้งความต่อกรรมการอำเภอซึ่งตั้งอยู่ที่ กอถ นน ในทันที

ข้อ ๓ เมื่อมีผู้มาแจ้งความต้งน ให้กรรมการอำเภอทำหนังสือค้ มีอ ว่าได้มาแจ้งความไว้เช่นนั้น ให้แก่ผู้มาแจ้งความไปเป็นสำคัญ แต่ให้ กรรมการอำเภอรีบไปแจ้งความให้เจ้าพนักงานแพทย์ และผู้ว่าราชการเมืองทราบ

ข้อ ๔ ถ้าคนผู้ใดบวญมีอาการเป็นไข ควรอนจค และมีบวมขึ้นที่กร แร หรือที่ไขคณ ให้ถือว่าผู้บวญมีอาการปราภฏเหมือนเป็นไขกภาพโรค

ข้อ ๕ ถ้าผู้ใดทำมาหากินทางวิชาแพทย์ กิต หรือผู้ใดมีหนังสือไป รักษาพยาบาล คนบวญ ด้วยมีหน้าต้อย่างใด ๆ กิต เมื่อเห็นว่าคนนั้น บวญ มี อาการปราภฏเหมือนไขกภาพโรค ก็ต้องเป็นหน้าที่ของผู้นั้นที่จะสอบถาม เจ้าของบ้านว่า ได้นำชาวที่บวญนั้นไปแจ้งต่อกรรมการอำเภอแล้วหรือไม่ และจะต้องขอคุดหนังสือค้ มีอที่ ควรได้ วนจาก กรรมการอำเภอ ตามความใน

ข้อ ๓ เป็นสำคัญนั้นด้วย

ถ้ายังไม่ได้นำชาวคนที่ป่วยไปแจ้งต่อกรรมการอำเภอก็ต้องเป็นหน้าที่ของแพทย์ผู้นั้นที่จะต้องแจ้งข่าวต่อกรรมการอำเภอในทันที

ข้อ ๖ ถ้าเจ้าของบ้านคนใดตายเสียไม่นำชาวคนป่วยมีอาการปรากฏเหมือนเป็นไข้กาฬโรค ไปแจ้งแก่กรรมการอำเภอตามที่ได้อบรมไว้ ในข้อ ๒ ในทันที

ถ้าคนใดที่ทำมาหากินทางวิชาแพทย์ หรือผู้ใดที่ได้ไปรักษาพยาบาลคนป่วยด้วยหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่ง เมื่อเห็นว่าคนใดป่วยนั้นมีอาการปรากฏเหมือนไข้กาฬโรค และได้ทราบแล้วว่าเจ้าของบ้านยังไม่ได้นำข่าวไปแจ้งต่อกรรมการอำเภอ ผู้นั้นยังตายเสียไม่แจ้งข่าวในทันทีก็ดี ผู้นั้นมีความผิด ต้อง ด้วยโทษปรับ เป็นเงินไม่เกินกว่าร้อยบาท

ประกาศมาณวันที่ ๒๘ มกราคม วันวันโกสินทร ศก ๒๕
เป็นวันที่ ๑๓๕๘ ในรัชกาลปัจจุบันนี้ ข

ประกาศ

บอกยกเลิกตราแดงใบจอบใบเหยียบย่ำเดิมสำหรับที่ดิน ตำบลบ้านคลอง ตำบลหัวรอ ตำบลวังน้ำคู้ ตำบลท่าทอง ตำบลมะขามสูง ตำบลบ้านป่า อำเภอในเมือง ฯ พิเศษโลก

เจ้าพระยาเทเวศร์วงษ์วฒน เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ ขอประกาศแก่บรรดาผู้ถือที่ดินหรือผู้หนึ่งผู้ใด ซึ่งมีกิจธุระเกี่ยวกับที่ดิน ตำบลซึ่งจะกล่าวต่อไป ให้ทราบทั่วกันว่า ตามประกาศกระแสพระ

๑๘/10/2566

บรมราชโองการ เรื่องออกโฉนดที่ดิน ลงวันที่ ๑๕ กันยายน รัตนโกสินทร
 ศก ๒๒๐ นั้น ในข้อ ๑๒ มีความว่า ให้เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ
 มีอำนาจ ที่จะออก ประกาศยกเลิกตราแดง ใบจองของเก่า ในท้องที่ซึ่งออก
 โฉนดใหม่ตั้งแต่วันพ้นกำหนดไป บรรดาที่ดินในเขตที่ท้องที่ซึ่งไม่มีโฉนด
 อย่างใหม่เป็นสำคัญ ให้ถือว่าเป็นที่ซึ่งรัฐบาล ปกป้องรักษา ผู้อื่นไม่มี
 กรรมสิทธิ์ในที่นั้น ๆ ความแจ้งอยู่ในประกาศนั้นแล้ว

มีหน้าที่หวงดวงออกโฉนดตราของมณฑลพิศณุโลก ได้จัดการออก
 โฉนดสำหรับที่ดิน ตำบลบ้านคตอง ตำบลหัวรอ ตำบลวังน้ำคู้ ตำบล
 ท่าทอง ตำบลมะขามสูง ตำบลบ้านป่า อำเภอในเมือง ๆ พิศณุโลก
 ให้แก่ผู้ถือที่ดิน เพื่อเป็นกรรมสิทธิ์ในที่ดินจนจังหวัดตำบลที่กล่าวมา
 แล้วนั้นตามประกาศออกโฉนดอย่างใหม่แล้ว

เพราะฉะนั้นจึงประกาศให้ทราบโดยอำนาจ ประกาศ กระแสพระบรมราช
 โองการ ว่าบรรดาตราแดง ใบจองของเก่าสำหรับที่ดิน ตำบล บ้านคตอง
 ตำบลหัวรอ ตำบลวังน้ำคู้ ตำบลท่าทอง ตำบลมะขามสูง ตำบล
 บ้านป่า อำเภอในเมือง ๆ พิศณุโลก บรรดาซึ่งได้ออกโฉนดใหม่แล้ว
 นั้น ให้ยกเลิกเสียไม่ให้ ไร้ เป็นกรรมสิทธิ์สำหรับที่ดิน ในตำบลจังหวัด
 ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสืบไป

ประกาศมาณวันที่ ๒๕ มกราคม รัตนโกสินทร ศก ๒๒๕

(ลงนาม) เทเวศร์วงษ์วิวัฒน์

เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ

ประกาศกระทรวงโยธาธิการ
แผนกการไปรษณีย์โทรเลข

—*—*—*—

ด้วยกระทรวงโยธาธิการ ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้
เปิด ออฟฟิศโทรเลข ขึ้นที่เมืองสุพรรณบุรี ในมณฑลนครไชยศรีทำการรับ
ส่งโทรเลขกับออฟฟิศต่างๆ ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ .ศ. ๑๒๕ เปนต้นไป
ประกาศมาณวันที่ ๓๑ มกราคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕
(ลงนาม) สุขุมนิยวินิต
เสนาบดีกระทรวงโยธาธิการ ข

ประกาศ

พระราชทานอำนาจพิเศษ
แก่บริษัทเบงกัลสยามกัมมาจตุณจำกัด

—*—*—*—

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์
พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าเหนือกระหม่อมว่า นายจ่าง
หลวงโสภณเพชรรัตน์ พระมนตรีพจนกิจ (เทียนฮั) พระอรรพการ
หิรัญกิจ มีสเตอร์ เอ. เด็ดเตอร์ กัมตัน จี. กุดแบก และ
มีสเตอร์ เอฟ. ทีเตียน ได้ทำฎีกานำหนังสือสำคัญต่อฉบบ เรียกว่า หนังสือ
กำหนดอำนาจ และกฎข้อบังคับ สำหรับบริษัทเบงกัลสยามกัมมาจตุ
ณจำกัด ซึ่งมีต่อท้าย และ นับ เป็น ส่วน แห่ง หนังสือพระบรมราชานุญาต
ฉบบนี้ ขึ้น ทูลเกล้าทูลกระหม่อม ถวาย ขอ รับ พระราชทาน พระบรม

ราชานุญาตตั้งบริษัทนั้นเป็นบุคคลในกฎหมาย และมี ความ รับผิดชอบ
จำกัดเท่ากำลังเงิน ที่กำหนดไว้

ทรง พระราช ดำริเห็น ชอบ ค่อย แล้ว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
พระราชทาน พระบรมราชานุญาตไว้ว่า ถ้า บริษัทแห่งใดยามล้มมาจุดทุน
จำกัด ได้ ประพฤติ ตาม ที่บังคับไว้ ใน หนังสือนี้ ทุก ประการ แล้ว ให้
นับว่า บริษัท นั้นมี หลักฐาน เป็น บุคคลใน กฎหมาย และมีอำนาจ ต่าง ๆ
ตาม ลักษณะ หนังสือ กำหนด อำนาจ และ กฎข้อ บัง คับ สำหรับ บริษัท
ที่ จำ มา แล้ว แต่ซึ่ง ชอบ ค่อย ข้อ บัง คับ ใน หนังสือ พระ บรมราชานุญาตนี้
และ ต้อง ตั้ง อยู่ในบังคับ ข้อ ความ ต่าง ๆ ดัง ต่อไปนี้ด้วย คือ :-

๑. พระบรมราชานุญาตนี้ จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกเลิก
เสียเมื่อไรก็ได้

๒. พระบรมราชานุญาตนี้ ให้ ใช้ ได้ แต่เฉพาะ เมื่อ บริษัทได้นำ
ข้อความ เจต ทะเบียน ที่กระทรวงเกษตราธิการ โดยถูกต้อง ตามที่บังคับ
ไว้ ในข้อ ๕ ต่อไปนี้

๓. พระบรมราชานุญาตนี้ ไม่ให้ นับว่าเป็นเครื่อง มี รัฐบาล ให้ มี
ความ รับผิดชอบในการใดใดที่ บริษัท จะ ได้ ทำ ไว้ นั้นเลย เป็นอันขาด

๔. พระบรมราชานุญาตนี้ ไม่ให้ นับว่าเป็นเครื่อง ยก เว้น บริษัท จาก
ความ ต้อง ประพฤติ ตามกฎหมาย สำหรับ บ้าน เมือง ที่ ใช้ อยู่ แล้ว และ ที่

จะตั้ง ขึ้นต่อไป

๕. หนังสือกำหนดอำนาจ และกฎ ข้อบังคับสำหรับ บริษัท นั้น ต้อง
 จด ทะเบียน ที่ กระทรวงเกษตรธิการ แต่ต้องให้ มีคน ลงชื่อ รับถือ หุ้
 ของบริษัท จนครบ และ บริษัทได้ตั้ง จำหน่ายหุ้น นั้น จนครบ และได้
 เรียก เงิน ค่า หุ้ มาได้ แล้วไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ละ ๒๕ แห่ง เงิน หุ้ ที่ กำหนดไว้
 สำหรับ บริษัท นั้น เสีย ก่อน จึงให้ เจ้าพนักงานยอมรับไว้ จดทะเบียน ได้

๖. ถ้า ข้อ ความแห่งใด ใน พระบรมราชานุญาตนี้ ขัด กัน กับ ข้อ ความ
 แห่งใด ใน หนังสือ กำหนด อำนาจ และกฎ ข้อ บังคับ สำหรับ บริษัท
 ที่มี ต่อท้ายนี้ ให้ ถือเอา ข้อ ความในพระบรมราชานุญาตนี้เป็นหลัก

๗. ห้ามไม่ให้ มี หุ้ ส่วน ในเงิน หุ้ ของ บริษัทตกอยู่ ในมือ คน ใน บังคับ
 ต่างประเทศ ซึ่งมีหนังสือสัญญาทาง พระราชไม ครีอนุญาติให้ ใช้ กฎหมาย
 สำหรับชาติใด ใน กรุง สยาม เป็น เจ้าของ โดยตรงหรือโดย ทางใด ๆ
 มาก เกิน กว่า ๑ ใน ๓ แห่ง จำนวน เงิน หุ้ ที่ กำหนดไว้ สำหรับบริษัท ถ้า
 มีความ เดิมที ข้อ บังคับ นี้ จน เมื่อใด ให้ เรียกพระบรมราชานุญาตนั้น
 เสียจากบริษัท

๘. หนังสือกำหนดอำนาจ และกฎข้อบังคับสำหรับ บริษัท ที่จะได้
 จด ทะเบียนไว้ ที่กระทรวงเกษตรธิการ นั้น ต้องเป็นของ เปิด เผยสำหรับ
 คนทั้งหลาย ขอตรวจดูได้ โดย ต้องเสีย ค่าธรรมเนียมไม่เกิน กว่า คราว
 ละ ๑ บาท

๙. หนังสือ กำหนด อำนาจ และกฎ ข้อบังคับ สำหรับ บริษัทนั้น
 ต้อง เป็น เครื่อง มีคัตวบริษัท และ ต่มาชิก ของบริษัท คุงหนึ่งสมาชิกทุก ๆ

คนได้ตั้งชื่อไว้ ในนั้น ย่อมสัญญาว่าคนแต่ละผู้รับหรือ ผู้จัด การทรัพย์สิน มรดก
ของ ตน จะถือ และ ประพฤติ ตามข้อบังคับ นั้น มียุ ในนั้น แต่ที่ ชอบ ด้วยพระ
บรมราชานุญาตนี้ จึงทุกประการ

๓๐. ถ้าบริษัทจะเปลี่ยนแปลง ข้อความ อย่างหนึ่งอย่างใด ใน หนังสือ กฏ ข้อ
บังคับ สำหรับ บริษัท กัด ให้บริษัทมีความตกลงอย่างหนึ่งอย่างใด ใน เรื่อง จัดการ
เด็กตั้งเป็นบริษัท กัด บริษัทต้องรับ นำความ ไปจด ทะเบียน ที่ กระทรวง
เกษตรฯ วิชาการ เป็น สำคัญไว้ ทุกครั้ง

๓๑. บริษัทต้องพิมพ์หนังสือกำหนดอำนาจ และ กฏ ข้อบังคับ สำหรับ
บริษัท รวมเป็นเล่ม และจัดส่งไว้ ที่กระทรวงเกษตรฯ วิชาการ ให้ พอ กับที่ ส่งมา
มัดกระทรวงนั้น จะเห็นสมควรแก่ความดีความชอบของคนทั้งหลาย ที่ จะมาขอ
ตรวจดู และ ถ้าจะมีคนมา ขอหนังสือ นั้น ค่ะ บริษัท บริษัทต้อง จำ
ให้ โดยเรียกเอา ราคาไม่เกินกว่าเล่มละ ๑ บาท

๓๒. ถ้าบริษัทให้กู้ เงิน โดยเอาที่ดินหรือตึกเรือนในพระราชอาณาเขต
ดงยามเป็นประกัน จะเป็นการให้กู้ ตรง จากบริษัท หรือ โดยทางใด ๆ กัด
หรือ เป็นการให้กู้ ที่ บริษัท รับโอน มาจาก ผู้อื่น กัด บริษัทจะคิด เขาตอก
เบี้ยในคืน เงิน เกินกว่า ๓๐๐ ละ ๓๕ ค่ะ ไม่ได้ ถ้ามีความเต็มใจขอ บังคับ
คืน เมื่อใด บริษัทจะต้อง ไม่ได้ รับ ตอกเบี้ยในรายเงินที่ เกี่ยวข้อง ในความ
เต็มคืนทั้งสิ้น

อนึ่งถ้าในเรื่อง ให้กู้เงิน โดยมีที่ดินหรือตึกเรือนในพระราชอาณา
เขต ดงยาม เป็นจำนำหรือประกัน บริษัทหรือผู้แทนบริษัท มีกรรมสิทธิ์

08/10/2566

ชอบด้วย กฎหมาย เกิดขึ้นในที่ดินหรือตึกเรือน รัยโตโดย ที่ดิน หรือ ตึก เรือนนั้น ตกมาอยู่ใน อำนาจเพราะขาดสัญญาจำนำหรือประกัน และ บริษัทหรือผู้แทนบริษัทได้ เข้ายึดถือ เป็นเจ้าของเช่นนั้น บริษัทหรือ ผู้แทน บริษัท ต้องจัด แจงขายหรือจำหน่าย กรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือตึก เรือนนั้น เสียโดยเร็ว ไม่ให้ ยึด ถือ ไว้ช้ากว่าสิบแปด เดือน นับตั้งแต่วันที่ ที่ ใด ที่ดินหรือตึก เรือน ตก มา อยู่ใน กรรมสิทธิ์ ของ บริษัทหรือ ผู้แทน บริษัท

ความใน ข้อ นี้ ไม่ให้ พัง ถัดว่าอนุญาตให้บริษัทมีอำนาจ เข้ายึด ถือเป็น เจ้าของ ที่ดิน หรือตึกเรือนเช่น ที่ ว่ามา แล้ว ด้วยวิธี อย่างหนึ่ง อย่างใด ที่ผลจากที่มีกำหนดไว้ ความกฎหมาย

๑๓. บริษัท ต้องมี ผู้ อำนวยการ ไม่น้อยกว่าสาม คน และ ต้อง นำ ชื่อ ผู้ อำนวยการ เหล่านั้นไปจดทะเบียน ที่ กระทรวง เกษตรราชการ โดยเร็ว

๑๔. ถ้า คน ใด เป็น ผู้ อำนวยการ หรือ มี ผู้ อำนวยการ คน ใด ออกจากหน้าที่กีด ถ้าบริษัทยังไม่ ได้ นำ ความ ไป จด ทะเบียน ที่ กระทรวง เกษตรราชการเป็นสำคัญ บริษัทจะยก เอา ความ ที่ ได้ ตั้ง หรือ ได้ ออก จาก หน้าที่นั้น ขึ้น อ้าง ใช้ เป็น หลักฐาน แก่ คน ภายนอกไม่ได้

๑๕. ถ้าบริษัท ตั้ง คน ใด เป็น ผู้ อำนวยการ ผู้นั้น ต้อง นำ หุ้ ใน บริษัท ซึ่งมีชื่อ ตัว เป็น เจ้า ของ ๓๐ หุ้ มา ขึ้น เก็บไว้ ที่ กระทรวง เกษตรราชการ เสีย ก่อน จึง ให้ เขา พน กงาน รับผิดชอบ ว่า ผู้นั้น เป็น ผู้ อำนวยการ ของ

บริษัท และหุ้น ที่นำมาขายไว้ เช่นนี้ จะโอนไป เป็นของผู้อื่น ในระหว่าง เวลา
ที่ เจ้าของ มีหน้าที่ เป็นผู้ อำนวย การ อยู่ นั้น ไม่ได้ เป็น อัน ชาติ

๑๖. บริษัท ต้องมี ที่ ทำการ ซึ่ง ได้ จด ทะเบียน รัฐบาล เป็น สำคัญ ไว้ แห่ง
หนึ่ง สำหรับ เป็น ตำบล ที่ คน ทั้ง หลาย จะ ได้ ส่ง หนังสือ และ บัตรหมาย ที่จะ
มาถึง บริษัท ถ้า บริษัท ละเลย ไม่ ตั้ง ที่ ทำการ ไว้ เช่น นั้น ให้ ปรับ
บริษัท เป็น เงิน ไม่ เกิน กว่า วันละ ๑๐๐ บาท สำหรับ ทุกวัน ที่ ยัง มีความ ละเลย

๑๗. บริษัท ต้อง มี ตรา สำคัญ สำหรับ บริษัท มี ชื่อ บริษัท และ คำ คัด ท้าย
ว่า ทูล จัก ตี จาก ใน ดวง ตรา โดย ชัด และ ต้อง นำ ทรานั้น ไป จด ทะเบียน
ที่ กระทรวง เกษตร ราชการ ให้ เป็น หลัก ฐาน ถ้า บริษัท ละเลย ไม่ ทำ เช่น นั้น
มีความ ผิด ให้ ปรับ บริษัท เป็น เงิน ไม่ เกิน กว่า ๑,๐๐๐ บาท

๑๘. ถ้า บริษัท เขา ทรัพย์สิน สมบัติ ของ บริษัท จำนำ หรือ เป็น ประกัน อย่าง หนึ่ง
อย่างใด บริษัท ต้อง นำ ความ จด ทะเบียน ที่ กระทรวง เกษตร ราชการ ทุก ครั้ง
ใน ทะเบียน นั้น ต้อง จด ประเภท ทรัพย์สิน สมบัติ ที่ จำนำ หรือ เป็น ประกัน
จำนวน เงิน ที่ ฎ และ ชื่อ ผู้ รับ จำนำ หรือ เจ้า หัก ไว้ โดย ชัด ค่ะ

๑๙. ถ้า บริษัท ละเลย ไม่ กระทำ ตาม ที่ บัง คับ ไว้ ใน ข้อ ๑๘ ที่ ว่า มา แล้ว
การ จำนำ หรือ ประกัน นั้น ๆ เป็น อัน ใช้ ไม่ได้ ตาม กฎหมาย

๒๐. ถ้า บริษัท ตก ลง จะ เพิ่ม หรือ จะ ลด จำนวน เงิน ทุน เดิม หรือ จะ ออก ไป
กู้ เงิน ชั่ว วย ทุน นั้น ก็ ต้อง นำ ความ ไป จด ทะเบียน ที่ กระทรวง เกษตร
ราชการ โดย เร็ว ใจ ทุก ครั้ง

๒๑. ห้ามไม่ให้บริษัท ถด เงิน ทุน ลง ถึงครึ่งจำนวน เดิม ถ้าบริษัท จะ มีความตกลงประการใด เรื่อง ถด จำนวน เงิน ทุน เดิม ต้อง ประกาศใน หนังสือ ราชกิจจานุเบกษา และใน หนังสือ พิมพ์ จดหมายเหตุ ใน ที่ซึ่ง ที่ เดิม ๓๐ วัน เมื่อ ไม่มี ผู้ใด ส่ง หนังสือ คัดค้าน ความ ที่ ตกลง มา ยัง บริษัท ในระหว่าง นั้น แล้ว จึง ให้ ถือ ว่า ความ ที่ ตกลง นั้น เป็น อัน ไซ้ ได้ ตาม กฎหมาย

๒๒. ถ้าจะ ออก ใบกู้เงินช่วย ทุน บริษัท ต้อง ได้รับ เงิน หนุน ส่วน ใด แล้ว ไม่ น้อย กว่า ครึ่ง จำนวน ทุน เดิม จึง ออก ได้ และ จำนวน เงิน ตาม ใบกู้ ที่ จะ ออก นั้น รวมทั้ง ต้น ต้อง ไม่ เกิน กว่า เงิน ทุน เดิม ที่ บริษัท มี อยู่ แล้ว

๒๓. ในการ ทุกอย่าง ที่ ต้อง ไซ้ หนังสือ มี ชื่อ บริษัท เขียน หรือ พิมพ์ ไว้ เป็น สำคัญ นั้น บริษัท หรือ ผู้ อำนวยการ หรือ สมาชิก หรือ ผู้ใด ที่ แทน บริษัท ต้อง เดิม คำว่า ทุน จำกัด ต่อท้าย ชื่อ บริษัท ใน นั้น ไว้ ทุก แห่ง ถ้า ไม่ ทำ เช่น นั้น ต้อง ถูก ปรับ เป็น เงิน ไม่ เกิน กว่า ๑,๐๐๐ บาท หรือ ปรับ ให้ ผู้ ที่ ละเลย เป็น ผู้ รับผิดชอบ ใน ส่วน เรื่อง ที่ กล่าว ใน หนังสือ นั้น ๆ ทั้ง ต้น

๒๔. ที่ หน้า สถานที่ ทำ การ ของ บริษัท ทั้ง ที่ จด ทะเบียน รัฐบาล แล้ว และ ไม่ ต้อง จด ทะเบียน ทุก คำ บด ต้อง มี ชื่อ บริษัท กับ คำ ต่อท้าย ว่า ทุน จำกัด เป็น ภาษา ไทย อย่าง อ่าน ได้ ชัด เขียน หรือ เขียน ได้ บ้าย ปิด ไว้ เป็น สำคัญ ถ้า ไม่ ทำ เช่น นั้น ให้ ปรับ บริษัท เป็น เงิน ไม่ เกิน กว่า ๓๐๐ บาท และ ให้ ปรับ เช่น นั้น สำหรับ ทุก คน ที่ ยัง มีความ ละเลย

๒๕. บริษัทต้อง มี สัมบุต ภายใต้วี รាយ หุ่น ของบริษัท วิชาไว้ ที่ ๆ ทำ การ
บริษัท ซึ่งได้จดทะเบียนรัฐบาต แล้ว บรรดาการโอนหุ้น ต้องจดลงไว้
ในสัมบุตบาตขึ้นทุกครั้ง มิฉะนั้นเป็นอันใช้ ไม่ได้ ตาม กฎหมาย

๒๖. บริษัทต้องมีเงินสำรองเผื่อขาดไว้จำนวนหนึ่ง เมื่อถึง คราวแจก
กำไรทุก ๆ ครั้ง ต้องชักเอาเงินไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ๓ะ ๕ จาก เนื้อกำไร
ของบริษัท มาบวกเข้าไว้ ในเงินสำรองจน กว่าเงินนั้นจะมีจำนวนมากเท่า
๑ ใน ๔ ของจำนวนเงินทุนเดิมของบริษัท

๒๗. เมื่อ ถึง วันที่ ๑ เมษายน และ วันที่ ๑ พฤศจิกายน เสมอ ทุก ปี
บริษัทต้องทำบาตชี้รายงาน ตามแบบ ที่ ค่อ ท้ายนี้ หรือ คล้าย กันที่ สุด ที่
สามารถ จะทำได้แล้ว ภายใน สาม วัน ถัดนั้นไป ให้ นำ ยื่น ค่อ กระทรวง
เกษตรราธิการสำหรับวิชาไว้ ฉบับหนึ่ง และปิดไว้ ใน ที่คนไปมาเห็นได้
ง่ายตามที่ ทำ การของบริษัททั้งที่ ได้ จดทะเบียนรัฐบาตแล้ว และไม่ต้องจด
ทะเบียนแห่งฉบับทุก ๆ ตำบล ถ้าตมาชิกหรือเจ้าหนึ่ของบริษัท คนใด จะ
ต้อง การ ภายใต้วี รายนนี้ บริษัทต้องยอมจ่ายให้ โดย เรียก เขา ราคาไม่เกิน
กว่าฉบับละ ๓๒ อัฐ

๒๘. รัฐบาตมีอำนาจตรวจดูสรพหนังสือ และบาตชี้ของบริษัทได้
เสมอ ถ้าบริษัทขัดขืนไม่ ยอมให้ รัฐบาตตรวจดูสรพหนังสือ และบาตชี้
ของบริษัท ดังที่บังคับไว้ ในพระบรมราชานุญาตนี้ บริษัท ต้อง มี โทษ
ปรับ เป็น เงิน ไม่ เกิน กว่า วัน ละ ๒๐๐ บาท สำหรับ ทุก วันที่ มี ความ ขัด ขืน
และ บรรดาผู้ ชำนาญการหรือผู้ จัดการของบริษัท ทุก ๆ คน ที่ อนุญาต หรือ

ยอมให้ มีความ ขัด ขืน เช่นนั้น ต้องมีโทษปรับเป็น เงิน ไม่เกินกว่า
วันละ ๒๐ บาท สำหรับทุกวันที่ยังมีความขัดขืนอยู่เช่นนั้น

๒๘. บริษัทของยอมให้ ผู้ถือ หุ้น ของ บริษัทตรวจดูสรรพบัญชี และ
บัญชีงบรายไต่รายเดียวของบริษัทได้ทุกคน

๓๐. ถ้าบริษัทมีสมาชิกเหลืออยู่ ไม่ถึง ๗ คน บริษัท ยงคงทำการอยู่
ต่อไป อีก เกิน กว่า ๖ เดือน ถ้าสมาชิกทุกคนที่อยู่ที่ แลว่าการเป็นเช่นนั้น
จะต้องพร้อมกัน และเรียงตัวกันรับใช้ หนี้สินที่บริษัท จะได้ ทำขึ้นในระหว่าง
นั้นทั้งสิ้น

๓๑. ในการที่ป้องกันที่บริษัทจะทำนั้น เสนาบดี กระทรวงเกษตรราชการ
มีอำนาจบังคับบัญชาได้ ทุกอย่าง ถ้าบริษัท จะมี ความ ตกคง เปลี่ยน แก่
หนังสือกำหนดอำนาจ หรือ กฎข้อบังคับสำหรับบริษัทประการใดก็ดี จะ
ลดจำนวนเงินทุนเดิมก็ดี จะทำการจำนำก็ดี จะออกไปกู้ เงินช่วยทุนก็ดี
จะจัดการเลิกบริษัทก็ดี บริษัทต้องรับหนังสืออนุญาต ของเสนาบดีกระทรวง
เกษตรราชการก่อน จึงให้ ถือว่าความ ที่ตกลง นั้นไว้ ได้ตามกฎหมาย

๓๒. ถ้าคนผู้ใดจงใจ เอา ข้อ ความ ที่ เป็นใจ ความซึ่งตนรู้ยู่ ว่า
เป็น ความ เท็จ กล่าว ลงไว้ ใน หนังสืออย่างหนึ่งอย่างใด ที่ต้องมีคามบังคับ
พระบรมราชานุญาตนี้ ผู้นั้นมีความผิด ต้องระหวางโทษจำคุกมีกำหนด
ไม่เกินกว่า ๒ ปี หรือปรับเป็นเงิน ไม่เกินกว่า ๕,๐๐๐ บาท

๓๓. บริษัทจะต้องเสียค่าธรรมเนียมจดทะเบียน หรือไม่ต้องเสียสำหรับ

การใด ๆ ที่ต้องนำไปจดทะเบียนที่ กระทรวง เกษตรพาณิชย์ นั้น ให้ยุติ
แล้วแต่เดี๋ยวก่อนที่กระทรวงเกษตรพาณิชย์จะเห็นสมควร

๓๔. คำสั่งที่จะ คัดเลือก ความ วิฉาท ต่าง ๆ ใน ระหว่างบริษัทกับผู้มีอำนาจ
การหรือสมาชิก หรือ กับคนอื่น ๆ นั้น ควรจะเอากฎหมายและธรรมเนียม
นิยมสำหรับบริษัททุนจำกัดตามบัญชี มาซึ่งไม่ขัดกัน กับพระบรมราชานุญาต
และหนังสือกำหนดอำนาจ และกฎข้อบังคับสำหรับบริษัท ที่กล่าวในนี้มา
เปรียบเทียบในทางพิจารณาด้วย

๓๕. บริษัทจะต้องจัดการ เด็ก ตั้ง เป็น บริษัท

(๑) เมื่อมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ยกเด็กพระบรมราชานุญาต
นี้ประการหนึ่ง

(๒) เมื่อบริษัท มีความตกลงจัดการ เด็กตั้งเป็นบริษัท และได้รับ
อนุญาตจากเดี๋ยวก่อนที่กระทรวง เกษตรพาณิชย์ ให้ทำดังนี้ได้ประการหนึ่ง

(๓) เมื่อ บริษัทไม่ สามารถใช้ หนี้สิน ของบริษัทได้ประการหนึ่ง และ

(๔) เมื่อบริษัทมีสมาชิกเหลืออยู่ ไม่น้อยกว่า ๗ คน

โดยประการทั้งหยาบที่กล่าวมาแล้ว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรด
กระหม่อมให้ ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า เมื่อ บริษัท แยกกันด้วยมากจน
ทุนจำกัด ได้ทำการจดทะเบียนต่อกระทรวงเกษตรพาณิชย์ถูกต้อง ความข้อม
บังคับที่กำหนดไว้ใน เบื้อง ต้น นี้ แล้ว ให้ ถือว่า บริษัท นั้น เป็น บุคคลใน

กฎหมาย ๐๘/๑๐๕๖๖ มีความรับ ผิดรับชอบ จำกัดเท่า ก่าตั้งเงินทุนที่กำหนดไว้ และ

เป็นส่วนหนึ่งต่างหากกับ บุคคลที่ เป็น สมาชิก ของ บริษัท และให้ มี อำนาจ ถือ
 ทรัพย์สินสมบัติ เป็น เจ้าของและทำการ เป็นเจ้าหนี้ และลูกหนี้ และเป็น โจทย์
 หรือจำเลยใน คดีต่าง ๆ ได้ตามกฎหมาย และโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
 ให้คนทั้งหลายที่จะมีกิจเกี่ยวกับบริษัทจงทราบไว้ด้วยว่า บริษัท แง่ก
 ด้ยาม ก็มาจล ทุน จากคนี้ ต้องตั้งอยู่ในบังคับขอความในพระบรมราชา
 อนุญาต และหนังสือกำหนดอำนาจ และกฎข้อบังคับสำหรับบริษัท
 ที่ได้ นำออกทะเบียนไว้ ที่กระทรวงเกษตรราชการนั้น ทุกประการ

ประกาศมาณวันที่ ๓๐ มกราคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕

เป็นวันที่ ๓๓๘๘ ในรัชกาลปัตยุมันนี้ ข

แบบบาญชีรายงาน

- (๑) เงินทุนของบริษัทที่กำหนด บาทจำแนกเป็น หุ้น ๆ
 ละ บาท
- (๒) จำนวนหุ้นที่ได้ออกไปแล้ว หุ้น
- (๓) ได้คงเรียกเงิน ประจำหุ้น แล้ว เป็น หุ้น ละ บาท และ
 ได้รับเงินตามที่เรียกนั้นแล้ว บาท
- (๔) หนี้สินและกาไรที่บริษัทจะต้องรับใช้ ซึ่งมีอยู่ ในวันนี้ (ที่ ๓๓ มีนาคม
 หรือ ๓๑ ตุลาคม) นั้น มีประเภทคือ :-
 เงินที่จะต้อง ใช้จ่ายตามศาลพิพากษา บาท
 เงินที่จะต้อง ใช้จ่ายตาม ใบสำคัญต่างๆ บาท

เงิน ที่ จะ ต้อง ใช้ ตาม หนังสือ สัญญา ต่าง ๆบาท

หนี้สิน ตามบัญชี จะ ต้อง ใช้ รวม ประมาณบาท

(๕) ททรัพย์สินบุคคลบริษัทมีอยู่ และ ที่ จะ ต้อง ได้ ใน วันที่ มา ข้าง บน นั้น มีประเภทคือ :-

สมบัติที่ปัน เวียน จำนำ หรือ เวียน ประกัน ราคา.....บาท

เงิน ที่ จะ ต้อง ได้ ตาม โฉนด แลกเงิน และ โฉนด ยืม ต่าง ๆบาท

เงินที่มีอยู่.....บาท

(ลงชื่อ นายกรรมการ อำนวยการ)

(ลงชื่อ ผู้จัดการ)

กฎเสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ

ว่าด้วยการ โอนโฉนดที่ดิน

เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ ได้ รับพระราชทาน พระบรม ราชานุญาตให้ ออกกฎ เสนาบดี เพิ่ม เต็ม การ ออกโฉนด ที่ดิน ให้ ไว้แก่ ข้า หลวง เกษตร ทั่วต่อไป

ข้อ ๑ ถ้าผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินผู้หนึ่งผู้ใด เมื่อได้นำโฉนด เกษตร โฉนดที่ดิน และ ราชวัด กน เขตที่ดินของตน และได้รับโฉนดที่ดิน หรือโฉนดที่ดินแล้ว และ เมื่อยังไม่ถึง เวลาออกโฉนด ที่ดินใน แปลงนั้น แต่ผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินแปลงนั้น มีความประสงค์จะ โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินแปลงนั้น ด้วย

การอย่างใดอย่างหนึ่งไว้ ให้ผู้นำใบได้ส่วนหรือใบนำพร้อมทั้งหนังสือสำคัญและหลักฐานต่าง ๆ สำหรับที่ดิน แปรงนั้นขึ้น และแสดงความประสงค์ ต่อข้าหลวงเกษตร์ ว่าตนจะโอนกรรมสิทธิ์ที่ดิน แปรงนั้น ให้แก่ผู้ใด ด้วยอาการอย่างใดแล้วขอให้ ข้าหลวง โอนกรรมสิทธิ์ให้แก่ผู้นั้น เมื่อถึงเวลาออกโฉนดขอให้ ข้าหลวงออกโฉนดให้ แก่ผู้รับโอนคือไป

ข้อ ๒ เมื่อข้าหลวงเกษตร์ ได้ตรวจตราเห็นว่า ผู้ร้องขอเป็นผู้มีอำนาจที่จะกระทำการ โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินแปรงนั้นได้ตามกฎหมายแล้ว ก็ให้ข้าหลวงเกษตร์ รับหนังสือสำคัญและ หลักฐาน ต่าง ๆ ของที่ดินแปรงนั้นไว้แล้วส่งถึง โอน ใบได้ ส่วน หรือ ใบนำให้ตามคำร้องขอ คนใบได้ส่วนหรือใบนำนั้น ให้แก่เจ้าของที่ไป แล้วให้ รับแก่ หอขอ ใบได้ส่วนหรือใบนำนั้นเสียในทันที เพื่อว่าเมื่อ เวลาเขียนโฉนด จะได้นำชื่อผู้รับโอนไปถูกต้อง

ข้อ ๓ ในการโอนกรรมสิทธิ์นี้ จะโอนที่ดิน เต็มคามใบได้ส่วนหรือใบนำก็ดี หรือแบ่งโอนก็ดี ให้ข้าหลวงเกษตร์ จัดการตามวิธีในกฎเดนาบตซึ่งว่าด้วยการ โอนกรรมสิทธิ์ ที่ดิน ในหอ ทะเบียน ทุกประการ

ข้อ ๔ ส่วนที่ผู้ โอน กับผู้รับโอนจะ ต้อง ทำ หนังสือ สัญญา ต่อ กัน นั้น ให้ ไปทำต่อนายอำเภอ ตามท้องที่ตามธรรมเนียม

ข้อ ๕ เมื่อถึงเวลาออกโฉนดที่ดิน แปรงนั้น เมื่อใด ให้ผู้รับโอนนำหนังสือสัญญากับใบได้ส่วนฯ ใบนำนั้นมา ขอรับโฉนดตาม ธรรมเนียม และเมื่อข้าหลวงตรวจตราเห็นเป็นการถูกต้องแล้วให้ ออกโฉนดให้ ไป

ข้อ ๖ ถ้าหากว่าต่อไปแล้ว ที่จะโอน กรรมสิทธิ์ที่รายนั้น ไม่ตกลง
กันในระหว่างผู้โอน กับผู้รับโอนด้วยประการใด ๆ ก็ดี และเจ้าของที่ดิน
ผู้มาขอโอนกรรมสิทธิ์แต่เดิมนั้นมาขอโอน กรรมสิทธิ์ขึ้นกับมาเป็นจริงทันทีขอ
ไป ก็ให้ ข้าราชการเกษตร์ โอนให้ตามวิธีในข้อ ๕ นั้น

ข้อ ๗ ในกรณีโอนกรรมสิทธิ์นี้ ให้ ข้าราชการเกษตร์ เรียกค่าธรรมเนียม
ตามอัตราชั้นแก่ทะเบียน ตามกฎเสนาบดีซึ่งสำหรับหอทะเบียนทุกคราว

กฎให้ ใ้ในวันที่ ๓๐ มกราคม ค.ศ. ๑๙๒๕

(ลงนาม) เทเวศร์วงษ์จิววัฒน์

เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ ข

ประกาศกระทรวงนครบาล

ฉบับที่ ๗

เสนาบดีกระทรวงนครบาล ขอประกาศให้ ทราบทั่วกันว่า
ด้วยเมื่อวานนี้ มีคนป่วยเป็นไข้กาฬโรคหลายคน จากเมืองฮ่องกง
เข้ามาในกรุงเทพฯ ข้าพเจ้าจึงขอประกาศตามข้อความใน มาตรา ๑๒๒
ของ พระราชบัญญัติว่าด้วย การ เติบ เรือใน ย่าน น้ำ สยาม รัตนโกสินทร
ศก ๑๒๕ นั้นว่า เมือง ฮ่องกง เป็น เมือง ท่าเรือ ที่มีโรค คัด กันได้ ขึ้น แล้ว
เพราะเช่นนั้น

๑. เรือดำหนึ่งดำโตซึ่งได้ออกมาจากเมืองฮ่องกง มาถึงหน้า
 สยามในวัน หรือภายในวันที่ได้ออกประกาศฉบับนี้ จะต้องหยุดที่ท่านคร
 บ็องกัน โรคภัยอันตรายตามตําบดเกาะพระ และก่อนที่จะได้ รับใบอนุญาตให้
 เติงเข้ามาได้นั้น จะต้องรอพักอยู่จนกว่าจะครบกำหนดสิบวันเต็ม นับตั้ง
 แต่วันที่ได้ออกมาจากท่า เมือง ฮ่องกง หรือจนกว่า เจ้าพนักงาน แพทย์จะ
 อนุญาตให้เข้ามา

และบรรดาเรือที่มาถึงในหน้า สยามจากเมืองท่าเรือใด ๆ ในประเทศ
 จีน จะต้องแวะที่ท่าเกาะพระอยู่อย่างเต็ม เพื่อแพทย์จะได้กระทำกร ตรวจ
 โรค ณ ที่นั้น

๒. ประกาศฉบับที่ ๑ ลงวันที่ ๕ กันยายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ นั้น
 โหยงเด็กเสียด

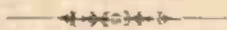
ประกาศมาณวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทรศก ๑๒๕

(ตงพระนาม) นเรศวรฤทธิ

เสนาบดีกระทรวงนครบาล ข

ประกาศเพิ่มเติมขยายเขตที่ที่ดิน

สร้างโรงงานใหม่ในทางรถไฟสายตวันออก

เสนาบดีกระทรวงโยธาธิการ

รับ พระบรม ราชโองการได้เกล้าฯ

ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ประกาศเพิ่มเติม มาให้ ทราบทั่ว กัน ว่า

โรงงาน ของ กรม รถไฟ ซึ่ง ตั้ง อยู่ที่ สะเทร่น กรุง เทพ ฯ ตำบล ถนน หัว
 ลำโพงเวลา นี้ กับ แคว ไม่ เพียง พอ กับที่จะทำ การ งาน ให้ สดวกได้ เพราะ
 ว่า การ รถไฟ ที่ วิ่ง กว่า แต่ก่อน มาก จึง คิด จะ รื้อ ย้าย ไป ปลูก สร้าง
 ใหม่ใน ที่ ตำบล ท่ง บาง กระสัน หรือ ท่ง ตามเส้นฝังใต้ ริม ทาง รถไฟสาย
 ศวัน ออก เพื่อให้ เป็น การ สดวก กับ การ งาน ที่ จะ ทำ คือ ไป แต่ตาม
 ความใน ประกาศ พระราช กฤษฎีกา ห้าม การ แลก เปลี่ยน ที่ ดิน สร้าง ทาง รถ
 ไฟสาย ศวัน ออกลง วันที่ ๒๐ สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๔ ซึ่ง ได้
 กำหนด เขต ไร่ ทาง ไร่ แต่เพียง ซ่างละ ๕๐ ไร่ นั้นหา เพียง พอ กับ ที่ จะ ปลูก สร้าง
 โรงงาน นี้ไม่

เพราะ เหตุ ฉนั้น จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ ขยาย เขต ไร่ ที่
 ดินใน ประกาศ พระราชกฤษฎีกา ซึ่ง กล่าว มา ข้าง บน นี้ แต่เฉพาะ ที่ ใน
 ระหว่าง ระยะ กิโลเมตร ๔.๓ ถึง ระยะ กิโลเมตร ๕.๖ แห่ง ทาง รถไฟ
 สาย ศวัน ออก ด้านข้าง เห็น ตำบล ท่ง บาง กระสัน หรือ ท่ง ตามเส้นฝังใต้
 นอก จาก ที่ ได้ กำหนด ไร่ เต็ม อีก ๓๘๐ ไร่ ส่วน ความ ขึ้น ไม่มี แก้ว ไร่ ให้ คง
 เปน ไป ตาม นั้น และ ให้ ไร่ ซ้อ ความใน ประกาศ จัด ซ้อ ที่ ดิน สร้าง ทาง รถไฟ
 สาย ศวัน ออก ซึ่ง ลง วันที่ ๒๐ สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๔ มา จัด ซ้อ
 ที่ ดิน สำหรับ สร้าง โรงงาน นี้ ด้วย จึง ทุก ประการ

ประกาศ มา ณ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕

(ลงนาม) พระยาสุมนนวิจิตร

เสนาบดีกระทรวงโยธาธิการ ข

ประกาศ เปลี่ยน อัตรากำเก็บ ภาคหลวง ต้มูกเงิน เหรียญ
เป็นเงินบาท ใน มณฑล ภูเก็ต

มีพระบรมราชโองการ ดำรัสเหนือเกล้า ฯ ให้ประกาศ ทราบทั่วกัน ว่า
การ เก็บภาคหลวง ต้มูก มณฑล ภูเก็ต ซึ่ง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ
ให้ ประกาศไว้ เมื่อวันที่ ๓ กันยายน รัตนโกสินทรศก ๑๑๘ ให้เก็บภาค
หลวง เป็น อัตรากำ ซึ่ง ช่าง กั้น เป็นเงิน เหรียญ ตาม ราคา ที่เมืองสระเต้วตเซ็ด
เกิดแมนตัน บัดนี้ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้กระทรวง พระคลังมหา
สมบัติ จัดส่ง เงิน ตรา สยาม ออกไปใช้ ใน มณฑล ภูเก็ต และ ต่อไปให้
เก็บภาษีอากร และ ค่าธรรมเนียม ต่าง ๆ เป็นเงิน ตรา สยาม ตั้งแต่วันที่ ๓
เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๖ เป็นต้นไป เพราะ ฉะนั้น จึง ทรง พระ
กรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้แก้ไข เปลี่ยน อัตรากำ ซึ่ง เก็บภาคหลวง ต้มูกเงิน
เหรียญ เป็นเงิน ตรา สยาม ต่อไป ดังนี้

ข้อ ๑ ให้เก็บภาคหลวง ต้มูก มณฑล ภูเก็ต ตาม ราคาอย่างสูง ที่ราษฎร
ซื้อ ช่าง กั้น ที่เมือง สระเต้วตเซ็ดเกิดแมนตัน ซึ่ง ได้ทราบ คราว หลัง ที่สุด

ข้อ ๒ ถ้าเจ้าพนักงานได้ ทราบ ราคา ที่ ราษฎร ซื้อ ช่าง กั้น ที่ เมือง สระ
เต้วตเซ็ดเกิดแมนตัน คราว หลัง ที่ สุด เท่าใด ที่ได้เทียบ เป็นเงิน ตรา สยาม แล้ว
ให้ คิด อัตรากำภาคหลวงตามอัตรากำใน ข้อ ๕ ของประกาศนี้

ข้อ ๓. ออตราที่ เจ้าพนักงานใต้ คัด เก็บเทียบ ตามออตรา จะ เก็บ ภาคหลวง
เท่าใด นั้น ให้ เจ้าพนักงาน ปัด ประกาศ ให้ มหาชน ทราบ ทัว กัน และ
ให้ คง เก็บ ตาม ออตรา นั้น ไป กว่า จะ ได้ ทราบ ราคา ต่ำ จาก เมือง สระ เด็รต แซ็ค
เค็ดแมนต์ ใหม่ สำหรับ เบ็ดียน เทียม เปน อตรา ต่อ ไป

ข้อ ๔. ให้ ใช้ ประกาศ นี้ ใน มณฑล ภูเก็จ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน รัตน
โกสินทร ศก ๓๒๖ เปน ต้น ไป เมื่อ ใช้ ประกาศ นี้ เมื่อ ได้ ให้ ยก เด็ก ประกาศ
ที่ ได้ ใช้ เมื่อ วันที่ ๑ กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๓๑๘ นั้น เสีย

ข้อ ๕. ให้ ใช้ ออตรา นี้ เปน พิภค เก็บ ภาค หลวง ต่ำ ตาม ราคา ที่ ข้อ
ช่าย กัน ที่ เมือง สระ เด็รต แซ็ค เค็ดแมนต์

อัตราที่ปลูกที่ซื้อขายกันเป็น หาบ และ เป็น บาท ดังนี้

๓๓๘

ราคา ที่ เมือง สระบุรีเขตเขตเดิม		ภาคหลวง ที่ ต้อง เสีย		ราคา ที่ เมือง สระบุรีเขตเขตเดิม		ภาคหลวง ที่ ต้อง เสีย	
อย่างต่ำ หาบละ	อย่างสูง หาบละ	หาบ ละ		อย่างต่ำ หาบละ	อย่างสูง หาบละ	หาบ ละ	
บาท	บาท	บาท	ต่างค่า	บาท	บาท	บาท	ต่างค่า
๘๐	๘๓	๘	๓๐	๓๐๖	๓๐๗	๓๐	๗๐
๘๓	๘๔	๘	๒๐	๓๐๗	๓๐๘	๓๐	๘๐
๘๒	๘๓	๘	๓๐	๓๐๘	๓๐๘	๓๐	๘๐
๘๓	๘๔	๘	๔๐	๓๐๘	๓๑๐	๓๓	๐๐
๘๔	๘๕	๘	๕๐	๓๓๐	๓๓๓	๓๓	๓๐
๘๕	๘๖	๘	๖๐	๓๓๓	๓๓๕	๓๓	๒๐
๘๖	๘๗	๘	๗๐	๓๓๕	๓๓๗	๓๓	๓๐
๘๗	๘๘	๘	๘๐	๓๓๗	๓๓๘	๓๓	๔๐

08/10/2566

ราคาในเมือง ตะเภารัตนบุรี		ภาคหลวงที่ตองเสีย		ราคาในเมือง ตะเภารัตนบุรี		ภาคหลวงที่ตองเสีย	
อย่างต่ำ หาบละ	อย่างสูง หาบละ	หาบละ		อย่างต่ำ หาบละ	อย่างสูง หาบละ	หาบละ	
บาท	บาท	บาท	ตะตัง	บาท	บาท	บาท	ตะตัง
๘๘	๘๙	๘	๙๐	๓๓๔	๓๓๕	๓๓	๕๐
๘๙	๙๐	๙	๑๐๐	๓๓๕	๓๓๖	๓๓	๖๐
๙๐	๙๓	๙	๑๐	๓๓๖	๓๓๗	๓๓	๗๐
๙๑	๙๒	๙	๒๐	๓๓๗	๓๓๘	๓๓	๘๕
๙๒	๙๓	๙	๓๐	๓๓๘	๓๓๙	๓๓	๑๐๐
๙๓	๙๔	๙	๔๐	๓๓๙	๓๔๐	๓๓	๑๕
๙๔	๙๕	๙	๕๐	๓๔๐	๓๔๑	๓๓	๒๕
๙๕	๙๖	๙	๖๐	๓๔๑	๓๔๒	๓๓	๕๐
๙๖	๙๗	๙	๗๐	๓๔๒	๓๔๓	๓๓	๖๕

ราคาที่ดินเมือง ตั้งแต่บริเวณเข็ชดเค็ดแมนนั		ภาคหลวงที่คองเดี่ย		ราคาที่ดินเมือง ตั้งแต่บริเวณเข็ชดเค็ดแมนนั		ภาคหลวงที่คองเดี่ย	
อย่างค้ำ หามละ	อย่างสูง หามละ	หามละ		อย่างค้ำ หามละ	อย่างสูง หามละ	หามละ	
บาท	บาท	บาท	ดะคangk	บาท	บาท	บาท	ดะคangk
๑๗	๑๗	๑	๑๐	๑๒๓	๑๒๔	๑๒	๑๐
๑๘	๑๘	๑	๑๐	๑๒๕	๑๒๕	๑๓	๐๐
๑๙	๑๐๐	๑๐	๐๐	๑๒๕	๑๒๖	๑๓	๑๕
๑๐๐	๑๐๑	๑๐	๑๐	๑๒๖	๑๒๗	๑๓	๓๐
๑๐๑	๑๐๒	๑๐	๒๐	๑๒๗	๑๒๗	๑๓	๕๐
๑๐๒	๑๐๓	๑๐	๓๐	๑๒๗	๑๒๘	๑๓	๖๕
๑๐๓	๑๐๔	๑๐	๔๐	๑๒๘	๑๓๐	๑๓	๗๐
๑๐๔	๑๐๕	๑๐	๕๐	๑๓๐	๑๓๑	๑๔	๐๐
๑๐๕	๑๐๖	๑๐	๖๐	๑๓๑	๑๓๒	๑๔	๑๕

ราคา ที่ เมือง สระบุรีเขตเทศบาล		ภาคหลวง ที่ ต่อ เลี้ยว		ราคา ที่ เมือง สระบุรีเขตเทศบาล		ภาค หลวง ที่ ต่อ เลี้ยว	
อย่างต่ำ หาบตะ	อย่าง สูง หาบตะ	หาบตะ		อย่างต่ำ หาบตะ	อย่าง สูง หาบตะ	หาบตะ	
บาท	บาท	บาท	ตะตวง	บาท	บาท	บาท	ตะตวง
๑๓๒	๑๓๓	๑๔	๓๐	๑๕๘	๑๕๘	๒๐	๔๕
๑๓๓	๑๓๔	๑๔	๕๐	๑๕๘	๑๖๐	๒๐	๗๐
๑๓๔	๑๓๕	๑๔	๗๐	๑๖๐	๑๖๓	๒๑	๐๐
๑๓๕	๑๓๖	๑๔	๙๐	๑๖๑	๑๖๒	๒๑	๒๕
๑๓๖	๑๓๗	๑๕	๑๕	๑๖๒	๑๖๓	๒๑	๕๕
๑๓๗	๑๓๘	๑๕	๓๕	๑๖๓	๑๖๔	๒๑	๘๐
๑๓๘	๑๓๙	๑๕	๕๕	๑๖๔	๑๖๕	๒๒	๑๐
๑๓๙	๑๔๐	๑๕	๘๐	๑๖๕	๑๖๖	๒๒	๔๐

08/10/2566

๑๓๙

ราคาในเมือง สระบุรีศรีดเค็ดแมนต์		ภาคหลวงที่๓องเด็ย		ราคาในเมือง สระบุรีศรีดเค็ดแมนต์		ภาคหลวงที่๓องเด็ย	
อย่างต่ำ หามตะ	อย่างสูง หามตะ	หามตะ		อย่างต่ำ หามตะ	อย่างสูง หามตะ	หามตะ	
บาท	บาท	บาท	ตะดางค์	บาท	บาท	บาท	ตะดางค์
๓๔๐	๓๔๓	๓๒	๐๐	๓๒๒	๓๒๗	๒๒	๗๐
๓๔๑	๓๔๒	๓๒	๒๐	๓๒๗	๓๒๘	๒๓	๐๐
๓๔๒	๓๔๓	๓๒	๔๕	๓๒๘	๓๒๘	๒๓	๓๕
๓๔๓	๓๔๔	๓๒	๖๕	๓๒๘	๓๗๐	๒๓	๗๐
๓๔๔	๓๔๕	๓๒	๘๐	๓๗๐	๓๗๓	๒๔	๐๕
๓๔๕	๓๔๖	๓๗	๑๐	๓๗๑	๓๗๒	๒๔	๔๐
๓๔๖	๓๔๗	๓๗	๓๕	๓๗๒	๓๗๓	๒๔	๗๕
๓๔๗	๓๔๘	๓๗	๕๕	๓๗๓	๓๗๔	๒๕	๑๐
๓๔๘	๓๔๘	๓๗	๘๐	๓๗๔	๓๗๕	๒๕	๔๕

ราคาในเมือง สระบุรีเขตเทศบาลนคร		ภาคหลวงที่๑ของเดิม		ราคาในเมือง สระบุรีเขตเทศบาลนคร		ภาคหลวงที่๑ของเดิม	
อย่างต่ำ หาบละ	อย่างสูง หาบละ	หาบละ		อย่างต่ำ หาบละ	อย่างสูง หาบละ	หาบละ	
บาท	บาท	บาท	สีะตางค์	บาท	บาท	บาท	สีะตางค์
๓๔๘	๓๕๐	๓๘	๐๐	๓๗๕	๓๗๖	๒๕	๘๐
๓๕๐	๓๕๓	๓๘	๒๕	๓๗๖	๓๗๗	๒๖	๓๕
๓๕๓	๓๕๒	๓๘	๕๐	๓๗๗	๓๗๘	๒๖	๕๐
๓๕๒	๓๕๓	๓๘	๘๐	๓๗๘	๓๗๙	๒๖	๘๕
๓๕๓	๓๕๔	๓๙	๐๕	๓๗๙	๓๘๐	๒๗	๒๐
๓๕๔	๓๕๕	๓๙	๓๕	๓๘๐	๓๘๓	๒๗	๕๕
๓๕๕	๓๕๖	๓๙	๖๐				
๓๕๖	๓๕๗	๓๙	๙๐				
๓๕๗	๓๕๘	๒๐	๓๕				

ประกาศ มา ณ วันที่ ๓๓ กุมภาพันธ์ วันโกสินทร์ศก ๓๒๕

เป็นที่ ๓๓๗๓ โฉนด รัชกาล ๒๒๒

เมือง และ อำเภอ	ตำบล	เดิมเป็น นาชนิด	เปลี่ยนเป็น ตำบลใด	เป็นนา ชนิด
<u>เมืองนครราชสีมา</u>				
อำเภอสนามจันทร์	เทพราช	เอก	เทพราช	เอก
” ”	คลองสวน	เอก		
อำเภอบางค้อ	บางโรง	เอก		โท
อำเภอบางน้ำเปรี้ยว	คลอง ๓๔	เอก	บึงน้ำรัก	เอก
” ”	คลอง ๓๕	เอก		
” ”	ดอนฉิมภาด	เอก	ดอนฉิมภาด	เอก
” ”	คลอง ๓๖	เอก		
” ”	คลอง ๓๗	เอก		
” ”	คลอง ๓๘	โท	ดอนหมอนทอง	โท
” ”	คลอง ๓๙	โท		
” ”	ย่านนาคา	โท	ดอนเกาะกา	โท
” ”	คลอง ๒๐	โท		
” ”	คลอง ๒๑	ตรี		

เมืองและ อำเภอ	ตำบล	เดิมเป็น นาชนิด	เปลี่ยนเป็น ตำบลใด	เป็นนา ชนิด
<u>เมืองตะเข็บเตรา</u>				
อำเภอบางน้ำเปรี้ยว	คลองขวาง	โท	บางน้ำเปรี้ยว	โท
” ”	ตำบัก	เอก		
” ”	ไม้ค้ำ	เอก		
” ”	บางน้ำเปรี้ยว	เอก		
” ”	บึงไข่ปลา	เอก	โพรงอากาศ	โท
” ”	ป้อมแก้ว	โท		
” ”	โพรงอากาศ	โท		
” ”	บางชานาก	เอก		โท
” ”	ไม้แถว	โท	ศาลาแดง	โท
” ”	ศาลาแดง	โท		
อำเภอพนมดงรัก	เตาเหล็ก	โท	ท่าเกวียน	โท

เมือง และ อำเภอ	ตำบล	เดิมเป็น นาชั้นใด	เปลี่ยนเป็น ตำบลใด	เป็นนา ชั้นใด
<u>เมืองนครนายก</u>				
อำเภอบ้านนา	บางซ้อเหนือ	โท	บางซ้อ	โท
” ”	บางซ้อใต้	โท		
อำเภอขงควักษ์	บางปลากด	เอก	บึงตำ	เอก
” ”	คลอง ๓๔	เอก		
” ”	คลอง ๓๕	เอก		
” ”	บางตุ๊กเล็ก	เอก		
” ”	ทรายมด	เอก		โท
” ”	คลอง ๖ ภา	ตรี	พระอาจารย์	ตรี

เมืองและอำเภอ	ตำบล	เดิมเป็น นาชนิด	เปลี่ยนเป็น ตำบลใด	เป็นนา ชนิด
<u>เมืองนครนายก</u>				
อำเภอองครักษ์	คตองรังสิต	เอก		โท
<u>เมืองปราจีน</u>				
อำเภอบ้านสร้าง	บางขาม	เอก		โท

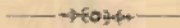
ประกาศมาณวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ รักษโกสินทร ศก ๑๒๕

เป็นวันที่ ๑๓๘๘๖ ในรัชกาลบัดนี้

๓

ประกาศตัดถนนในที่เพลิงไหม้ ตำบลตลาดน้อย

และวัดสัมพันธวงษ์ ท้องที่อำเภอสำเพ็ง

เดิมนามที่กระทรวงนครบาล รับพระบรมราชโองการได้เกล้า ๆ ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า

เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม เกิดเพลิงไหม้ ในท้องที่อำเภอสำเพ็งตำบล
ตลาดน้อย กับวันที่ ๖ มกราคม เกิดเพลิงไหม้ ตำบลหน้าวัดสัมพันธวงษ์
เพลิงติดตามไปทั้ง ๒ ฟากถนนตลาดน้อย และไหม้ ตึกเรือนหน้าวัดสัม

พันธวงษ์แต่ถนนสำเพ็ง จนคึกถึงฝั่งแม่น้ำ จึงทรงพระราชดำริว่า ในท้องที่
ตลาดน้อยและหน้าวัดสัมพันธวงษ์เป็นทำเลที่ค้าขาย ค้าบด อันสำคัญ ใน พระนคร
แต่ตึกเขี้ยวเรือนที่ปลูกสร้างอยู่ใน ๒ ตำบลนี้ ปลูกซับซ้อนเบียดเสียดกัน

จนทาง เขาออกคับแคบทั้งถนนเก่าก็เป็นถนนเล็กหา เป็นความ สดวกแก่มหาชน
ที่จะไป มาค้าขาย นั้นไม่และเมื่อบ้านเรือนเบียดเสียดกันอยู่ เช่นนั้น ความ
บำรุงการศุขาภิบาลจะจืดจางไม่ถนัด ที่ทางและบ้านเรือนในตำบลจึงได้ เป็น

ที่ได้โคกรก ย่อมทำให้ อยู่อยู่ในตำบลมีโรคอันตรายมากกว่า ท้องที่ตำบลอื่น
อีกประการหนึ่งเมื่อเกิดเพลิงไหม้บ้าน เรือน ใน ท้องที่ สำเพ็ง และ ตลาดน้อยชน
ครึ่งไร เพลิงก็ติดลุกลามเนื่องกันไปเป็นเพลิงใหญ่เกือบจะทุกคราว เพราะ

เหตุว่าเขี้ยวเรือนที่ปลูก อยู่ติดชิด แน่น ชัด กันหน ทาง เขา ออก มี อยู่ แต่ น้อย
เจ้าพนักงานจะนำสับนาเขาตบเพลิงก็ไม่ไค

08/10/2566

จึงมีพระราชประสงค์จะจัดการบำรุงความสุขสำราญของมหาชน และ
 บังคับกษัตริย์แห่งชีวิตกบตง ทวพยสัมบคือนมากมาย ของประมุขชน
 ที่อยู่ ในท้องที่ต่ำเพ่งและตาดคนน้อยนี้ ตามโอกาสอันสมควรจะจัดได้ เพราะ
 ในที่เพลิงไหม้คราวหนึ่งจนต่อเนื่องกันกับ ถนนที่ ทรง พระ กรุณาโปรดเกล้า ฯ
 ให้สร้างขึ้นในที่เพลิงไหม้ตำบลศาลเจ้าเก่า สัมควรจะตัดถนนต่อเนื่องกันไปเปิด
 ทางออก ถนนเขาวราชและทงชยายถนนท้อง ตำเพ่ง กบตง ถนน ตาดคนน้อย ถนน
 เพลิงไหม้แถวนี้ ให้กว้างขวางออกไป เพื่อจะได้ เป็นความสะดวก
 ของมหาชนที่จะเดินไปมาค้าขาย ในท่าเดิน และมีท่าทางจะได้จัดการสุขา
 ภิบาลทางเบรชองทางที่ ให้ เขารวังบคตบเพลิงได้ หากว่าจะมีชน ในภายหลัง
 เดินไปหนด้วย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้กรมสุขาภิบาลตัดถนนกว้าง ๕ วา
 คือกตั้งแต่แนวเขตรถนนตำบลหน้าศาลเจ้าเก่าที่เจ้าพนักงาน ได้ตั้งมือสร้างอยู่ประ
 จุบันนี้ ตรงมายังตำพานข้ามคลองวัดประทุมคงคาสาย ๑ กับถนนแยกเข้าในที่
 วัดสัมพันธวงษ์มาออกถนนเขาวราช อีกสาย ๑ ชยาย ถนน ตำเพ่งตอนที่ยัง
 ไหม คงแต่หน้าวัดสัมพันธวงษ์ ไปจนเชิง ตำพาน คลอง วัด ประทุม คง คาสาย ๑
 ชยายถนนตาดคนน้อย ในที่เพลิงไหม้แถวอีกตอน ๑ เพราะถนนห้ามไม่
 ให้มีหนึ่งผู้ใด ปลดสร้าง เข้าย เรือน ใน แนวเขตร หลกที่เจ้าพนักงาน จะได้ บก
 หมายไว้ เป็นสำคัญ ซึ่งได้ กำหนดที่จะจัดสร้าง เป็น ถนน ตาม แนวหลก
 นั้นสืบไป

ประกาศมาณวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทรศก ๑๒๕
 (ลงพระนาม) นเรศวรฤทธิ์
 เลื่อนามศักดิ์ทรงวงนครบาล ฯ

ประกาศการรักษาราชการ

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า
 การซึ่งเสด็จพระราชดำเนินจากกรุงเทพฯ ณวันที่ ๒๗ มีนาคม ไปประพาศ
 ประเทศยุโรปครั้งนี้ ประมาณเวลาจนกว่าจะเสด็จกลับคืนพระนคร
 ราวสักเจ็ดเดือนเศษ ถึงแม้ว่าเมืองนานาประเทศที่จะประทับอยู่ ย่อม
 เปนหนทางห่างไกลจากกรุงสยามมากก็ดี แต่ว่ามีโทรเลขติดต่อกันกับ
 กรุงเทพฯ อยู่ เมื่อมีเหตุการณ์สำคัญอันใดอันหนึ่ง ซึ่งเป็นพระราชกิจ
 ฤๅที่จำเป็นจะต้องเป็นพระราชธุระเกิดขึ้นแล้ว ก็เคยได้กราบบังคมทูล
 พระกรุณา และได้รับพระราชทานกระแสพระบรมราชโองการตลอด
 ทุกเวลาในไม่ช้านักดังเช่นเคยเป็นมาในเวลาที่เสด็จพระราชดำเนินประพาศ
 ยุโรปครั้งก่อนแล้ว

แต่กระนั้นก็ดี ยังมีพระบรมราชประสงค์อยู่คือว่า จะไม่ให้ราช
 การแผ่นดินซึ่งเคยทรงเป็นพระราชธุระอยู่เดิมนั้น ต้องค้างค้ำ
 สำเร็จช้าเวลาไป เพราะเหตุที่ไม่ได้ประทับอยู่ในพระมหานครนี้ได้โดย
 และทรงพระราชดำริเห็นว่า บางที่จะมีราชการแผ่นดินอยู่บางอย่าง
 ที่จะต้องทูลฉลอง เพื่อจะได้มีพระราชดำริตั้งเป็นสัจจะขาดไปโดย
 ฉับพลัน และการอันนั้นไม่พอที่จะต้องมีโทรเลขไปกราบบังคมทูลพระ
 กรุณาให้เห็นเข้าไป ไม่ทันท่วงทีของการที่จำเป็น จะกระทำให้สำเร็จ
 ไปดังนี้

จึง ทรง พระ กรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานอำนาจใน ราชกิจ ที่ จะ
รักษา พระ นครใน ระหว่าง เวลา เด็ดขาด พระ ราช ดำ เนิน ประ พาศ ยูโรป ครั้ง นี้
ไว้แต่ สมเด็จ พระ บรมโอรสาธิราช เจ้า พ้ามหาอริราชเดช มกุฎ ราชกุมาร
และให้ ทรง เสน ประ ชาโน ที่ ประชุม ทั้ง ๒ อย่าง . ที่ กล่าว ต่อไปและ
ให้ ทรง บังคับ บัญชา การ ทิ้งปวง สิทธิ ขาด ทิ้ง ไป พร้อม ด้วย ที่ ประชุม ทั้ง
๒ อย่างนี้ คือ

อย่าง ที่ ๑ ที่ ประ ชุม ผู้ ต่ำเรีง ราชการ รักษาพระ นครณกรุง เทพ ฯ นั้นมี
ที่ปลุกษา คือ สมเด็จ พระเจ้า น้อง ยาเธอ เจ้าฟ้ากรมพระภาณุพันธุวงษ
วรเดช พระเจ้า น้อง ยาเธอ กรมหลวง เทเวธวงษ์โรประการ พระเจ้า
น้อง ยาเธอ กรมหลวงดำรง ราชานุภาพ สมเด็จ พระ เจ้า น้อง ยาเธอ
เจ้า ฟ้าม กรม หลวง นริศรานุวัดติวงษ พระเจ้า ตูยกยาเธอ กรมหมื่นนครไชย
ศรีสุรเดช

อย่าง ที่ ๒ ที่ ประชุม เสด็จมาบัด นั้น มี เสด็จมาแต่ ผู้ แทน เสด็จมาดี ทุก
กระทรวง แต่ ถ้า เสด็จมาดีกระทรวง ไต จะ บ่อย ใช้ ฤ มี ฤจ ราชการ ไป
ตามเสด็จ พระราช ดำ เนิน ครั้ง นี้ ก็ ดี ฤ มี ราชการ ไปใน หัว เมือง ก็ ดี
ทรง พระ กรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ ปลัด ทูล ตลอด ใน กระทรวง นั้น อยู่ใน ที่
ประชุมแทน เสด็จมาดี ตลอด ทั่ว เวลา นั้น

และให้ พระยาศรีสุนทรโวหาร เป็น สภาเสนาบดีสำหรับที่ประชุม

08/10/2566

ทั้ง ๒ อย่างนี้ด้วย และให้ประชุมกันเหมือนๆ ตามเวลาที่สมควรจะกำหนดไว้

ถ้ามีการอื่นใด เช่น กล่าว มาข้าง นี้เกิดขึ้น สมควร จะ กราบ บังคม ทูล พระ กรุณา ก่อนที่ จะ ทรง บังคับ บัญชาไป ได้ แล้ว ก็ให้ รับ กราบ บังคม ทูล ไป ทาง โทรมเสข

แต่ถ้า มี เหตุ การณ์ อื่นใด อื่น หนึ่ง ซึ่ง เป็น การ ร้อน เร็ว กัด ๆ เป็น กิจ ไม่ สำคัญ พอ ที่ จะ ถึง ต้อง กราบ บังคม ทูล พระ กรุณา กัด เมื่อ การ นั้น เป็น กิจ ซึ่ง เคย พระ วาษทาน พระบรมราช วินิจฉัย โดยไม่เคย ได้ ปรึกษา เสนาบดี แล้ว ก็ให้ พร้อม กับ ที่ ประชุม ผู้ สำ เร็จ ราช การ รักษา พระนคร คาด การ เทียบ เคียง กับ พระ ราชนิยม และแบบ อย่าง ที่ เคย และ ควร แก่ เหตุ การณ์ นั้น บังคับ บัญชาไป ให้ สำ เร็จ แล้ว จึง กราบ บังคม ทูล พระ กรุณา ออก ไป ภายหลัง

เมื่อ การ นั้น เป็น กิจ ที่ เคย โปรดเกล้าฯ ให้ เสนาบดี ประชุม ปรึกษา กัน ก็ให้ พร้อม กับ ที่ ประชุม เสนาบดี บังคับ บัญชาไป ให้ คัด ออก ทุก ประการ สุด แด่ การ ที่ ควร จะ ให้ สำ เร็จ ทุก อย่าง นั้น สำ เร็จ ได้ ทัว ไป ให้ ทัน การ ทัน เวลา อัน ควร ย่า ให้ คง คาง ขวาง ขัด อยู่ เสีย เวลา ไป โดย ไร้ เหตุ

ถ้า หน้าที่ ราชการ ไต ๆ ซึ่ง เป็น ตำแหน่ง ทรง พระ กรุณา โปรด ตั้ง จะ ว่า งตง ด้วย มี เหตุ ประการ ไต ๆ ก็ให้ ทรง จัด ตั้ง ผู้ ทำ การ หน้าที่ ตำแหน่ง นั้น แทน ไป ก่อน จน กว่า จะ ทรง พระ กรุณา โปรดเกล้าฯ ตั้ง แต่ง ขึ้น ใหม่ สืบ ไป และ ถ้า ผู้ ไต ทำ ราชการ ใน หน้าที่ ตำแหน่ง ไต ๆ จะ ประพฤติ คน ฤา ปฏิบัติ ราช

การไม่ชอบด้วย พระราชกำหนดกฎหมาย ก็ให้ทรง ถอน คืน ฐนไว้เสีย
ก่อนแล้วจัด สรร ผู้ ขึ้น ทำการ แทนใน ตำแหน่ง นั้น ๆ ไป จน กว่า จะ ได้
รับพระ ราช ทาน พระ บรม ราชวินิจฉัยใน คดี นั้น ด้วย

ให้ ข้าราชการ ทุกตำแหน่งพึง บังคับบัญชาให้ เข้าใจ แน่ นอนตามพระราช
กำหนด กฎหมาย และกระทำ ตาม ทุก สิ่ง ทุก ประการ เทอญ

ประกาศ มา แต่ พระ ที่ หนึ่ง จักรกรี มหา ปราด้าทใน พระ บรม มหา ราชวง
กรุงเทพ ฯ ณวัน เดือนที่ ๑๑ มีนาคม รตน โกสินทร ศก ๑๒๕ เป็นวัน
ที่ ๑๔๐๐๔ ฎาบที่ ๓๘ ในรัชกาลปัตยุบันนี้

ประกาศ เพิ่ม เติม

พระราชบัญญัติว่าด้วยการเดิน เรือในน้ำน่าน น้ำสยาม

รตน โกสินทร ศก ๑๒๕

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์
พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าเหนือกระหม่อมสั่งว่าความใน
หมวดที่ ๕ แห่งภาคที่ ๓ ใน พระราชบัญญัติว่าด้วยการเดินเรือในน้ำน่านน้ำสยาม
รตน โกสินทร ศก ๑๒๕ ซึ่งกำหนดให้ เรือสำหรับบรรทุกสินค้า และเรือต่าง ๆ
จดทะเบียนรับใบอนุญาตสำหรับเรือนั้น ยังมี ความไม่ชัดช้อย่างแห่ง สดควร
ที่จะให้ มี ระเบียบ แน่ นอน สำหรับการ จด ทะเบียนรับใบอนุญาตสืบไป จึง
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติเพิ่มเติมขึ้นไว้ ดังนี้

มาตรา ๓ เรือบรรทุกสินค้าและเรือต่าง ๆ ทุกลำต้องรับใบอนุญาต
สำหรับเรือ เมื่อวันที่ ๑ กันยายนเต็มทุกปี และบรรดาใบอนุญาตทั้งหมด
นั้น ให้ใช้ได้เป็นที่สุดเพียงวันที่ ๓๑ สิงหาคมในปีที่ถัดไป

ถ้าเรือบรรทุกสินค้าหรือเรือลำใดซึ่งยังไม่เคยรับใบอนุญาตมาแต่ก่อน
ได้มารับใบอนุญาตไปแล้วในวันหรือภายหลังวันที่ ๑ เมษายน เมื่อจะ
ต้องมารับใบอนุญาตใหม่ในวันที่ ๑ กันยายนตามพระราชบัญญัตินี้ ก็ให้
เจ้าพนักงานเรียกค่าธรรมเนียมใบอนุญาตแต่เพียงครั้งเดียว

เรือบรรทุกสินค้าหรือเรือลำใดที่ได้รับใบอนุญาตไปแล้วในก่อนวันที่ ๑
กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕ จะรอมารับใบอนุญาตใหม่ต่อครบปีหนึ่ง
ตามใบอนุญาตที่มีอยู่เวลานั้นก็ได้ เมื่อมาขอรับใบอนุญาตใหม่เช่นนั้น
ให้เจ้าพนักงานออกใบอนุญาตให้สำหรับชั่ว เวลาใน ระหว่าง เฉพาะ คราว ที่จะ
สิ้นสุดครบปี เพียงวันที่ ๓๑ สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๖ และให้
เรียกค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามส่วนเฉพาะเวลา เพียง ที่ออกใบ อนุญาตให้
เท่านั้น

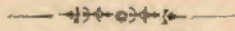
มาตรา ๒ ความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการเดิน
เรือในน่านน้ำสยาม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕ ส่วนที่ว่า “ใบอนุญาต
นั้นจะใช้ได้ นับตั้งแต่วันที่ออกนั้นไปจนครบ ปีหนึ่งเท่านั้น” นั้นให้ยกเลิก
ให้ใช้ความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติเพิ่มเติมแทนสืบไป

ประกาศมาณวันที่ ๒๓ มีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕

เป็นวันที่ ๓๕๐๐๘ ในรัชกาลปัจจุบันนี้ ฯ

ประกาศให้ ไซ้ พระราชบัญญัติ

ข้าราชการพณิช ศก ๑๒๐ ในมณฑลอุดร ตั้งแต่ ศก ๑๒๖

พระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จมาประทับที่กรุงเทพฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับพระบรมราชโองการให้เกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สั่งว่า ด้วยตามความในมาตรา ๒ แห่ง พระราชบัญญัติ ข้าราชการพณิช ศก ๑๒๐ มีว่า ถ้าจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ไซ้ พระราชบัญญัติในหัวเมืองมณฑลใดเมื่อใด จะโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ราชกิจจานุเบกษาเป็นสำคัญนั้น

บัดนี้ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศให้ ไซ้ พระราชบัญญัติ ข้าราชการพณิช รัตนโกสินทร ศก ๑๒๐ ในมณฑลอุดรตั้งแต่ ศก ๑๒๖ เป็นต้นไป

ศาลาว่าการมณฑลไทย

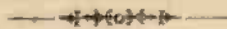
ประกาศมาณวันที่ ๑๘ มีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕

(ลงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ข

ประกาศข้อบังคับ

สำหรับคนที่จะนับเงินและบัตินักกระสุน ดินดำเข้ามา ในมณฑลอุดร

พระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จมาประทับที่กรุงเทพฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับพระบรมราชโองการให้เกล้าฯ ได้กระหม่อม ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อม ให้ประกาศทราบทั่วกันว่า

ด้วยทรงพระราชดำริเห็นว่า ในมณฑลภูเก็ตมีข้าราชการพลเมือง
 ใต้ขออนุญาตส่งปืนมาไว้ ส่วนตัวบาง และทางใต้ขออนุญาตส่งปืนเข้ามา
 จำหน่ายขายในพื้นเมืองอยู่เนื่อง ๆ ถ้าจะใช้วิธีอย่างใน กรุงเทพมหานคร
 ซึ่งต้องได้รับอนุญาต จาก กระทรวง กระดาษ โทม ก้อน จึงจะ นำปืน เข้าใน เมือง
 ใต้ นั้นเป็นการลำบาก เพราะมณฑลภูเก็ตอยู่ไกลจากกรุงเทพฯ มาก
 จึง ทรง พระ กรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทาน พระบรมราช
 อนุญาตให้ ข้าราชการเทศาภิบาล และผู้ว่าราชการ เมือง ใน มณฑล ภูเก็ต ออกใบ
 อนุญาตให้ นำปืนเข้ามาในเมืองใต้ตามขอบบังคับต่อไปนี้

ข้อ ๑ ปืนที่จะนำเข้านั้น ต้องเป็นปืนอย่างดีสำหรับต่อสู้ มิใช่
 ปืนสำหรับโจรผู้ร้าย ข้อ ๒ ถ้าบุคคลคนใดจะส่งปืนหรือบุคคลกระสุนดินดำ
 เข้ามาใช้ เป็น ของส่วนตัว มิได้ ส่ง เข้ามาเพื่อจำหน่ายซื้อขายอย่างใด ต้อง
 ได้รับอนุญาตจากข้าหลวงเทศาภิบาล และผู้ว่าราชการ เมืองเสียก่อน จึงจะ
 ส่งปืนเข้ามาได้

ข้อ ๓ ถ้าทางหนึ่งทางใดจะส่งปืนหรือบุคคลกระสุนดินดำเข้ามาจำหน่าย
 ทางต้องบอกจำนวนต่อข้าหลวงเทศาภิบาล มณฑลภูเก็ตให้ทราบก่อนและต้อง
 ได้รับอนุญาตแล้ว จึงจะ นำปืน และ บุคคลกระสุนดินดำเข้ามาจำหน่ายได้

ข้อ ๔ ทางจะจำหน่าย ปืน ให้ ใต้แต่เฉพาะผู้ที่มีใบ อนุญาต ของ รัฐบาล
 ซึ่งตั้งชื่อข้าหลวงเทศาภิบาลหรือผู้ว่าราชการเมืองเท่านั้น

ข้อ ๕ ทาง ต้อง มี ใบอนุญาต ว่าได้จำหน่าย ปืน ชนิดใด ให้ ใคร ไป เท่าใด
 รัฐบาลจะต้องกรอกใบอนุญาตนั้นเมื่อไรต้องให้ดูได้

ข้อ ๖ เมื่อทางหนึ่งทางใดจะต้องการตั้งบนเข้ามาจำหน่าย ต้องสัญญาตกลงกับข้าหลวงเทศาภิบาลเสียก่อนว่า จะยอมประพฤติตามข้อความในประกาศนี้ จึงให้ข้าหลวงเทศาภิบาลจัดการต่อไป

ประกาศมาณวันที่ ๒๑ มีนาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕

(ลงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ๗

ประกาศให้ ใช้ พระราชบัญญัติ

ลักษณะห้าโคกระบือ และผู้กระตามหัว เมือง ศก ๑๑๘

ในมณฑลอุดรตั้งแต่ ศก ๑๒๖

พระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จมาทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งว่า ด้วย ตาม ความใน มาตรา ๓ แห่ง พระราชบัญญัติ ลักษณะห้าโคกระบือและผู้กระตามหัวเมือง ศก ๑๑๘ มีว่า เมื่อได้รับพระราชทาน พระบรมราชานุญาตให้ ประกาศให้ ใช้ พระราชบัญญัติ ในหัวเมืองมณฑลใดเมื่อใดในหนึ่งเดือนพร้อมทั้งกิจจานุเบกษาแล้วจึงให้ ใช้ พระราชบัญญัติ สืบไปแต่ เมื่อนั้น บัดนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ประกาศให้ ใช้ พระราชบัญญัติ ลักษณะห้าโคกระบือและผู้กระตามหัวเมืองศก ๑๑๘ ในมณฑลอุดรตั้งแต่ศก ๑๒๖ เป็นต้นไป

คำกล่าวการมหาดไทย

ประกาศมาณวันที่ ๒๒ มีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕

(ลงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ๗

ประกาศ

เพิ่มเติมกฎ เสนาบดี กระ ทรวง เกษตราธิการ
ว่าด้วย โอนทะเบียนเปลี่ยนกรรมสิทธิ์ที่ดิน

ด้วย การ โอน ทะเบียน เปลี่ยนกรรมสิทธิ์ที่ดิน ค่อกัน อันมีขอ ความอยู่ใน
ประกาศ กระแต่พระบรมราช โองการและกฎเสนาบดีแล้วนั้น มาบัดนี้
บกพร่องอยู่ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน พระบรมราชา
นุญาตให้ เจ้าพระยาเทเวศร์วงษ์วิวัฒน์ เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ
ออกกฎเพิ่มเติมไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ บรรดาโฉนดสำหรับที่ดินแปลงใด ซึ่งมีชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์อยู่ใน
โฉนด สำหรับที่ดินแปลงนั้นตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ถ้าหากว่าผู้ถือกรรมสิทธิ์
ในที่ดินแปลงนั้น ฝ่ายหนึ่งจะขอให้ ถอนชื่อออกจากหนึ่งออกเสียจากโฉนด
ด้วยเหตุประการใด ๆ ก็ดี ถ้าจะขอเพิ่มเติมชื่อผู้หนึ่งใด ลงอีกก็ดี ให้ทำคำ
ขอยื่นต่อศาล เพื่อให้ศาลวินิจฉัยและบังคับตามสมควร

ข้อ ๒ ถ้าหากว่าผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน ในที่ดินแปลงนั้น ขพบหมดบ หนึ่งไป
บ้างก็ดี ถ้าด้วยเหตุไปตายอาการอย่างใดอย่างหนึ่งบ้างก็ดี ถ้าไปนอก
พระราชอาณาเขตฯ ไม่ม เวตาคดบเสียบ้างก็ดี ผู้ยังมีประสงค์จะซื้อขายแลกเปลี่ยน
เปลี่ยน ถ้าให้บันทึกดินแปลงนั้นแก่ผู้หนึ่งใดไซ้ ให้ผู้นั้นทำคำยื่นต่อ
ศาลเพื่อขอรับกรรมสิทธิ์เดิมกระตน และขอให้ศาลมีคำสั่งตามสมควร

ข้อ ๓ ถ้าศาลมีคำสั่งมายังนายทะเบียนที่ดินว่าอย่างใด ให้นายทะเบียน
ที่ดินกระทำตามคำสั่งของศาลทุกประการ

กฎให้ โว ณ วันที่ ๒๓ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๕

(ลงนาม) เทเวศร์วงษ์วิวัฒน์

เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ